Št. 4 (879) L. XVIII.
NOVO MESTO, četrtek,
26. januarja 1967

DOLENJSKI LIST

PRED SPOMLADANSKIMI VOLITVAMI

Javni dogovori

Predzadnji torek je izvrni odbor GO SZDL Slovenije na svoji seji sprejel pravilnik o postopku organizacij in vodstev SZDL v pripravah na volitve. Zaradi številnih vprašanj, kako bodo ljudje neposredno sodelovali v vseh predvolilnih pripravah, objavljamo sprejeti pravilnik v celoti.

PRAVILNIK
O POSTOPKU
ORGANIZACIJ IN VODSTEV
SZDL V PRIPRAVAH
NA VOLITVE

Z namenom, da se zagotovijo demokratične in organizirane priprave na volitve odbornikov in poslancev, sprejema izvršni odbor glavnega odbora SZDL Slovenije na podlagi statuta SZDL Jugoslavije, sklepov 3. seje zvezne konference SZDL Jugoslavije in 3. razširjene seje glavnega odbora SZDL Slovenije na predlog volilne komisije glavnega odbora SZDL Slovenije in po dogovoru s predstavniki centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, glavnega odbora Zveze združenj borcev NOV Slovenije, centralnega komiteja Zveze mladine Slovenije in konference za družbeno aktivnost žensk Slovenije pravilnik o postopku organizacij in vodstev Socialistične zveze v pripravah na volitve.

I.

Organizacije Socialistične zveze so nosilke političnih priprav na volitve, v katerih neposredno sodelujejo vse družbeno-politične organizacije. Organizacije Socialistične zveze razpravljajo o aktualnih političnih vprašanjih, spodbujajo in organizirajo razprave o delovanju skupščin, se zavzemajo za izvajanje ustavnih in zakonskih določil ter za uresničitev osvojenih načel kadrovske politike. Volilne komisije pri vodstvih Socialistične zveze skrbe za organizacijske in kadrovske priprave na volitve. Pri opravljanju teh nalog sodeluje volilna komisija glavnega odbora SZDL Slovenije z volilnimi komisijami pri občinskih vodstvih SZDL. Kandidacijska komisija glavnega odbora SZDL Slovenije pripravi predloge kandidatov za vodilne funkcije v zvezni in republiški skupščini.

II.

1. Na osnovi razprav o aktualnih političnih vprašanjih, o delu in nalogah skupščin se občani dogovarjajo o načelih in kriterijih za izbor odbornikov in poslancev. O kriterijih razpravljajo in dajejo svoja mnenja vodstva organizacij Socialistične zveze na razširjenih sejah.

2. Po tako dogovorjenih načelih in kriterijih predlagajo občani, družbeno-politične in druge organizacije, samoupravne in delovne skupnosti in druge možne kandidate za odbornike in poslance. Volilne komisije pri vodstvih Socialistične zveze se dogovarjajo s predlagatelji o možnih kandidatih in zbirajo predloge.

(Nadaljevanje na 22. strani)

ZADOVOLJNI STA Z USPEHOM. Katera ima boljše spričevalo, sta se spraševali v soboto učenki kar na cesti. Obe sta bili v prvem polletju prav dobri, vendar je tista v temni kapi za malenkost boljša. Vsem učencem, dijakom in študentom želimo v letošnjih zimskih počitnicah kar najbolj vesele dneve in dober smuk in prijetno sankanje! (Foto: P. Miklič)

Obsojamo demagoške izgrede v NOVOTEKSU!

Tekstilna tovarna NOVOTEKS v Novem mestu je od 17. do 20. januarja preživela dogodke, ki so se stopnjevali vse do izgredov, naperjenih proti delavskemu samoupravljanju. Povzročitelji neslavnega in družbeno škodljivega dejanja je bila peščica neodgovornih, zato pa vse obsodbe vrednih tehnokratov. V boju za osebne interese je maloštevilna skupinica z demagoškimi gesli povzročila samovoljno prekinitev dela in izgrede. Prisiljevanje, grobost in demagogija so sredstva, ki so tuja naši demokratični in samoupravni ureditvi. Prekucuhi so posegli prav po teh sredstvih. Šli so tako daleč, da se je kampanja za kandidata njihove klike sprevrgla v boj za oblast v tovarni. Pri tem so prešli meje interesov ožjega NOVOTEKSOVEGA kolektiva in posegli v širše družbene interese. Vsa javnost ostro in odločno obsoja dejavnost prekucuške skupine v NOVOTEKSU in pričakuje, da bodo varnostni in sodni organi v interesu skupnosti preganjali in kaznovali povzročitelje z največjo odločnostjo.

Izbruh se je pripravljal, kot zdaj vse kaže, že dlje časa prikrito, 17. januarja pa so se začeli dogodki odvijati zelo hitro. Tega dne je zasedal DS, ki bi moral med drugim odločiti tudi o imenovanju vodje komercialnega sektorja. Izbirati bi moral med dvema kandidatoma: Franjom Kelnerjem, dosedanjim vodjem tehničnega sektorja, in še enim.

Direktor NOVOTEKSA Jože Logar je članom DS naštel na zasedanju vzroke, zaradi katerih nasprotuje kandidaturi Franja Kelnerja. Opozoril je in to podkrepil z dokazi, da že ves čas, odkar vsa naša družbena skupnost s skrajnimi napori povečuje izvoz, Franjo Kelner v NOVOTEKSU ta izvoz načrtno sabotira. Z neopravičljivo neodgovornostjo je onemogočil NOVOTEKSOV, pa tudi jugoslovanski izvoz na dansko in skandinavsko tržišče. NOVOTEKS bi moral tja po pogodbi, ki jo je podpisal Franjo Kelner, izvoziti kot prva jugoslovanska tovarna tekstilno blago. Celoten posel je po njegovi »zaslugi« propadel.

»Naš izvoz je le modna muha . . .«

Njegov saboterski odnos do izvoza jasno opredeljuje izjava: »Ne splača se mučiti

(Nadaljevanje na 3. strani)

5. februarja otvoritev šole v Brestanici

V Brestanici je bil 20. januarja tehnični prevzem nove osnovne šole. Otvoritev bo 5. februarja in do takrat bodo lahko odpravili pomanjkljivosti, ki jih je komisija ugotovila ob prevzemu.

Usoda kočevske proge rešena le za letos

Predstavniki delovnih organizacij, občinske skupščine in Železniškega transportnega podjetja iz Ljubljane so spet razpravljali o usodi proge Grosuplje—Kočevje, ki vsaj letos še ne bo ukinjena. Predstavniki podjetij so poudarili, da so za obstoj proge zainteresirani, predstavnik ŽTP pa, da bi proga lahko ostala, vendar bi moralo biti na njej več prometa.

Na sestanku so se zedinili, da bo potrebno napraviti o progi še podrobnejšo analizo in se na skupnem sestanku predstavnikov vseh štirih občin, po katerih ozemlju poteka proga, pogovoriti o nadaljnji usodi proge.

Ustanovljen dispanzer za medicino dela

Za področje 5 dolenjskih občin smo dobili v Novem mestu nov dispanzer – medicine dela, kar je na našem področju novost – Več o tem sta nam povedala dr. Krambergerjeva, vodja dispanzerja, in dr. Albin Pečaver, direktor Medobčinskega zavoda za zdravstveno varstvo

Konec leta 1966 so v sklopu Medobčinskega zavoda za zdravstveno varstvo v Novem mestu odprli dispanzer za medicino dela. Ta dejavnost je bila v zavodu že pred leti predvidena, a načrt ni bil uresničen, ker za dispanzer ni bilo zanimanja ne med zdravstvenimi delavci ne med podjetji.

Novi zakon pa nalaga podjetjem dolžnost, da pošiljajo na zdravniške preglede delavce, ki delajo na zdravju škodljivih mestih, zato je prišlo do ustanovitve dispanzerja za medicino dela tudi v Novem mestu. Na vseh drugih področjih Slovenije taki dispanzerji že delajo, le Dolenjska ga doslej še ni imela.

Kaj vse sodi v delokrog medicine dela in kako bo dispanzer posloval, smo zvedeli pri vodji dispanzerja dr. Krambergerjevi.

— V medicino dela sodijo periodični in konziliarni specialistični pregledi z laboratorijskimi preiskavami, analiza vpliva okolja in meritve na delovnih mestih zaradi preverjanja in ugotavljanja poklicnih bolezni, patronaža poklicno obolelih ter analiza zdravstvenega stanja pregledanih.

Medicina dela si prizadeva izboljšati fiziološke in higienske pogoje dela, da bi načrtno nadzorovali zdravje delavcev, jih zaščitili pred nevarnostmi v proizvodnji in da bi jim odrejali mesta, kakršna ustrezajo njihovim močem in sposobnostim. Če bi upoštevali vse to, bi bil v podjetjih tudi delovni učinek večji. Ob tem pa bi morali

(Nadaljevanje na 17. strani)

VREME

Ohladitev s snežnimi padavinami do nižin zlasti okrog 30. januarja. Nato nekako do 4. februarja jasno in ostrejši mraz. Okrog 5. februarja topleje in sneg. Dr. V. M.

DO 24. JANUARJA:

3112 novih!

Še 357 novih naročnikov smo prišteli k našim dosedanjim uspehom v zadnjem tednu! Naklada razveseljivo narašča; o njej kaj več na 12. strani, novih naročnikov pa je bilo v torek opoldne toliko:

BREŽICE:	272
ČRNOMELJ:	227
KOČEVJE:	281
KRŠKO:	336
METLIKA:	99
NOVO MESTO:	640
RIBNICA:	187
SEVNICA:	458
TREBNJE:	284
Razne pošte:	270
Inozemstvo:	58

KLJUB ZIMI REDEN ODKUP. Kmetijska zadruga iz Novega mesta redno skrbi za odkup telet in klavne živine, ki je vsako drugo sredo tudi v Šentjerneju. V sredo, 18. januarja, so kmetje pripeljali dosti živine, le njena cena je bila nekoliko manjša, kot so nam potožili. Na sliki je nakladanje telet na avtomobil, ki jih bo odpeljal v klavnico v Kostanjevico. (Foto: P. Miklič)

PRED SPOMLADANSKIMI VOLITVAMI

Kandidatne liste je že potrebno objaviti

Razpis volitev lahko pričakujemo v začetku februarja, volitve pa bodo verjetno v aprilu

Polovico poslancev in odbornikov v vseh skupščinskih organih teritorialno-političnih enot bodo v kratkem zamenjali novi ljudje, ki bodo na spomlad dobili zaupanje volivcev. Čeprav volitve še vedno niso uradno razpisane, se je že pričela živahna predvolivna dejavnost v Socialistični zvezi, Zvezi sindikatov in drugih organizacijah. V številnih občinah so že sestanki, na katerih se pogovarjajo o bodočih kandidatih za poslance in odbornike. Volitve so tudi glavna skrb na vseh konferencah Socialistične zveze po občinah. O tem se najpogosteje govori tudi na volilnih konferencah krajevnih organizacij SZDL.

Vse kaže, da bodo volitve uradno razpisane v začetku februarja, volivci pa bi šli na volišča aprila meseca. Zvezna in republiške skupščine morata kmalu objaviti spremembe zakona o volitvah zveznih in republiških poslancev, mestne in občinske skupščine pa morajo objaviti odločbe o izvolitvi odbornikov.

KAJ SE JE SPREMENILO V VOLILNEM ZAKONU?

V organih zvezne skupščine razpravljajo o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah zveznih poslancev. Ena glavnih sprememb se nanaša na vlogo Socialistične zveze v prvi fazi volilnega postopka, ki zadeva kandidacijske zbore volivcev in zbore delovnih ljudi. Izhaja se iz dejstva, da je Socialistična zveza tisti činitelj, ki v sodelovanju z drugimi družbeno-političnimi organizacijami in institucijami organizira take oblike družbeno-politične aktivnosti, ki omogočajo državljanom najširšo iniciativo in neposredno udeležbo pri stavljanju predlogov in razpravljanju o predlogih za poslanske kandidate.

S spremembo volilnega zakona je rešeno tudi vprašanje pogojev, ki so potrebni, da kdo postane kandidat za poslanca. Da bi se volilni postopek poenostavil, načrt zakona predvideva, da je kandidat zbora volivcev taka oseba, katero so sprejeli na zboru volivcev, če je bila na njem vsaj ena dvajsetina vseh volilnih upravičencev. Po sedanjem zakonu je bila potrebna ena desetina volilnih upravičencev. Za kandidata zbora delovnih ljudi se šteje tista oseba, ki jo je na zborih volivcev sprejela vsaj ena dvajsetina volivcev te volivne enote; prej je bila potrebna ena petina volivcev.

DVA ALI VEČ KANDIDATOV?

Zanimive so tudi tiste odločbe novega zakona, ki se tičejo primerov dveh ali več kandidatov. Če bi prišlo do tega, da bi za poslanca zveznega sveta kandidirala dva ali več kandidatov, potem se bo smatralo, da je izvoljen tisti kandidat, ki je dobil večino glasov v kateri koli občinski skupščini s področja volilne enote. Odbornik v takem primeru glasuje za vsakega poslanskega kandidata posebej. Vsi kandidati, ki so dobili tako zaupanje volivcev v občinskih skupščinah, se po tem udeleže volitev, na katerih volivci neposredno odločijo, kdo izmed njih jih bo zastopal v zvezni skupščini.

Veliko pomoč za praktično predvolilno dejavnost na terenu predstavljajo pravila o stališču Socialistične zveze v izvajanju in pripravah za volitve, ki so jih sprejela republiška vodstva ZSDL razen Slovenije. Pričakuje se, da bosta še v tem tednu izvršni odbor in volilna komisija glavnega odbora SZDL Slovenije objavila pravila o vlogi in stališču Socialistične zveze pri prihodnjih skupščinskih volitvah.

VSE OBLIKE VOLITEV SO JAVNE

Čeprav se v teh »pravilnikih« in v skladu s posebnostmi posameznih republik lahko opazijo nekatere razlike, je vendar vsem skupno vztrajanje na tem, da so vse faze volitev javne, kar v bistvu pomeni, da se vsak volivec lahko vedno na svoj način vtakne v volitve in vpliva na končno odločitev pri predlaganju poslanskih in odborniških kandidatov.

V številnih občinah opozarjajo na potrebo, da se čim prej objavijo kandidacijske liste s kandidati, ki pridejo v poštev za vodilne funkcije v pokrajinah, republikah in federaciji. Te liste je potrebno sporočiti volivcem zato, da bi o kandidatih razpravljali že na prvih predvolilnih sestankih. S stališča demokratičnega izvajanja volitev je to upravičena zahteva, kajti volivcem se obrne pozornost tudi na te osebe, hkrati pa bi se izognili očitkom, ki so se pojavljali pri prejšnjih volitvah, da se z določenimi kandidati pride pred ljudi »pet minut pred dvenajsto«. Doslej je edino kandidacijska komisija SZDL Slovenije objavila listo kandidatov, ki pridejo v poštev za vodilne funkcije v federaciji in republiki.

Ta način predlaganja kandidatov za odgovorna mesta predstavlja novost v naši dosedanji volilni praksi. Vendar pa to ne pomeni, da bo SZDL sestavila svojo posebno listo kandidatov, ampak samo kaže volivcem na poedince, ki bi v tem trenutku lahko uspešno izvrševali določene funkcije.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Sukarno v zatonu?

Predsednik indonezijske vlade je pretekli teden odredil, da mora biti vojska v pripravljenosti. V tem povelju je med drugim rečeno tudi, da so odkrili dokumente, ki potrjujejo krivdo predsednika Sukarna pri neuspelem državnem udaru zadnjega septembra predlanskega leta. Zdaj je torej tudi general Suharto krenil proti Sukarnu, vse doslej je namreč skušal pomirjati duhove in preprečeval odkrit spopad med pristaši nove vlade in Sukarna.

Tudi nekaj drugih dogodkov potrjuje trditve, da se je tehtnica v Indoneziji nagnila v slabo Sukarnu. Tudi nekateri člani vlade že odkrito nastopajo proti predsedniku republike Sukarnu. Kmetijski minister general Sudjipto se je pridružil kampanji proti Sukarnu. Dejal je, da je treba Sukarna prisiliti k temu, da bo odstopil. Novinarjem je na široko razlagal, kaj mu je Sukarno povedal štirinajst dni po ponesrečenem udaru. Pravi, da je Sukarno takrat izjavil, da je tistim šestim generalom, ki so jih ubili ob udaru, sodilo nekakšno ljudsko sodišče. Sudjipto, ki je bil ob udaru šef obveščevalne službe, pripoveduje tudi, da sta se s Sukarnom takrat sprla, ker je ukazal zapreti udeležence državnega udara. Zato ga je bil Sukarno takrat odstavil. Zunanji minister Malik pa je že nekajkrat izjavil, da mora Sukarno odstopiti, ker je le tako pričakovati, da bo zavladal naposled mir v deželi. Študentje pa še vedno demonstrirajo po ulicah Djakarte ter zahtevajo, da je treba Sukarna postaviti pred sodišče kot enega izmed krivcev za tisti državni udar in za poboj generalov. Vojaški komandant Djakarte pa je že izjavil, da bo vojska zaprla Sukarna, če ji bo to ukazano. Sam Sukarno pa je zdaj že nekaj dni praktično zaprt v predsedniški palači Merdeka, ki jo stražijo močni oddelki vojske.

Komentatorji indonezijskih dogodkov se predvsem vprašujejo, kaj je tisto, kar je nagnilo indonezijsko tehtnico na Suhartovo stran.

Precej jih je, ki menijo, da je Sukarno prelomil besedo, ki jo je bil dal Suhartu ob njegovem nedavnem obisku pri njem, preden je poslal odgovor kongresu o svoji vlogi v državnem udaru. Praktično ni Sukarno v njem povedal nič, kar naj bi pomenilo, da sta Sukarno in Suharto sklenila kompromis, ki ga je Sukarno sedaj prelomil, misleč, da je število njegovih pristašev še vedno tako veliko, da mu nihče ne more do živega. Vse pa kaže, da vojska in vlada drugače ocenjujeta položaj in Sukarnovo resnično moč in da nista pripravljeni niti za las popustiti. Razumljivo pa je, da je Sukarnu težko se sprijazniti z mislijo, da ni več samo on tisti, ki bi imel v deželi zadnjo besedo. Vstaja kongres, nacionalni parlament, ki je že povsem jasno in glasno povedal, da je on najvišje zakonodajno telo v državi in da je predsednik njemu samemu odgovoren za svoje ravnanje. Kratkomalo zahteva, da je treba spoštovati ustavo, ki mu take pravice tudi daje. Oblast drži pa vlada v rokah in je po parlamentarnih načelih odgovorna kongresu.

Tako je pravzaprav v deželi nastalo nekakšno dvovladje in nihče noče popustiti. Komentatorji po svetu pravijo, da živi Sukarno še vedno v iluzijah o svoji nekdanji veličini, stvarnost v deželi je pa drugačna. Zdaj bo moral Sukarno osebno povedati kongresu, kako je vladal in kako je bilo ob državnem udaru. Kongres se bo sestal marca ali aprila in ima torej Sukarno skoraj tri mesece časa, da premisli svojo odločitev. Zdaj je jasno samo to, da se je Sukarno spustil v boj z vlado in vsemi tistimi, ki zahtevajo njegov odstop. Vlada pa seveda ne more popustiti, saj bi s tem priznala svojo kapitulacijo. Pritisk na Sukarna pa je čedalje hujši, kar utegne pripeljati Sukarna do spoznanja, da je bolje biti predsednik pa se odreči oblasti, ki mu jo konges in vlada ne priznavata, ali pa vztrajati in s tem pahniti deželo v še večjo negotovost, kakor je že zdaj, zlasti še, ker se nahaja v hudih gospodarskih težavah in tudi za te dolže osebno Sukarna.

Ob tem pa ostaja odprto vprašanje, če bodo tudi Sukarnovi nasprotniki v teh treh mesecih odloga do končne odločitve o Sukarnovem predsednikovanju v kongresu mirovali. Kakor se dogodki zdaj razvijajo, utegnejo že prej izbojevati zmago.

Velika letalska prireditev v Beli krajini

Zveza letalskih organizacij Slovenije pripravlja ob letošnjem jubilejnem 25. letu našega letalstva več prireditev. Med temi je predviden na nekdanjem partizanskem letališču v Beli krajini velik partizanski miting. Prireditev bo 22. julija.

Nove invalidnine

Kot smo že poročali, so se od 1. januarja 1966 povečale osebne invalidnine za 10 odstotkov, od prvega januarja letos pa še za 8 odstotkov.

Na osnovi tega je ZIS sprejel sklep, da so mesečne invalidnine vojnih invalidov take: I. skupina — 61.000 starih dinarjev, II. skupina — 43.600, III. skupina — 33.400, IV. skupina — 24.700, V. skupina — 17.500, VI. skupina — 10.900 in VII. skupina — 7.400 starih dinarjev.

Vojaški vojni invalidi od VIII. do X. skupine bodo dobili invalidnine v enkratnem letnem znesku: invalidi osme skupine — 42.500, invalidi devete skupine — 31.900 in invalidi desete skupine — 21.300 starih dinarjev.

KRATKE Z RAZNIH STRANI

■ IZPUŠČENI TRIJE PARTIZANI — Ameriške vojaške oblasti v Južnem Vietnamu so izpustile tri ujetnike, člane osvobodilne fronte Južnega Vietnama. Le-ta je doslej že večkrata izpustila ujetnike, toda ameriško poveljstvo doslej ni odgovorilo s čim podobnim. Nekateri si to razlagajo tako, da bi to dejanje utegnilo pomeniti pripravljenost Američanov, da stopijo v neposredne stike z osvobodilno fronto. V tej luči si razlagajo tudi to, da se je saigonska vlada sama neposredno obrnila na Hanoi glede premirja.

■ ZMEDA NA KITAJSKEM — Zadnje dni prihajajo s Kitajskega kaj protislovne vesti. Zdaj je med obtoženimi celo žena Mao Če Tunga, ki so jo imeli za enega izmed neposrednih voditeljev rdeče garde. V Pekingu so se namreč pojavili letaki proti njej. No, ti plakati so sporočili tudi »radostno in razburljivo« sporočilo, da so v Sovjetski zvezi ustanovili »revolucionarno komunistično partijo boljševikov«. Tako so — kot objavljajo ti plakati — ustanovili tudi v Jugoslaviji. »Dva izmed obtoženih kitajskih voditeljev pa sta pretekli teden napravila samomor.

■ FINSKI PREDSEDNIK NA BRIONIH — Predsednik finske republike Urho Kekkonen je bil dva dni na Brionih, kjer ga je sprejel predsednik republike Tito. Pri Titu je bil te dni generalni sekretara italijanske komunistične partije Luigi Longo. Sam Tito pa bo ob koncu januarja odpotoval na obisk v Sovjetsko zvezo.

■ KIESINGERJEVA IZJAVA — Zahodnonemški kancler Kiesinger je pretekli teden izjavil, da bi bila njegova država pripravljena normalizirati svoje odnose z Jugoslavijo. V Beogradu so to izjavo pozdravili, menijo pa, da mora prvi korak storiti Zahodna Nemčija, saj je ona prekinila diplomatske odnose zaradi tega, ker je Jugoslavija priznala Nemško demokratično republiko in navezala z njo diplomatske stike.

■ PETERČKI V DÜSSELDORFU — Tridesetletna Rose-Marie Januschek je rodila peterčke. Štirje so kmalu po rojstvu umrli. Zelo malo pa je upanja, da bo tudi peti ostal živ.

■ OZN SE BO SELILA NA DUNAJ? — Avstrijska vlada proučuje možnost, da bi na Dunaju zgradili palačo OZN, v katero bi se ta svetovna organizacija preselila iz New Yorka. To pa je velika stvar, saj bi bilo treba najti ali zgraditi stanovanja tudi za nekaj tisoč uslužbencev te organizacije.

■ U TANTOVO PISMO KARDELJU — Generalni sekretar OZN U Tant je odgovoril na pismo predsednika naše zveze skupščine Edvarda Kardelja, ki ga je vabil na morebitno konferenco evropskih parlamentov, za katero se zavzema naša zvezna skupščina. U Tant pravi, da bi bil srečen, če bi mogel s svojo prisotnostjo kar koli prispevati k uspehu konference.

■ POTRES V MONGOLIJI — Pretekli petek je bil v Mongoliji močan potres. Njegovo moč cenijo na 8 ali 9 stopenj. Čutili so ga tudi v Sibiriji.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Aktivnost komunistov v politični akciji pred volitvami

■ POZIV KOMUNISTOM V PRIPRAVAH NA VOLITVE. Izvršni komite ZKJ je pozval komuniste, naj se v Socialistični zvezi angažirajo v organizirano politično akcijo pred skupščinskimi volitvami. Opozoril jih je na nevarnost, da bi ob njihovi neangažiranosti dobile šanso konservativne sile in razne neformalne skupine, ki se poskušajo aktivirati z zaplotniškim delovanjem in na druge načine. Komunisti morajo iti v odkrit, toda demokratičen boj za to, da pridejo na odgovorna mesta le tisti, ki bodo s svojo sposobnostjo največ prispevali k uresničevanju družbene in gospodarske reforme.

Ponekod so komunisti ob strani zaradi zmotnega pojmovanja svoje vloge, ko mislijo, da bi se z angažiranjem v pripravah na volitve »vmešavali« v pravice samoupravnih organov in organizacij. Pri tem pozabljajo, da demokratičen, argumentiran, prepričljiv način vplivanja ni isto kot vmešavanje s pozicij oblasti.

■ ORGANIZACIJO DELA SO PRILAGODILI DRUŽBENIM POTREBAM. Republiški sekretariat za notranje zadeve je poročal IS o stanju in delu svojih organov. Iz poročila je razvidno, da je sekretariat z nekaterimi ukrepi prilagodil organizacijo in delo službe sedanjim družbenim potrebam. Opravila preiskav in poizvedb so prenesli na sodišča. Sekretariat je prevzel mejno službo, ki je bila do konca lanskega leta neposredno v pristojnosti zveznega sekretariata za notranje zadeve. Sedaj pripravlja vse potrebno za to, da bi tudi izvrševanje kazni prenesli iz pristojnosti notranjih zadev.

■ REPUBLIŠKI KOORDINACIJSKI ODBOR ZA POMOČ VIETNAMSKEMU LJUDSTVU. V naši republiki so ustanovili koordinacijski odbor za pomoč vietnamskemu ljudstvu. Odbor poziva vse Slovence, naj se vključijo v posebno krvodajalsko akcijo, zbirajo denar in zdravila. S tem bodo izrazili trajen prezir teženj militaristov, ki teptajo osnovne pravice narodov in ogrožajo mir na svetu.

■ POPOLNO RAZUMEVANJE MED ZKJ IN KPI. Med bivanjem genaralnega sekretarja Komunistične partije Italije Luigia Longa v Jugoslaviji so potekali pogovori, v katerih so kot predstavniki ZKJ sodelovali Tito, Kardelj, Todorović in drugi. V sporočilu o pogovorih so poudarili popolno medsebojno razumevanje za gledišča obeh partij o aktualnih problemih sodobnega komunističnega in delavskega gibanja.

■ SIMPOZIJ »ZKJ V RAZMERAH SAMOUPRAVLJANJA«. V Zagrebu je bil simpozij, na katerem so poskušali znanstveno osvetliti mesto in vlogo ZKJ v razmerah družbenega samoupravljanja. Prevladovalo je stališče, da mora biti ZKJ integrirana v samoupravni sistem s tem, da bo njena akcija kritično-ustvarjalna.

■ ODBOR ZA PROSLAVO 30-LETNICE USTNOVITVE KPS. Na skupni seji predsedstva in IK CK ZKS so imenovali pripravljalni odbor za proslavo 30-letnice ustanovnega kongresa KPS s predsednikom Miho Marinkom. Na prvi seji tega odbora so sklenili, naj ima praznovanje delovni značaj z nalogo vsestranskega osvetljevanja zgodovinskega pomena kongresa za nacionalno in socialno osvobajanje slovenskega naroda.

■ PREOBILJE POMARANČ. V koprsko luko je prispelo dosti več pomaranč, kakor pa znašajo naše potrebe. Med pomarančami je bilo dosti gnilih, za kar odgovarjajo tuji dobavitelji. Škodo zaradi znižanja cen bo plačala zvezna direkcija za prehrano, ker je prišlo do nakopičenja pomaranč predvsem po njeni krivdi. Pri vsem tem je »potegnil daljši konec« potrošnik, ki kupuje pomaranče po znatno znižanih cenah. Prevelik uvoz ima torej tudi svojo dobro stran.

■ V ZVEZNI SKUPŠČINI BODO PREVAJALI GOVORE V VSE JEZIKE. V začetku marca bodo v zvezni skupščini obravnavali osnutek poslovnika, po katerem bodo kmalu prevajali vse govore poslancev v vse jezike jugoslovanskih narodov.

■ KRATKE Z VSEH STRANI. Konferenca samoupravljalcev bo predvidoma konec leta. — Na razširjeni seji GO SZDL 28. februarja bodo obravnavali aktualna vprašanja kulture, znanosti in prosvete. — V podjetju kemijske industrije v Vitezu je prišlo pred dnevi do eksplozije, ki je terjala 4 smrtne žrtve in okoli 30 ranjenih. — Zaradi spora med zagrebškim podjetjem »INA« in beograjskim podjetjem »Jugopetrol« primanjkuje olja za kurjenje, čeprav ga je sicer dovolj na zalogi.

Privatna kooperacija

Že spet modna muha, ki je tokrat vplivala na nekatere izdelovalce lesnih izdelkov v ribniški dolini! Trenutno je namreč veliko povpraševanje po lesnih gumbih. Nekateri lesostrugarji so dobili že kar precejšnja naročila za lesne gumbe, ki pa morajo biti lepo obdelani, lepo obžgani in izdelani v različnih barvah. Strugarji so se znašli in si pridobili kooperante: obžigalce in barvarje oziroma loščilce. Po zaslugi modne muhe trenutno vsi dobro zaslužijo.

Simpozij o odgovornosti

Višja šola za organizacijo dela iz Kranja bo od 20. do 22 aprila na Bledu organizirala simpozij o odgovornosti v delovnih organizacijah Na njem bodo govorili predvsem o vprašanjih osebne odgovornosti strokovnih in vodstvenih kadrov ter posameznih članov organov upravljanja in delovnih skupnosti, enako tudi o vprašanjih kolektivne odgovornosti organov upravljanja in delovnih skupnosti. Sodelovalo bo okoli 20 strokovnjakov in polit. delavcev z referati. Pričakujejo, da se bo simpozija udeležilo okoli 500 predstavnikov delovnih organizacij iz vse Slovenije in gostov. Menijo, da bo na simpoziju dan pregled s kritično razčlembo vprašanj v zvezi z odgovornostjo v delovnih organizacijah.

Odslej: TRIKON Kočevje

Dosedanje Pletiljstvo iz Kočevja je pred kratkim spremenilo zaradi razširitve dejavnosti dosedanje ime Pletiljstvo v ustreznejše ime TRIKON, trikotaža in konfekcija Kočevje.

Lanske investicijske naložbe v krški občini

V občini Krško so lani planirali za 28,752.500 Ndin investicij, od tega v gospodarstvu za 18,663.000 Ndin. Do oktobra 1966 so znašale naložbe v industrijo, kmetijstvo, promet, gostinstvo, gradbeništvo, trgovino in obrt 8,092.000 Ddin.

Obsojamo izgrede v NOVOTEKSU!

(Nadaljevanje s 1. strani)

z izvozom, ker je to dvomesečna modna muha v našem gospodarstvu!« Tako je zatrjeval Franjo Kelner lani, ko je bilo že najbolj preprostemu proizvajalcu jasno, kako pomemben je izvoz pri uresničevanju reforme in utrjevanju gospodarstva.

Franjo Kelner je konec lanskega leta odpravil iz NOVOTEKSA preznih rok zastopnika CENTROTEKSTILA, izvoznega podjetja iz Beograda. Ta je prišel po kolekcijo NOVOTEKSOVIH izdelkov za prodajo na afriškem tržišču. Kelner mu je rekel, da so NOVOTEKSOVE kapacitete za 1967 že zasedene. Resnica pa je takšna, da ima NOVOTEKS letos dela komaj do konca maja. Franjo Kelner je samovoljno sklepal pogodbe z raznimi tvrdkami in ni o temu nikomur v tovarni poročal. S tem je povzročil zmedo v poslovanju.

To je samo del grehov, s katerimi je direktor NOVOTEKSA Jože Logar na seji 17. januarja opisal škodljivo dejavnost Franja Kelnerja. Poudaril je, da kot direktor smatra, da s Franjem Kelnarjem, če bi ta postal vodja komercialnega sektorja, ne bi mogel sodelovati. Toda že potek tega zasedanja je motila skupina Kelnerjevih privržencev, ki je z mediklici, demagoškimi vprašanji in na podobne načine skušala vplivati na izid glasovanja na seji DS. Franjo Kelner je na tem zasedanju DS vedel povedati v svoj zagovor samo to ,da so direktorjeve trditve tendeciozno podtikanje. Očital mu je, da ni sposoben koordinirati delo kot direktor, ter vztrajno ponavljal, da ni čas za razpravo, ker gre za odločitev o kandidatu za vodjo komercialnega sektorja. Ko je Franjo Kelner nato po prvem glasovanju dobil enega, pri drugem pa dva glasova več kot sokandidat, je dal direktor Jože Logar na seji ostavko na direktorsko mesto. Poudaril je, da smatra izvolitev Franja Kelnerja, ki je v nasprotju z argumenti, s katerimi je postregel delavskemu svetu, kot nezaupnico. DS nato ni sprejel sklepa o imenovanju, pač pa je prekinil sejo s sklepom, da se zasedanje nadaljuje v petek, 20. januarja popoldne.

Tehtni vzroki za direktorjevo odpoved

19. januarja popoldne se je na pobudo sekretariata osnovne organizacije ZK sestal v NOVOTEKSU politični aktiv tovarne. Pred začetkom sestanka je 53 članov političnega aktiva izglasovalo sklep, da sestanku nima pravice prisostvovati nihče razen povabljenih. Franjo Kelner in desetina njegovih privržencev so nato zapustili dvorano, v katero so prišli nepovabljeni. Politični aktiv je v prisotnosti sekretarja ObK ZKS in predsednika ObSS Novo mesto po daljši razpravi soglasno obsodilo škodljivo dejavnost Franja Kelnerja. Prebrana so bila dokazila za direktorjeve trditve. Aktiv je ocenil ostavko direktorja Jožeta Logarja kot umestno in razumljivo. Sprejet je bil sklep, da bodo vsi prisotni, ki so člani DS, na petkovem zasedanju DS zahtevali, naj DS ovrže Kelnerjevo kandidaturo zaradi njegove škodljive dejavnosti. Sklenjeno je bilo tudi to, da bo aktiv takoj naslednjega dne posredoval vsem članom kolektiva pismeno informacijo o poteku sestanka političnega aktiva in o njegovih stališčih.

»Udri po tistih, ki berejo!«

Ko so naslednjega dne, v petek, 20. januarja, dopoldne začeli deliti delavcem to informacijo, so jo organizirani posamezniki prekucuške skupine v apreturi in tkalnici pozdravili s kriki: »Trgaj in ne čitaj! Udri po tistih, ki berejo! Trgaj! Po gobcih!« Delavkam so trgali liste iz rok in jih cefrali ter se z grožnjami in fizično lotevali posameznikov, ki so skušali liste skriti, da bi jih prebrali pozneje.

Istega dne ob 14. uri so vodje izmen v apreturi in tkalnici (v obeh obratih dela v dveh izmenah blizu 400 delavcev), takoj ko se je končalo delo dopoldanske izmene, samovoljno ustavili stroje, zaprli vrata obeh obratov in obesili listke: »Vsi na sestanek v sejno dvorano!« Precejšen del delavcev dopoldanske in popoldanske izmene so gorečneži iz vrst prekucnikov predvsem z iznenadenjem, malo pa tudi z grožnjami nagnetli v sejno dvorano. V njej je prostora za nekaj več kot 100 ljudi, tokrat pa jih je sprejela več kot 300!

Samovoljna »voditelja« seje delavskega sveta

Ko so člani DS ob 14.30 nič hudega sluteč prišli v sejno dvorano, so jih organizirani kričači pozdravili s kriki: »Fuj! Fuj!«, s topotanjem nog in grožnjami. Franju Kelnerju so priredili sprejem s ploskanjem in klici: »Bravo Kelner, Kelner je naš!« Mnogi delavci so, ne vedoč, za kaj gre, v psihozi, ki je vladala v dvorani, sodelovala pri vpitju. Predsednik DS je pozval k miru, ko pa so se vzkliki »Fuj!«, topotanje in grožnje ponavljali, je skušal demonstrativno zapustiti dvorano. Gneča pa je bila tolikšna, da ni mogel niti vstati izza mize. Odstopil je od vodenja seje.

Sejo sta naprej samozavestno vodila Franjo Kelner in tehnik Alojz Hrastar. Po daljšem vpitju in zmerjanju so napovedali glasovanje. Člani DS so glasovali ob grožnjah: »Dvignite mu roko! Mahni ga, če ne bo glasoval za Kelnerja! Slikajte tiste, ki ne glasujejo, da si jih bomo zapomnili!« in ob fizičnem prisiljevanju. Kljub grožnjam so se vzdržali glasovanja vsi člani DS iz metliškega obrata, čeprav je drhal vpila: »Razbijte gobce Metličanom! Fuj, Metličani! Stroje jim je treba razbiti!« Za Kelnerja je kljub vsemu glasovalo le 17 od prisotnih 34 članov DS.

Nahujskani kričači ne bodo rešili težav v tovarni!

V okviru divjaškega izbruha, v kakršnem se je po krivici demagoške skupine izprevrglo zasedanje samoupravnega organa, so načeli tudi vprašanje surovin. Vpili so: »Direktor Logar je kriv, da ni surovin!«. Taisti kričači pa so, pozabili povedati, da grozi NOVOTEKSU pomanjkanje surovin prav zaradi škodljive dejavnosti Franja Kelnerja ki je sabotiral izvoz. Volna se da zdaj kupiti samo z dolarji, te pa je treba zaslužiti z izvozom. In prav njo Kelner, katerega privrženci so demagoško kričali, da ni surovin, je istega dne dopoldne zavrnila zastopnika CENTROTEKSTILA, ki je ponujal pošiljko volne proti plačilu z dinarji. . . Rekel mu je, da NOVOTEKS nima denarja, čeprav to ni res!

Dejavnost prekucuške skupine Franja Kelnerja bo brez dvoma doživela svoj epilog pred sodiščem, ki bo, kot smo prepričani, izreklo krivcem in povzročiteljem neredov za materialno in moralno-politično škodo, ki so jo povzročili, najstrožjo kazen. Delavsko samoupravljanje in demokratična družbena ureditev sta plod naše ljudske revolucije. Zveza komunistov in delavski razred ne bosta nikoli dopustila, da bi se ti veliki pridobitvi, plačani s krvjo stotisočev, spremenili v drobiž, s katerim bi špekulantski posamezniki uresničevali ozke osebne interese.

M. JAKOPEC

ZA NASPROTOVANJE REFORMI GRE!

Občinski komite ZKS in predsedstvo ObSS Novo mesto sta v soboto, 21. januarja, na skupni seji pretresala dogodke v NOVOTEKSU. Oba politična organa sta soglasno obsodila demagoško dejavnost klike, ki skuša prikriti načrtno saboterstvo in nasprotovanje reformi ter ga z navidezno demokratičnimi gesli zaviti v plašč boja za neke obrobne probleme. Demagoška skupina se namreč dobro zaveda, da potrebuje za svojo akcijo politično ozadje. To »politično« ozadje pa bo podrto takrat, ko bo kolektiv objektivno informiran o stvarni vlogi in interesu te skupine. Prav zato so razbijači organizirali trganje razdeljene informacije.

Oba organa sta dala vso podporo zdravim političnim silam in prizadevanjem v kolektivu. Ker je z dejavnostjo prekucuhov ogrožen tudi širši družbeni interes, smatrata, da morajo intervenirati tudi pravosodni in skupščinski organi. Na sestanku so poudarili, da stanje v NOVOTEKSU dokazuje premajhno politično dejavnost v kolektivu.

KOVINARSKA ima veliko naročil

Lani smo neštetokrat slišali za krizo v kovinarskih podjetjih. Z reformo so se zmanjšale investicije, to pa se je najhitreje poznalo kovinarjem. Zanimali smo se, kako je z naročili v krški tovarni ladijske opreme in industrijskih konstrukcij, pa so nam povedali, da kaže letos izredno dobro.

BETI spet vzbuja pozornost

Na letošnjem ljubljanskem sejmu MODA je nekatere svoje izdelke razstavila tudi belokranjska trikotažna industrija BETI iz Metlike. Lepe spalne srajce in pižame iz sintetičnega velurja, kakor tudi trenirke in kombineže privabljajo k Betinem razstavišču množice obiskovalcev. Kljub temu da tovarna ni dala v oceno razstavljenih izdelkov, je dobila na letošnjem sejmu 2 zlati in 1 srebrno medaljo.

Slab promet in visoke cene

23. januarja so na novomeško sejmišče kmetovalci pripeljali 528 pujskov, prodali pa so jih 455. Ker je po manjših plemenskih prašičkih vedno več povpraševanja, jim cena raste. Tokrat so zahtevali 16.000 do 22.000 din za manjše in 23.000 do 31.000 din za večje pujske.

Na sejmu v Brežicah

21. januarja je bilo na brežiškem sejmu za prašiče naprodaj 405 prašičkov, prodali pa so jih 376. Manjši so veljali 10.50 Ndin za 1 kg žive teže, večji pa 7.000 Ndin.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

sklicuje

2. REDNI

ZBOR BANKE

ki bo v ponedeljek, 30. januarja 1967, ob 10. uri v prostorih Vajenske šole v Novem mestu, Ulica talcev 3.

Vabimo vse ustanovitelje banke, da se zbora udeležijo.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

Kmetijski nasveti

OB SADITVI SE REŽE VINOGRADNIKOM KRUH ZA VRSTO LET

VZGOJA TRTE

Več tisoč let poznajo ljudje vinsko trto in njen žlahtni sok. Razširila se je povsod tam, kjer ji to podnebje dovoljuje. Vinogradniki so jo vzgojili in jo še vzgajajo na najrazličnejše načine, ki jih imenujemo vzgojene oblike. Te lahko razvrstimo v dve glavni skupini.

● **Nizka vzgoja.** Nekdaj so mislili, da je za zoreče grozdje najbolje, če je čimbolj pri zemlji, češ da tako dobi največ toplote, kar pa ni res. Razen tega so zagovorniki nizke vzgoje trdili, da lahko pozimi nizke trte zagrnemo z zemljo in jih tako obvarujemo mraza, kar pa pri nas nihče ne dela. Tako torej ne držijo trditve zagovornikov te vzgoje, ki zahtevajo največ stroškov pri obdelavi in najslabše izkoristi sončno svetlobo. Vendar je še zelo razširjena po Dolenjskem, sami vinogradniki pa morajo priznati, koliko truda tak vinograd zahteva. Res je, da zahteva tudi najmanj stroškov ob saditvi, toda to je kaj slab prihranek. Pri saditvi je potrebno veliko število sadik, goste vrste trt, ki so privezane na kole, pa onemogočajo vsako cenejšo obdelavo. Rez na reznike in šparone, ki je udomačena v teh vinogradih, ne dovoljuje velikega pridelka. Skratka: nizka vzgoja ima toliko slabosti, da je bodoči rodovi ne bodo več poznali.

● **Kordonska vzgoja.** Če hočemo s plugom ali kultivatorjem v vinograd, morajo biti vrste med seboj oddaljene najmanj poldrugi meter. Tak nasad pa že potrebuje srednjevisoko vzgojo in s tem žično oporo. Če pa že načrtujemo sodoben nasad, se je bolje odločiti za kordonsko vzgojo, ki jo po pravici imenujejo vzgojo bodočnosti. Zahteva več vlaganja, daje pa tudi mnogo večji dohodek. Omogoča strojno obdelavo, boljšo rast trte, mnogo lažjo rez in lažje zatiranje škodljivcev in bolezni, trti pa dovoljuje boljše izkoriščanje svetlobe, kar odločilno vpliva na kakovost pridelka. Vse to je znanstveno dokazano in neizpodbitno, to so nasadi tudi pri nas že potrdili.

Kordonskih vzgojnih oblik je cela vrsta, med njimi je posebno vidna tako imenovana Moserjeva vzgoja, imenovana po njenem tvorcu avtrijskem vinogradniku Lenzu Moserju.

● Nekateri vinogradniki dvomijo o visoki vzgoji, češ da zaradi velikega pridelka trpi kakovost. Poizkusi in praksa pa kažejo, da ne ohranimo kakovosti le z zmanjšanjem pridelkov, temveč tudi z večjo bujnostjo rasti in boljšo osvetlitvijo listne površine, prav to pa nudijo visoke vzgoje.

V teh sestavkih je premalo prostora, da bi natančneje opisovali podrobnosti obnove, čeprav so vse bolj pogosti klici po obnovi vinogradov okoli Krškega, na Bizeljskem in tudi drugod. Priprave in obnovo bodo gotovo vodile strokovne komisije, družba pa bo morala prispevati ali vsaj posoditi denar.

Vinogradniki, v tem času bo potrebno vaše zaupanje v izsledke strokovnjakov in naprednejših vinogradnikov, zakaj vaš kruh se bo rezal za vrsto prihodnjih let.

KLOPOTEC

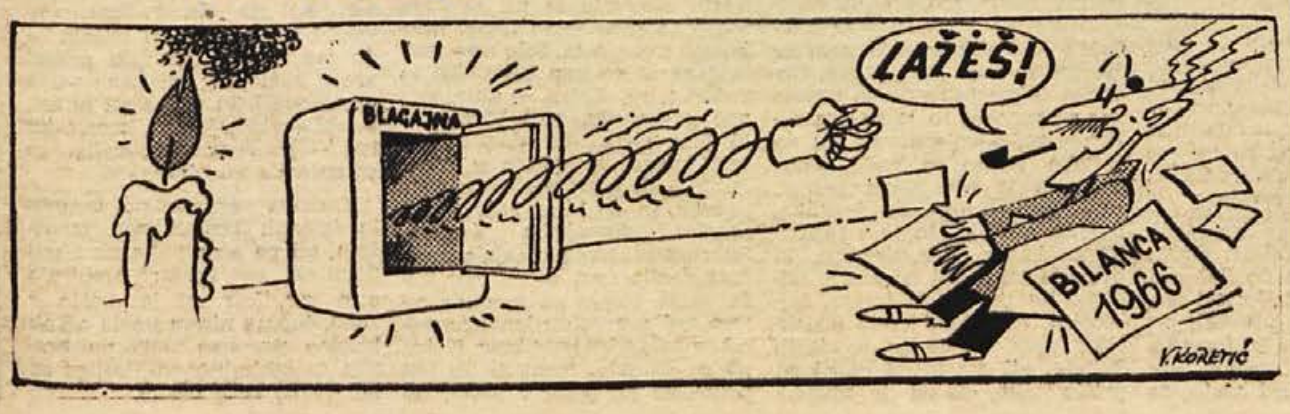

Jack Budford:

ZGODBA ZA 5000 dolarjev

Dumby je nekoč prebral v časniku oglas:

»Ali hočete zaslužiti pet tisoč dolarjev? Napišite nam torej, kakšne lastnosti ste odkrili pri sodi bikarboni jasnina!«

»Kakšna soda bikarbona pa je sploh ta jasnina?« je vprašal ženo.

»Mnoge gospodinje jo dajejo v testo.«

»A, tako,« je rekel Bumby.

Malo je pomislil, in ker ni imel drugega dela, je s slikovitimi besedami opisal, kako mu je soda jasnina nekoč rešila življenje.

Potem je vse skupaj pozabil. Čez nekaj časa je zvečer pozvonilo.

»Pošilja me firma jasnina,« se je predstavil obiskovalec. »Prinesel sem vam nagrado 5000 dolarjev. Potrebuoval bi vašo fotografijo za časnike. Tu je ček.«

V naslednjih dneh je Bumby videl svojo fotografijo v vseh največjih ameriških listih. Nekateri so objavili tudi rentgensko sliko njegovega želodca pred uporabo sode jasnina in po njej. Neki časnik je dodal tudi sramežljivo izjavo Bumbyjeve soproge, da jo je njen mož prej vsakokrat pretepal, kar je bilo mogoče razlagati samo s slabo prebavo. Toda soda jasnina mu je popolnoma spremenila — značaj in zdaj poljubi ženo že pri vratih, ko se vrne iz službe.

Fotografijo zakonskega poljuba Bumbyjevih so prav tako vključili v reklamo za sodo jasnina.

Zadeva se je razvila tako na široko, da Bumbyju ni preostalo nič drugega, kot da si je spremenil ime in priimek ter se preselil v neko zakotno ameriško mestece, da bi ubežal reklami in svojim slikam. A ni mu bilo več pomoči: kadarkoli je v časnikih zagledal oglas za sodo jasnina, je dobil živčni pretres. Hudo bolan se je vrnil v New York, da bi obiskal znamenitega specialista za živčne bolezni.

Zdravnik je Bumbyja natančno preiskal in mu rekel:

»Veste kaj, dragi moj, vidnih organskih sprememb ni. Vendar morate skrbno paziti na svoje zdravje. Vaše duševno stanje vpliva namreč na telesno počutje. Kaže, da ste doživeli hud duševni pretres, zaradi katerega zdaj trpi vaše telo. Vem samo za eno sredstvo, ki vam utegne pomagati. To je — soda bikarbona jasnina.«

Na sodni razpravi čez nekaj tednov je zdravnik dokazal, da ni prav z ničimer izzval pacienta, ta pa ga je kljub temu surovo napadel in mu prizadejal hude telesne poškodbe.

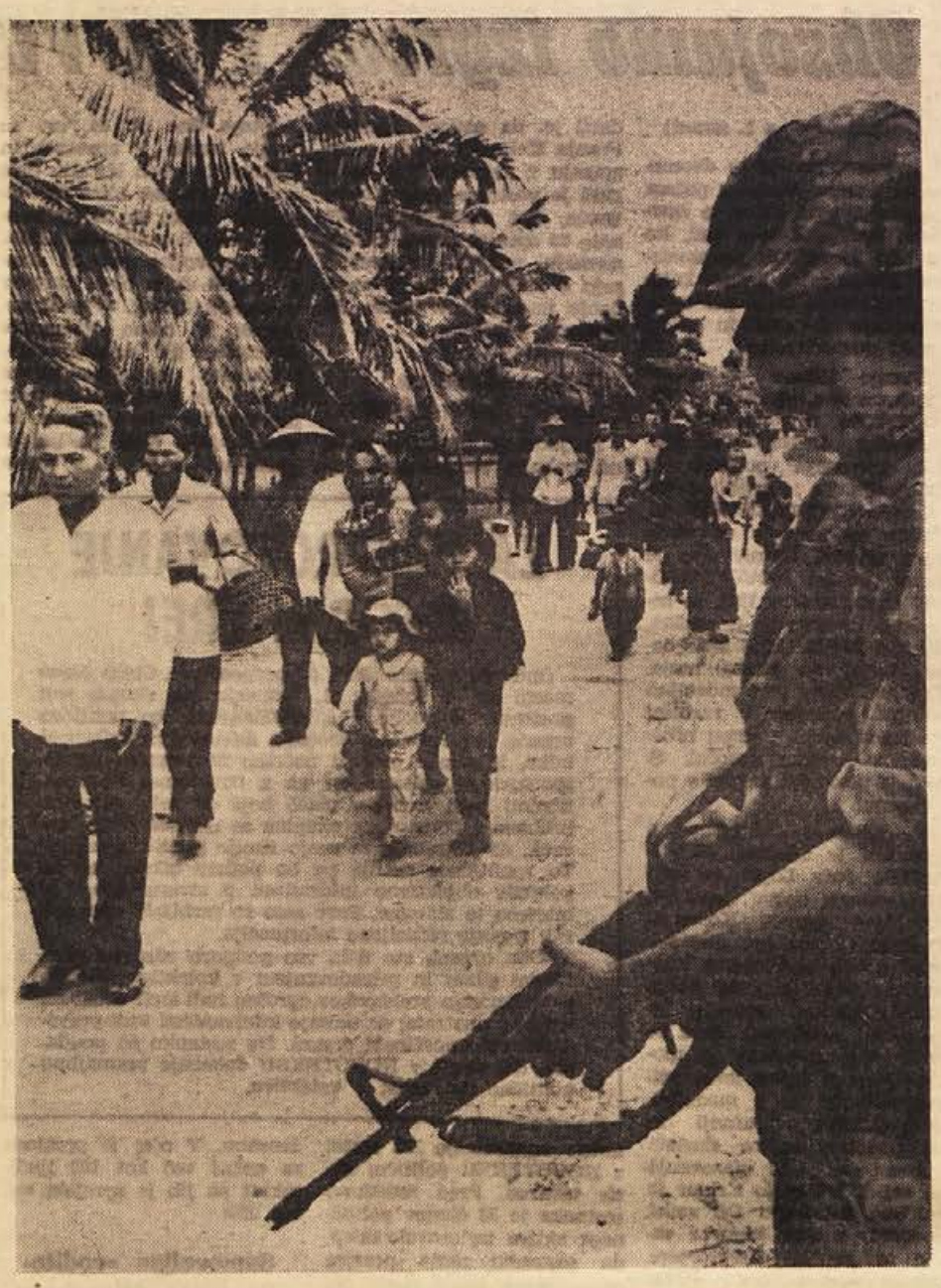

VOJNA V VIETNAMU: zadnja velika ofenziva ameriških čet v tako imenovani »železni trikotnik«, oporišče osvobodilnih sil v gozdnati pokrajini kakih 35 km od Saigona, je pravzaprav načrtno uničevanje vasi in »pozicij« osvobodilnih sil. V njej sodeluje 26 bataljonov ameriških in saigonskih čet s kakimi 15.000 vojaki, katerim pomagajo tudi osemmotorni bombniki B-52. Iz teh krajev so doslej nasilno izselili že nad 5000 kmetov, hočejo pa jih celo 10.000. Čim izselijo hiše v vasi, požgejo Amerikanci z metalci plamenov naselja preganjanih ljudi. Na sliki: selitev prebivalcev ene izmed vasi v »železnem trikotniku«. Na kaj nas spominja ameriški vojak na desni strani slike, nam, Jugoslovanom, ni treba posebej poudarjati... (Foto TANJUG)

Mračna primerjava

Münchenski dnevnik Süddeutsche Zeitung je objavil v svoji novoletni številki naslednjo primerjavo med umorom predsednika Kennedyja in umorom predsednika Lincolna leta 1865:

- Oba predsednika sta umrla zaradi strela v tilnik.
- Oba umora sta se zgodila v navzočnosti umorjenčevih žena.
- Oba umora sta se zgodila v petek.
- Oba morilca, Lee Harvey Oswald in Wilkes Booth, sta pozneje umrla nasilne smrti.
- Lincoln je bil umorjen v Fordovem gledališču. Avto, v katerem je bil ubit Kennedy, je bil ford-lincoln.
- Lincolnovemu tajniku je bilo ime Kennedy; le-ta je predsedniku odsvetoval obisk v gledališču. Kennedyjevemu tajniku je bilo ime Lincoln in tudi ta je predsedniku odsvetoval, da bi obiskal Dallas.
- Naslednika obeh predsednikov sta bila Johnsona.
- Lincoln je bil izvoljen za predsednika leta 1860, Kennedy pa leta 1960.
- Lincolnov morilec Booth se je rodil leta 1839, Oswald pa leta 1939.
- Lincolnov naslednik Andrew Johnson se je rodil leta 1808, Kennedyjev naslednik Lyndon Johnson pa leta 1908.

IZ VČERAJŠNJEGA »PAVLIHE«

— No, Jurček, pokaži mi spričevalo.
— Rajši ne, babica, imaš preslabo srce.

KAJ JE PRAVA LJUBEZEN?

Kadar ji on želi izročiti vso plačo, ona pa je noče sprejeti.

Kadar on opazi, da je čedna, in ji to reče.

Kadar ona pripoveduje o svojih doživljajih in jo on posluša.

Kadar ona joče in vzame on to resno.

Kadar ona kupuje drago torbico in se on ob tem veseli.

Kadar se on želi sestati s svojimi prijatelji in mu ona to dopusti.

Kadar on želi nekaj popiti in mu ona tega ne brani.

Državna založba Slovenije je konec lanskega leta izdala zbirko novel Ivana Potrča ONKRAJ ZARJE. Z dovoljenjem pisatelja ponatiskujemo iz knjige novelo »Fajmošter na Kopišniku«.

Ivan Potrč: 1

Fajmošter na Kopišniku

Bila sem mlada, táka zelena in mestna frklja, komaj komaj zrela za v kozolec, ko so me poslali na Kopišnik, na enorazrednico, čisto na mejo. Bila je moja prva služba, plačana iz cirilmetodovega fonda, časi pa taki, da učiteljišnik zlepa ni prišel na šolo, tudi zastonj ga ne bi vzeli; lahko sem bila srečna, da sem se prikopala tako zgodaj do kruha, da sem samo dve leti čakala. Brati, bili so študenti in levičarji, so mi prigovarjali in tako sem šla; a šla bi, četudi bi me v pekel poslali, táka sem bila. Brati, ki so se razgovorili o socialni problematiki; govorili so, da ta nikjer tako ne kriči, ko na naši severni meji. Kar se je mene tikalo, jaz takrat vsega tega nisem tako zapopadla, a tudi bala se nisem meje, ne meje in ne hribov tam na tistem koncu sveta — bila sem takšna tiha in poslušna deklica; ali bila sem vselej, to sem imela že zmladega, neznansko in prav po žensko radovedna, prav rada sem odšla na mejo in na Kopišnik; bila sem že cela ženska, a nisem na tem svetu še ničesar doživela; tako zelo sem bila žejna sveta, vse na meni je samo čakalo, da bi se kaj zgodilo — dà, neznansko me je vse matralo, a najhuje je bilo z mojo radovednostjo — povedala sem že, grozno sem bila radovedna.

Tam, na Kopišniku je bilo vse tako smešno in noro; ali bila sem v hribih, štiri ure od železnice in pet korakov od meje, in sem mislila, da tam pri fari ali pri šoli mora vse tako biti, kakor sem našla in kakor se je potem godilo.

Kar se je samega sveta na vrhu tikalo, je bil odprt: videlo se je na eno stran do Pohorja in na drugo v Avstrijo; ali vse, košenine, tepke in posevki, celi svet okoli cerkve in farovža, drugih streh tam ni bilo, vse je bilo stisnjeno med hosto, da je bilo, kakor da bi se na fronti znašla. Za kakšno kratko hojo niže je bilo še eno hramovje, kjer sem pa mimo hodila. Znašla sem se pač v farovžu, tam sem spala in učila, na enorazrednici, a tam je bila tudi krčma, imela jo je Katra, nekdanja farovška kuharica. Katra teh drugih spodnjih hramov, kjer so prav tako točili, ni trpela in tako sem se jih potem tudi jaz ogibala. Govorila je, da je ta druga krčma preveč na ono, to je na avstrijsko stran obrnjena, ona pa da je bila vedno na našo stvar, táka da je pač njena pamet, tudi fajmoštrova da je táka, naj bo z njimi, to je s fajmoštrom, kakor je že, sicer pa, da drugače tako biti ne more; trideset let da jih že imajo, fajmoštra, na tej od sveta pozabljeni frati; ona da jim je včasih kuhala, ali zatem je naenkrat prišlo tako, da si je morala tako pomagati, nekaj zavoljo suhih let, a nekaj tudi zavoljo otroka, ki ga je dobila — in tako so ji potem še oni, fajmošter, pomagali zavoljo krčme, da jo je dobila. Tod na Kopišniku, koder ni uro okoli pravega hrama, je bilo več ko krvavo potrebno, da se je odprla še ena krčma, ta v farovžu, že zavoljo financarjev in žandarjev; ti da bi se na Kopišniku težko hodili odteščat k spodnjim; že zavoljo sence, ki je ležala na hramu, ne.

Kmalu sem videla, da je financarski, žandarski in graničarski svet edini svet, ki je vedril in se nacejal pri Katri; spoznala sem, zakaj ga Katra hvali, zasvitalo se mi je tudi, zakaj ga prav meni hvali. Imela sem malo časa, šolo sem imela dvakrat na dan, dopoldne in večerko, ali Katra — bila sem pač v farovžu, nad krčmo — bi bila rada, da bi pretičala vse večere in svetke v njeni kuhinji ali v krčmi, kakor ji je pravila, in da bi se pajdašila z njenim pomejnim svetom. Sprva sem sama ostajala tam, dolgočasila sem se na kopišniški frati, zatem pa znenada nisem več prenesla njenih narednikov in podnarednikov; Katra jih je štimala, meni pa so jeli presedati ko polži v ustih, začela sem odhajati iz huhinje, koj ko sem pojužinala. Bila sem mlada, čedna, sama sebi preimenitna, da bi se natezala s Katrinimi dedci; nikakršne volje več nisem imela, da bi poslušala njena večna namigovanja o poprejšnjih učiteljicah, kako domače in prijazne da so bile in kako bi se zadnja lahko omožila, z oficirjem, če ne bi zijala vseh povprek; tega pa moški, ta oficir, ni prenesel, prevelike norce je brila iz njega, iz oficirja. Nekajkrat, ko sem tako na lepem odšla, je prišla Katra pome; tudi druge, moške, je pošiljala, celo hlapca, nizkega, čokatega dedca — s katerim da je tudi živela, poslej ko sta šla z župnikom vsaksebi, kakor sem slišala — ali jaz sem se ob taki priliki vselej zaklenila; bila sem sama sebi dovolj, še danes mi ni žal, v žbi — bila je bolj kamra ko kaj — pa sem vzela knjigo in se spravila na okno.

Zazirala sem se po temnih in iglastih hostah pod farovžem, ali pa sem sedla na okno povprek in brala; prebirala sem vse, kar mi je prišlo v roke, čeprav nisem imela nikoli kakšna posebne želje po branju, to lahko povem, knjige so me vselej dolgočasile.

Brežice: obračun po plodni sezoni

Občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij brežiške občine bo v soboto, 28. januarja, na letni skupščini analiziral uspehe v pretekli kulturni sezoni in nakazal pota za še pestrejše in uspešnejše delo. V občini deluje 13 bolj ali manj aktivnih prosvetnih društev, v katerih so najbolj delavni pevski zbori. Lanska kulturna sezona je bila dokaj plodna, žal pa je bil v Brežicah glavni poudarek na gostovanjih profesionalnih skupin, ki sta jih prirejala Zavod za kulturo in dom JLA.

Pred letno skupščino je predsednik občinskega sveta ZKPO občine Brežice Jakob Dernač odgovoril na nekaj vprašanj. O uspehih v lanski sezoni je povedal:

»V okviru 20-letnice obnove kulturno-prosvetne dejavnosti v Spodnjem Posavju smo z občinama Krško in Sevnica pripravili obširen program, ki smo ga zaključili z enakimi prireditvami v vseh treh občinskih središčih. Že prej smo imeli samostojne revije na Bizeljskem in v Artičah, kjer so peli odrasli in mladinski zbori, ter v Globokem, kjer so nastopili narodnozabavni ansambli. V tem času so dramske skupine gostovale tudi izven meja občine.

Uspelo nam je navezati tesnejše sodelovanje s političnimi organi, predsednika ObO SZDL in sindikalnega sveta pa sta celo člana predsedstva. Več sodelovanja pogrešamo na terenu, kjer bi morale KO SZDL prosvetnim društvom bolj pomagati.

O tem so govorili na krajevnih konferencah SZDL in upamo, da bodo spet zaživela društva na Sromljah, v Cerkljah, Kapelah, Selah in še kje. Veseli nas, da bo letos zaživelo novo prosvetno društvo v Sobanji vasi.

Delegatom in gostom sobotne skupščine smo poslali poročilo o delu občinskega sveta. Upam, da se bodo vsi delegati dobro pripravili na razpravo.«

—Katere probleme bo razprava osvetlila?

»Omenil sem že, da so vsi povabljeni prejeli v teh dneh gradivo, ki bo tvorilo osnovo razprave. Razpravljali bomo o pogojih dela, o prostorih, kadrih in sredstvih, ki so nam lani povzročala največ preglavic. Občinska skupščina je namreč ukinila sklad za kulturo in prosveto in smo sredstva dobivali neposredno iz proračuna, vendar pa so prihajala zelo neredno. Eden od sklepov skupščine bo, da je znova treba formirati sklad.«

—Kakšen bo torej načrt dela?

»O programu za novo sezono smo že govorili. Občinska kulturno-prosvetna revija naj bi ostala tako kot lani: po vseh kriterijih naj bi organizirali prireditve, zaključna prireditev pa bo v Brežicah. Obiskali smo že vsa prosvetna društva, da bi nas seznanila s svojimi načrti. Da bomo olajšali delo društvom, bomo omogočili nekaterim udeležbo na režiserskem, zborovskem, knjižničarskem, maskerskem in na drugih tečajih. Razmišljamo tudi o profesionalnem režiserju, ki bi lahko koristil več društvom. Dokončen program bo seveda odvisen od sredstev, ki jih bomo dobili.«

Torej lahko upamo, da bodo kulturno-prosvetna društva brežiške občine v novi sezoni dosegla še večje uspehe.

V. P.

Danes občni zbor mirenske »Svobode«

Danes ob 18. uri bo v novo urejeni dvorani na Mirni občni zbor DPD Svoboda. Razpravljali bodo o načrtu za letošnje leto in ocenili lanskoletno delo.

Da je Svoboda dobila prenovljeno dvorano, imajo veliko zaslug tudi delovne organizacije KPD Dob, destilacija Dana in tovarna šivalnih strojev. Člani DPD Svoboda upajo, da bodo v prihodnje priskočile na pomoč tudi organizacije, ki do zdaj zaradi objektivnih težav niso pomagale.

PETER SEMROV

Mirko Kugler: UBITI FAZAN

Vabilo Čitalnice županijstvu

Častito mestno predstojništvo!

Društvo Čitalnice namerava v nedeljo 8. t. m. napraviti slovesno položenje temeljnega kamena svojega novega zidanja.

V ta namen se hoče napraviti pri zidanju ob 9. zjutraj zborno petje, godba, javne govore in ponavadne šege pri položenju kamena, z pokom možnarjev, kateri bi se na holmcu nad Plantanom v Kandiji postavili.

Prostor pri zidanju se hoče okinčati, z zastavam, zelenadom in majnikom.

Častito županištvo se vljudno povabi, pri slovesnosti se vdeležiti in jo s tem počastiti.

Novomesto 6. Junija 1873.

Za odbor

Solunski atentatorji in druge knjige

Med knjigami, ki so pred kratkim izšle pri Mladinski knjigi, zasluži roman **»Solunski atentatorji«** makedonskega pisatelja **Jovana Boškovskega** (v prevodu Vena Tauferja) posebno pozornost. Opraviti imamo z delom, ki je napisano na podlagi resničnih dogodkov z začetka 20. stoletja, ko je napredna in narodno zavedna skupina mladih Makedoncev z atentati na predstavnike vladajočega režima pokazala pot, kako je treba streči teroristom in kako se je treba boriti za narod. Slovenski bralec se bo iz te knjige naučil marsičesa, kar je morda do zdaj vedel le v drobcih: kako je bratski makedonski narod kot zadnji na Balkanu preživljal agonijo turškega suženjstva.

Zgodovinsko povest **Ivana Preglja »Tolminci«** so bralci doslej poznali po raznih izdajah, tokrat pa je izšla s spremno besedo in opombami Boga Preglja pri Mladinski knjigi v zbirki KONDOR. Pregljevo pisanje je prikupno branje. Pričujoča povest, ki so jih kritiki prisodili eno prvih mest v Pregljevem delu, obravnava zgodovinske dogodke iz začetka 18. stoletja na Tolminskem, ko se je tlačeno ljudstvo v oboroženi vstaji uprlo nečloveškemu ravnanju plemiške gospode.

Katarina Pucova je prevedla roman **»Mož s sedmimi križi«** portugalskega pisatelja **Alveta Redola**, ki ga je Mladinska knjiga v zbirki ZENIT poslala na trg te dni. Delo je nenavadna zgodba: junak jo pripoveduje nekemu jetniku v gestapovskem zaporu. V bistvu je to pretresljiva izpoved člana francoske tujske legije, ki je iskal srečo in prišel med kolesa zgodovine.

»Ruska književnost (do Gogolja)« **Vere Brnčič**, ki je izšla v zbirki KOZMOS, je pomemben prispevek k osvetlitvi literarnih tokov v ruski književnosti od najstarejših rokopisov (žitij) do velikega klasika Gogolja. Pisateljica v sedmih poglavjih prikazuje delo nosilcev raznih struj in razmere, ki so jim potisnile pero v roke.

Mladinska knjiga je založila tudi **kulturnozgodovinski vodnik po Slovenjem Gradcu**, drobno brošurico o umetnostnih spomenikih mesta sredi Mislinjske doline, ki jo je napisal **Marijan Zadnikar**. Iz klenega zapisa lahko razberemo, da ima Slovenj Gradec obilico umetnostnih spomenikov, ki bi bili v ponos vsaki zbirki v svetu.

Šola ne bo zgrajena do roka

Nekatera podjetja niso izpolnila obvez – Nov predlog o plačevanju krajevnega samoprispevka za šole

Nova osnovna šola v Ribnici ne bo popolnoma dokončana ta mesec, se pravi do predvidenega roka, ker tudi denar za gradnjo ni dotekal, kot je bilo predvideno.

Svojih obveznosti niso popolnoma izpolnile delovne organizacije INLES, »Gradbenik« in trgovsko podjetje »Jelka«, ki dolgujejo skupaj okoli 23 milijonov S din. Ostale domače delovne organizacije in tuje delovne organizacije, ki imajo v ribniški občini obrate, pa so obveznosti izpolnile. Za podjetja, ki niso izpolnila obvez, je bila obremenitev verjetno nekoliko prevelika.

Gradnja šole se bo torej zavlekla najmanj za nekaj mesecev oziroma do novega šolskega leta.

Organi občinske skupščine pa že pripravljajo predlog o razširitvi plačevanja samoprispevka za dograditev šol v Ribnici in Sodražici ter gradnjo šole v Loškem potoku. Po tem predlogu bi razširili plačevanje samoprispevka še na kmete in druge zaposlene, ki ga doslej niso plačevali. Pričakovati pa je, da bo ta predlog predvideval, naj se sedanja stopnja prispevka zniža od 3,5 odstotkov na 1 do 2 odstotka od čistih osebnih dohodkov zaposlenih.

Do konca novembra lani so v ribniški občini zbrali za gradnjo šol preko 50,5 milijonov S din krajevnega samoprispevka. Od tega je bilo zbranih na območju Ribnice 13,788.144 S din, na območju Sodražice 2,634.044 S din, na območju Loškega potoka 2,300.264 S din, z območja Novega mesta 299.393 S din, z območja Kočevja 4,423.523 S din, zasebniki, honorarno zaposleni in delovne organizacije (iz skladoav) pa so prispevali 27,123.414 S din.

Število zaposlenih zavezancev prispevka je bilo novembra naslednje: območje Ribnice 1572, Sodražice 235, Loškega potoka 164 in zaposlenih pri zasebnikih 163.

Razširiti poverjeniško mrežo

Pretekli teden je bil v Novem mestu sestanek predsednikov občinskih odborov Prešernove družbe, ki so se ga udeležili zastopniki iz Brežic, Črnomlja, Novega mesta, Sevnice in Trebnjega. Zastopnik glavnega odbora Prešernove družbe jih je seznanil z novo dejavnostjo: z izdajanjem Knjižne police, ustanavljanjem klubov bralcev, s prirejanjem literarnih večerov. Novi organizacijski prijemi bodo povečali krog naročnikov knjig Prešernove družbe.

Letos bodo naročniki za 20 Ndin prejeli Prešernov koledar v povečani izdaji ter štiri redne in dve dodatni knjigi.

Na sestanku so sklenili, da bodo poverjeniško mrežo Prešernove družbe še razširili.

S. Sk.

»Ribniška himna« pošla

V prodajalni Turističnega društva v Ribnici so pošle razglednice z »Ribniško himno«. Turistično društvo je že naročilo 2000 novih razglednic, ki bodo kmalu izdelane, v prodaji pa bodo predvidoma že v začetku februarja.

V torek, 17. januarja je predstavnik METALKE iz Ljubljane tovariš Janez Sodja izročil darilo osnovni šoli v Polomu pri Kočevju. Upravitelj šole Toni Fabjan, ki se je poleg načelnika pionirjev zahvalil za darilo, je povedal, da sta magnetofon in projekcijski aparat, ki so ju dobili, ne le pridobitev za šolo, ampak tudi za vso vas Polom. (Foto: Mirko Vesel)

Ivan Potrč: Onkraj zarje

Prejšnji mesec je prišla na slovenski knjižni trg nova knjiga pisatelja Ivana Potrča ONKRAJ ZARJE. Potrč, ki je glavni urednik Mladinske knjige, je v novem delu zbral vrsto svojih novel, od katerih sega prva, »Prekleta zemlja«, kar trideset let nazaj. S sočnim in izvirnim jezikom nam pisatelj slika pokrajino svoje mladosti in sanje svojih mladih let, vmes pa so vpletene tudi medvojne zgodbe, karcetarsko trpljenje v Mauthausnu, partizanska zgodba iz Dolenjske in spet najlepši zapis knjige: novela ONKRAJ ZARJE, ki jo pisatelj začenja takole: »Ne, to zlato življenje, še tako zlato, je vselej tudi neusmiljeno, nikoli ne prizanese, do kraja izterja.« V noveli slika Potrč enega svojih najlepših spominov na mladost.

Knjigo, po kateri so bralci pred novim letom segali kar v trumah, spremlja tudi pisateljeva uvodna beseda, v kateri nam med drugim pove:

»Vendar, včasih se je potrebno od česa posloviti — tako sem zapisal, ko sem začel misliti na to zbirko; a čeprav se vsak dan znova in znova poslavljate, vedno je težko zapustiti to, kar je bilo včeraj vse, ti je hotelo biti vse.

In — če se sploh dá od česa posloviti?

‚Tak si, kot si bil,' sem zvedel doma, ko je žena prebrala prvo in zadnjo nabrano prozo — saj, ne ... nikoli se ni dalo od sebe posloviti, ko nikoli ne bo moči zadnjega povedati, komaj komaj da je moči pričarati ozarjeno slutnjo živega.«

Ivanu Potrču, ki je sam za knjigo izbral tudi sliko na ovitku (Strmolsko madono iz 14. stoletja), in Državni založbi Slovenije smo za dragoceno izpoved in knjižno darilo lahko hvaležni.

Tg

V soboto javna radijska oddaja v Krškem

V soboto, 28. januarja ob 20. uri, bo v Krškem javna radijska oddaja »Spoznavajmo svet in domovino«. Prireditev bo v Domu Svobode. Na sporedu je tekmovanje mest. Tokrat se bosta spoprijeli ekipi iz Kamnika in Krškega.

Mesto Krško bodo zastopali: Andrej Bučar, dijak brežiške gimnazije, Janez Ovsenak, dijak tehniške srednje šole v Krškem, in Ivan Žerjav, prav tako dijak TSŠ. Prireditelji vabijo prebivalce, da se udeležijo zanimive prireditve.

Kalidasa: »Šakuntala«

V zbirki Kondor je pri Mladinski knjigi pred kratkim izšla v slovenskem prevodu drama iz staroindijske književnosti »Šakuntala«, ki jo je napisal Kalidasa. Iz sanskrta jo je prevedla in ji dodala spremno besedo Vlasta Pacheiner. Drama je pisana po motivu staroindijskega epa »Mahabharata.« Za bralca je zanimivo zlasti to, da se sreča v tem Kalidasovem delu s svojevrstno grajenim dramskim tekstom.

Mandat poteče 20 predsednikom

Letos poteče mandat predsedniku občinske skupščine, predsednikoma obeh zborov skupščine in več predsednikom svetov in komisij – V bodoče verjetno manj svetov

V občinski skupščini Kočevje bo po letošnjih volitvah zamenjanih 31 odbornikov, ki so opravljali v občinski skupščini in njenih organih 35 dolžnosti, od tega 21 zelo pomembnih.

Potekel bo mandat predsedniku občinske skupščine. Podpredsedniku mandat odbornika ostane, pač pa mu preneha podpredsedniška funkcija. Razen tega poteče mandat predsednikoma občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti.

Mandat poteče predsednikom naslednjih svetov občinske skupščine: za narodno obrambo, za splošne in notranje zadeve, za delo, za blagovni promet, gostinstvo in turizem, za kmetijstvo in gozdarstvo, za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve, za šolstvo, za kulturo, za zdravstvo, za socialno skrbstvo.

Mandat poteče predsednikom naslednjih komisij občinske skupščine: mandatno-imunitetne komisije občinskega zbora, mandatno-imunitetne komisije zbora delovnih skupnosti, za vloge in pritožbe, za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve, za družbeni nadzor, za odlikovanje, za ugotavljanje delovne dobe.

Nadalje poteče mandat nekaterim članom svetov in komisij občinske skupščine, in sicer: članu sveta za finance, članu sveta za delo, članom sveta za industrijo, obrt in promet, članu sveta za kmetijstvo in gozdarstvo, članoma sveta za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve, članu sveta za telesno vzgojo, članu sveta za kulturo, članu sveta za socialno varstvo in varstvo družine, trem članom komisije za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve, trem članom komisije za vloge in pritožbe, trem članom komisije za družbeni nadzor, članom mandatno-imunitetne komisije občinskega zbora, članu mandatno-imunitetne komisije zbora delovnih skupnosti, članu komisije za odlikovanja.

Naštete funkcije bodo prevzeli predvsem odborniki, ki bodo izvoljeni letos. Prav zato, ker poteče letos mandat večini odbornikov, ki so imeli v skupščini pomembne dolžnosti, je potrebna pri letošnjem evidentiranju, kandidiranju in volitvah še posebna preudarnost. Dolžnost vseh volivcev je, da že pri evidentiranju in kandidiranju dobro pretehtajo in utemelje predloge in s tem dosežejo, da bodo prišli na prava mesta pravi ljudje.

V kratkem bo občinska skupščina imenovala komisijo za spremembo statuta, ki bo proučevala, koliko svetov bi bilo potrebnih v bodoče. Komisija bo za skupščino pripravila predlog o morebitni združitvi nekaterih svetov. Tako je treba pričakovati, da se bo število svetov zmanjšalo, njihov kadrovski sestav pa bistveno izboljšal. Ko bo občinska skupščina o tem odločala, bodo volivci obveščeni v našem listu.

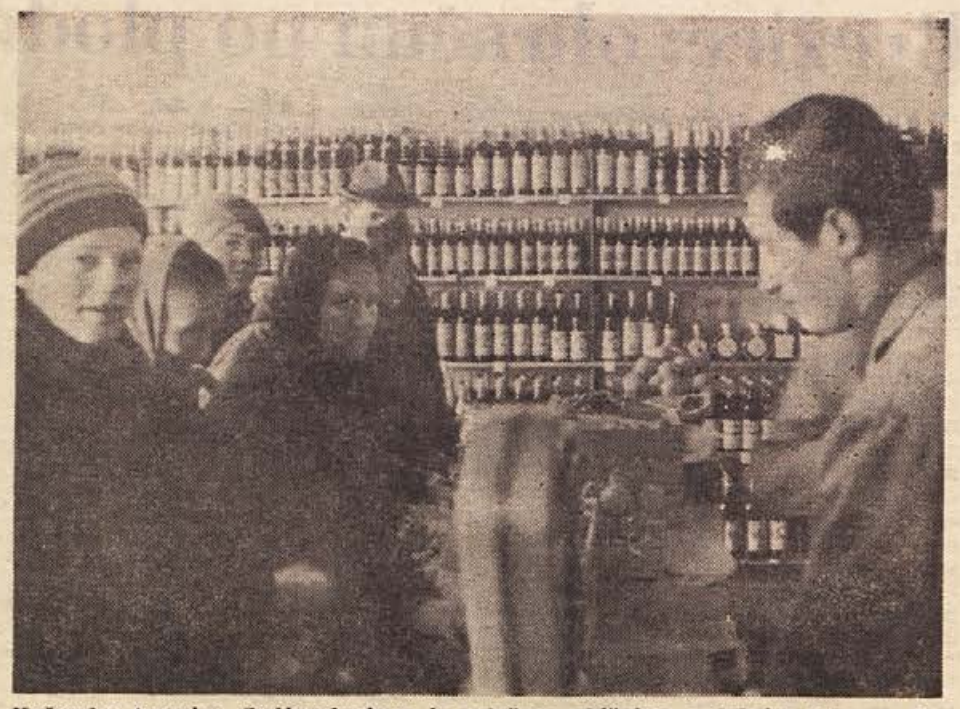

Kočevska trgovina Sadje-zelenjava je založena običajno z dobrim blagom. Potrošniki so zelo občutljivi za nihanje cen artiklom, ki so za prehrano nujni, zato budno spremljajo cene in jih primerjajo s cenami v drugih krajih. (Foto: Primc)

Vsi za dograditev šole

Delovne skupnosti bodo za popolno dograditev šole zbrale 160 milijonov starih dinarjev

Kočevske delovne skupnosti so sklenile, da bodo letos prispevale za popolno dograditev nove šole po 2 odstotka od bruto osebnih dohodkov (obračunano na podlagi lanskih izplačil) iz skladov skupne porabe ali pa bodo znotraj delovne organizacije v soglasju s člani kolektiva obdržale dosedanji samoprispevek iz osebnih dohodkov.

Starši, člani odbora za gradnjo šole in člani občinske skupščine so zelo zadovoljni, ker so vse delovne skunosti z velikim razumevanjem sprejele ta prispevek in tako pokazale, da razumejo, da je potrebno zagotoviti boljše pogoje za šolanje otrok.

Če bodo vse delovne skupnosti prispevale letos za šolo po 2 odstotka od lani izplačanih bruto osebnih dohodkov, se bo nabralo okoli 160 milijonov S-din. To pa bi zadostovalo za popolno dograditev šole in nakup opreme zanjo.

Nadalje so delovne skupnosti na skupnem sestanku s predstavniki občinske skupščine sklenile še, da bi delovne organizacije, ki letos iz opravičljivih vzrokov ne bi mogle prispevati 2 odstotkov za šolo, lahko del te obveze izpolnile v začetku prihodnjega leta.

V »Tekstilani« za boljši standard zaposlenih

Predzadnjo soboto so imeli člani sindikalne podružnice v Tekstilani občni zbor, na katerem so razpravljali o delu podružnice v preteklih dveh letih in začrtali program za letošnje leto. Sindikat je v sodelovanju s samo. upravnimi organi in vodstvom podjetja pomagal pri reševanju vrste vprašanj, posebno pri zboljšanju življenjske ravni zaposlenih. Osebni dohodki so se v minulem letu povečali za 35 odstotkov v primerjavi z letom 1965.

V razpravi o delu v letošnjem letu so na občnem zboru predlagali, naj tudi vodstvo podružnice skrbi za hitrejše uresničevanje nalog, ki jih je postavila gospodarska reforma. Kljub dobrim uspehom v lanskem letu, ko so v predilnici v primerjavi z letom 1965 povečali storilnost za 10 odstotkov, v tkalnici za 32 in v oplemenilnici za 14 odst., so na zboru menili, da še niso izkoriščene vse možnosti. Opozorili so tudi, da bo letos treba izločiti več sredstev za amortizacijo osnovnih sredstev, kajti do prihodnjega meseca mora biti izvedena njihova revalorizacija. -v

ZIDARJI!

Odličen zaslužek nudim v stavbeni obrti!

Sprejmem tudi **zidarske vajence.**

Zaposlitev (lahko je stalna ali začasna) in nastop po dogovoru. Dobra hrana in udobno samsko stanovanje zagotovljena.

Oglasite se pismeno ali osebno na naslov:

Jože Murko, Kočevje,
Bračičeva ul. 3.

V katerih enotah bomo volili

Letos bomo volili **na terenu** v naslednjih volilnih enotah izven mesta Kočevje (mestne enote smo objavili že v prejšnji številki):

Volilna enota št. 1: **Struge z okolico;**

volilna enota št. 3: **Koblarji, Mrtvice, Gorenje Ložine, Dolenje Ložine in Nove Ložine;**

volilna enota št. 5: **Slovenska vas in Breg pri Kočevju;**

volilna enota št. 17: **Rudnik;**

volilna enota št. 19: **Salka vas;**

volilna enota št. 21: **Dolga vas;**

volilna enota št. 23: **Mozelj, Rajndol, Podlesje, Spodnji Log, Knežja lipa in Lapinje;**

volilna enota št. 25: **Predgrad z okolico;**

volilna enota št. 27: **Banja Loka z okolico;**

volilna enota št. 29: **Osilnica z okolico.**

Razen tega bodo volitve še **v naslednjih delovnih organizacijah:** Rudnik — jamski obrat; Tekstilana; LIK — samo 5. volilna enota; ITAS — le 7. volilna enota; INKOP in Kovinar; Avto in ostale prometne organizacije; Trgopromet in ostale trgovine ter Pekarna in slaščičarna; Oprema s še nekaterimi delovnimi organizacijami in zasebnimi obrtniki; KGP le 17., 19. in 23. volilna enota; Mlaka, Gozdna uprava Kočevje, Kmetijska uprava Koprivnik; Posestvo Snežnik 21. volilna enota; Gimnazija Kočevje, Osnovna šola Vas-Fara, Posebna šola Kočevje, Glasbena šola Kočevje, Vzgojnovarstvena ustanova Kočevje, Lokalni muzej Kočevje, Ljudska knjižnica Kočevje, Dom »Dušana Remiha«, Kočevje Svet svobod in prosvetnih društev Kočevje, Občinska zveza za telesno vzgojo in Delavska univerza Kočevje; Zdravstveni dom Kočevje; Zavod za socialno zavarovanje in Lekarna Kočevje; Uprava občinske skupščine in ostali v 29. volilni enoti.

Novi možni kandidati

V preteklem tednu so bili v nekaterih kočevskih delovnih organizacijah evidentirani novi možni kandidati za občinske odbornike, in sicer:

Trgopromet: Jože Žagar, poslovodja »Tkanine«.

Oprema: Avgust Kuhar.

Zdravstvo: Emil Lorbar, dr. Marija Štefanič-Šterbenc in dr. Marko Vizjak.

KGP: inženir Damjan Pavlovec.

Evidentirani pa so bili tudi novi možni kandidati za občinske odbornike v terenskih volilnih enotah, in sicer:

Volilna enota 23 — Mozelj in druge vasi: Anton Križman;

Kočevje — volilna enota 7: Janez Hering, Jože Berlan, Dušan Smola, Franc Rudl;

Kočevje — volilna enota 9: Andrej Klun, Drago Pavuna, Danilo Škulj, inž. Oto Devjak;

Kočevje — volilna enota 11: Slavka Bračika, Olga Ožbolt;

Kočevje — volilna enota 13: Miloš Humek, Stane Trdan, inž. Miha Briški, Stane Pahulje, Mirko Škof;

Kočevje — volilna enota 15: Lojze Žnidaršič, Marjan Klun, Peter Šobar ml.

Kdo bo financiral komunalo?

Razprava o uvedbi prispevka na uporabo mestnih in gradbenih zemljišč, ki so jo sprožili na seji sveta za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve pri ObS Kočevje, je prerasla v vprašanje, kdo naj financira komunalno dejavnost. Podatki namreč kažejo, da je za te namene vsako leto treba več sredstev. Iz občinskega proračuna letos ne bo mogoče kriti več vseh potreb.

Razgovor je pokazal, da je edina rešitev uvedba prispevka za uporabo mestnih in gradbenih zemljišč. Po predlogu naj bi prispevek plačevali vsi nosilci stanovanjske pravice, lastniki hiš in delovne organizacije ter tudi uporabniki nezazidanih površin v gradbenih okoliših. O višini prispevka bodo odločali na zborih volivcev, ki pa bodo morali biti seznanjeni z uporabo prispevka. Na seji sveta so zato imenovali posebno komisijo, da bi vsa vprašanja podrobneje proučila. Volivci pa bodo morali pri odločitvi upoštevati, da so ravno oni tisti, ki želijo imeti urejena naselja. -v

Promet naglo narašča

Prodajalna Turističnega društva Kočevje posluje šele tri leta in nima velikega prometa, vendar pa ji prodaja spominkov in ostalega le hitro narašča. Tako so v prodajalni iztržili leta 1964 za okoli 6.000 N-din, leta 1965 za 16.050 N-din, lani pa že za 23.340 N-din. Letos bo imela ta prodajalna predvidoma že za 36.000 N-din prometa.

Osebni dohodki nad 700 Ndin

Gozdni obrati KGP Kočevje v Ribnici, Mozlju, Stari cerkvi, Grčaricah, Podpreski, Velikih Laščah in v Kočevju so v obdobju od januarja do septembra lani zaposlovali povprečno 631 oseb, kar je za skoraj 10 odstotkov več kot leta 1965. Število zaposlenih se je najbolj povečalo v ribniškem obratu.

V vseh sedmih obratih so lani opravili 1,182.498 delovnih ur, povprečni mesečni osebni dohodek pa je znašal 78.416 starih dinarjev. -v

DROBNE IZ KOČEVJA

■ **STREHE BREZ SNEŽNIH »LOVCEV«** so nerodna reč, kar se je spet izkazalo v tej zimi, ko imamo snega na pretek. Otopljeni sneg leze v žlebove, odkoder vise v zelo mrzlih dneh dolge sveče na koncu gmote, ki grozi, da bo padla na pešce. Nemalokrat se sneg s strehe brez »lovcev« tudi utrga in zasipije pločnike. Zato naj bi že projektanti pomislili na vgraditev snežnih »lovcev«.

■ **PRIČELI SO SE OBČNI ZBORI** sindikalnih podružnic tu, kajšnjih podjetij. Večinoma jih imajo kar v klubski dvorani v domu telesne kulture, ki je ogrevana, razen tega pa je blizu garderoba.

■ **KO SO UPOKOJENCI BRALI** v časnikih o poneverbah, ki jih je zagrešila nakazovalka pokojnin pri KZSZ v Ljubljani, je med njimi završalo. Pripombe in komentarji so bili taki, da bi jih morali slišati tudi pristojni pri ljubljanskem zavodu. Upokojence predvsem razburja to, ker so skoraj vsi osumljeni, da uživajo pokojnine, pridobljene v sumljivih okoliščinah, ob napačnih podatkih o osebnih dohodkih itd. Nekdo je pripomnil, da so odgovorni s tako ihto pripravljali revizijo, da so pozabili nase, pri tem pa so skopneli milijoni . . . Upokojenci menijo, da je dobro najprej pomesti pred svojim pragom!

■ **PRECEJ ŠKODE NA OBJEKTIH** je zapustila zadnja poplava. Nekateri zavarovanci še vedno čakajo na komisijski ogled, zato je njihova nestrpnost upravičena.

■ **PREMALO PTIČJIH KRMILNIC** je videti v vrtovih in mestnih nasadih, zato se vprašujemo, kaj je z varstvom živali v tej zimi? Lani je bil osnovnošolski klub za varstvo živali med najboljšimi v Sloveniji, letos pa ga ni čutiti. Kaj, če bi učenci delali krmilnice pri pouku ročnih spretnosti? Tudi lovci bi morali pomisliti na varstvo, sicer bodo spomladi gozdovi brez žvrgolenja!

KOČEVSKE NOVICE

30 milijonov za gradnjo gozdarskega doma

Kmetijsko gozdarsko podjetje iz Kočevja, ki gospodari tudi z gozdovi na območju ribniške občine, si prizadeva zajeti čimveč surovine za lesno industrijo tudi iz zasebnega sektorja. Vzporedno s tem pa si prizadeva, da bi gozdove tudi obnavljalo. Ker ostanejo vsa sredstva v tisti občini, v kateri so bila ustvarjena, je KGP Kočevje gradilo cesto v Retjah pri Loškem potoku in nadaljevalo z gradnjo ceste na Malo goro. Podjetje pa ima težave, ker sredstva nekdanjega gozdnega sklada ribniške občine niso v celoti poravnana. Lansko-letne dohodke bodo porabili za gradnjo ceste Zadolje—Velika gora. Lani je podjetje prispevalo 30 milijonov starih dinarjev za gradnjo gozdarskega doma v Ribnici in okrog 9 milijonov za krajevne skupnosti na območju te občine.

Ob Kolpi so odrezani od sveta

Čeprav leži dolina Kolpe na skrajnem jugu Slovenije, ji mraz in sneg nista prizanesla. V začetku januarja je zapadlo toliko snega, da so bili prebivalci nekaterih vasi povsem odrezani od sveta. Bolj ali manj uspešno so napravili prehodne vsaj najvažnejše poti: od Kužlja do Gladloke in hrvaškega Kužlja ter do 4 km oddaljene vasice Srobotnik. Dokler Srobotničanom ni Kolpa decembra lani odnesla visečega mostu čez Kolpo, so imeli le 10 minut hoda do ceste, zdaj pa imajo do najbližje trgovine kar 4 km daleč.

Visok sneg je močno prizadel tudi otroke, saj včasih po več dni ne morejo v šolo, ker ni avtobusa. Da bi šli peš, pa je predaleč, saj je šola oddaljena 7 kilometrov.

Na zadnjem zboru volivcev v Kužlju so se vaščani dogovorili za popravilo mostu čez Kolpo. Delati naj bi ga začeli takoj spomladi, ko dela ne bo več mogel motiti mraz.

Kulturnega življenja v vaseh ob Kolpi skoraj ni več. Mladina, ki bi lahko uporabljala kulturno dvorano, je odšla z doma, tako da Kuželjčanom pomeni edino razvedrilo kočevski potujoči kino. Kljub hvaležnim gledalcem pa kina le ni vsako nedeljo, kot bi si želeli: pozimi je ovira sneg, poleti pa so počitnice.

Prebivalci tega predela pa si ne morejo vedno sami pomagati. Zgodi se, da se pokvari radio ali drug aparat, pa ga je treba nesti popravit v 33 km oddaljeno Kočevje. In zgodi se, da je treba na popravilo čakati po leto dni!

JOŽE KRIŽ

INLES ustanavlja lastne prodajalne

Prodajni skladišči imajo že v Beogradu in Nišu — Kmalu ga bodo ustanovili še v Ribnici, v njem pa bodo prodajali tudi na potrošniški kredit — Tudi zasebniki vedno bolj povpraševajo po stavbnem pohištvu podjetja INLES

Obrati podjetja INLES iz Ribnice proizvodnjo vedno bolj specializirajo. Tako se ribniški obrat s podružnico v Dolenji vasi specializira za proizvodnjo stavbenega pohištva za široko potrošnjo, obrat v Loškem potoku za proizvodnjo polken in obrat v Sodražici za izdelavo otroškega pohištva.

K specializaciji jih je prisilila gospodarska reforma, ki je omejila investicijsko potrošnjo in s tem zmanjšala povpraševanje po stavbenem pohištvu. Pred reformo so vse, kar so proizvedli, lahko prodali, zdaj pa so jih novi pogoji prisilili k drugačnemu načinu proizvodnje in prodaje.

Investicij je manj, kupci so zaradi večje ponudbe bolj izbirčni in že zahtevajo kvalitetnejše izdelke, ki pa imajo tudi primerno ceno. INLES se tem pogojem vedno bolj prilagaja, zato ni zašel v težave kot druga sorodna podjetja.

Izmed stavbenega pohištva imajo v proizvodnem programu izdelavo vrat, oken, polken, vhodnih in garažnih vrat. Kupcem skušajo čimbolj ugoditi in jim omogočiti, da bodo pri njih lahko kupili kompletno stavbeno pohištvo. Prav zato kooperirajo s sorodnimi podjetji, na primer z »Zoro« iz Črnomlja in še nekaterimi.

Zaradi vedno strožjih zahtev kupcev glede na ceno in kvaliteto izdelkov ter dobavne roke in zaradi hujše konkurence so začeli ustanavljati lastna prodajna skladišča.

Razen prodajnega skladišča v Beogradu, ki ima okoli tri sto milijonov starih dinarjev prometa, so odprli oktobra letos še prodajno skladišče v Nišu. Ta skladišča omogočajo prodajo na domačem trgu kljub močni konkurenci, razen tega so učinkovita reklama za podjetje, omogočajo pa tudi dober stik podjetja s tržiščem oziroma s potrošniki. Seveda so cene v prodajnih skladiščih nekoliko nižje.

Kljub lastnim prodajnim skladiščem prodajo okoli dve tretjini stavbnega pohištva preko redne trgovske mreže. Resno pa se pripravljajo tudi na izvoz, saj bo specializirana in torej tudi večja proizvodnja zahtevala večje tržišče.

Prav zdaj pripravljajo ustanovitev prodajnega skladišča v Ribnici. Odprli ga bodo predvidoma že v januarju prihodnje leto, bo pa blizu železniške postaje. Cene v tem skladišču bodo občutno nižje, kot so v trgovini, razen tega bodo prodajali tudi na potrošniške kredite, ki jih bo dajalo podjetje.

Prihodnje leto bodo skušali ustanoviti prodajno skladišče še v Dalmaciji. Pričakujejo, da bodo tu prodali največ polken (žaluzij), ki jih proizvaja obrat v Loškem potoku in so značilnost obmorskih krajev.

Puljska mladina v Ortneku in Poljanah

Kot vsako leto je tudi letos mladina iz Pulja prišla na obisk k Ortnečanom in Poljancem, da bo preživela zimske počitnice na snegu. Po beli odeji zdaj kar mrgoli mladih smučarjev in sankačev. Vsi občani upajo, da se bodo mladinci iz sosednje republike dobro počutili.

Poleti jim bo mladina iz Ortneka in Poljan vrnila obisk.

Na Velikih Poljanah konferenca SZDL

Na Velikih Poljanah so imeli občni zbor volivcev, združen z letno konferenco SZDL. Skromna udeležba ne daje novim kandidatom, ki jih bomo letos volili v občinsko skupščino, upanja na podporo občanov krajevne skupnosti Ortnek. Pereče probleme pa bi lahko reševali le ob sodelovanju vseh vaščanov.

Za podružnico in proti njej

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Ljubljana je predvidel, da bi imel v bodoče svojo izpostavo v Kočevju, v Ribnici pa le svojo krajevno pisarno. Zavod je to utemeljeval s koncentracijo opravil, z zniževanjem stroškov in zmanjševanjem števila zaposlenih. Delovni kolektiv ribniške podružnice KZSZ je o mnenju zavoda že razpravljal in zahteval, naj delajo službe zavoda za območje Ribnice še naprej v istem obsegu kot doslej. Pristojni organ občinske skupščine še ni razpravljal o obeh nasprotujočih si zahtevah.

S SAPOM v Celovec

Delovni kolektivi ribniške občine so se odločili za obisk drsalne revije v Celovcu. Avtobusno podjetje SAP je ponudilo ugodne cene, znano pa je tudi, da bodo ceste tako v Sloveniji kot v Avstriji plužene. Marsikdo, ki je prej zaradi zime in snega odlašal z odločitvijo, se je zdaj prijavil.

Zapuščeni vagoni na železniški postaji

V letu mednarodnega turizma bi morali Ortnečani bolj skrbeti za ureditev svojega kraja in okolice. Občani želijo predvsem, da ZZTP Ljubljana še pred turistično sezono odstrani zapuščene, razpadajoče tovorne vagone, v katerih so svojčas stanovali delavci.

Žele nova predavanja

Prebivalci Ribnice si žele ponovno slišati predavanje »Gorenjska v sliki, besedi in pesmi«. To predavanje je imel v Ribnici že marca lani znani turistični delavec iz Kranja Stane Tavčar. Ribniško društvo se že dogovarja, da bi imel tovariš Tavčar v Ribnici še nekatera druga predavanja.

6 ribniških v LEKOVEM koledarju

V letošnjem koledarju tovarne LEK iz Ljubljane je 12 lepih barvnih slik z motivi narodne umetnosti Slovenije. Med njimi je kar 6 slik iz Ribniške doline, ki prikazuje suho robo, lončarstvo in spominke ter njihovo izdelevo. Koledar, ki je izšel v 5500 izvodih, je tiskal »Gorenjski tisk«.

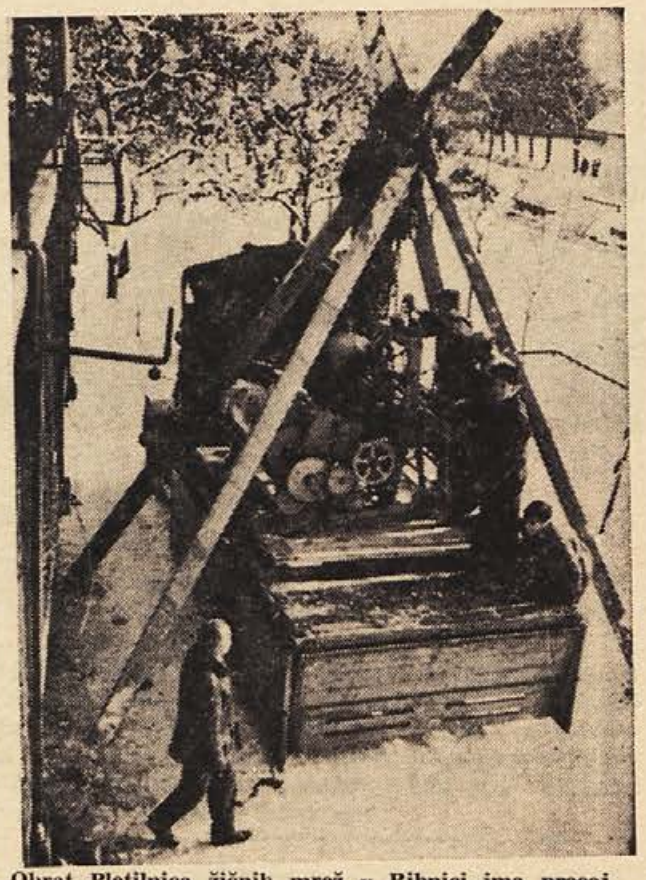

Obrat Pletilnica žičnih mrež v Ribnici ima precej zastarele stroje za tkanje žičnih mrež. Novi stroj, ki so ga te dni dobili iz Italije, jim bo precej pomagal pri zvečanju proizvodnje. Na sliki: pred montažo stroja v delavnici. (Foto: Drago Mohar, Ribnica)

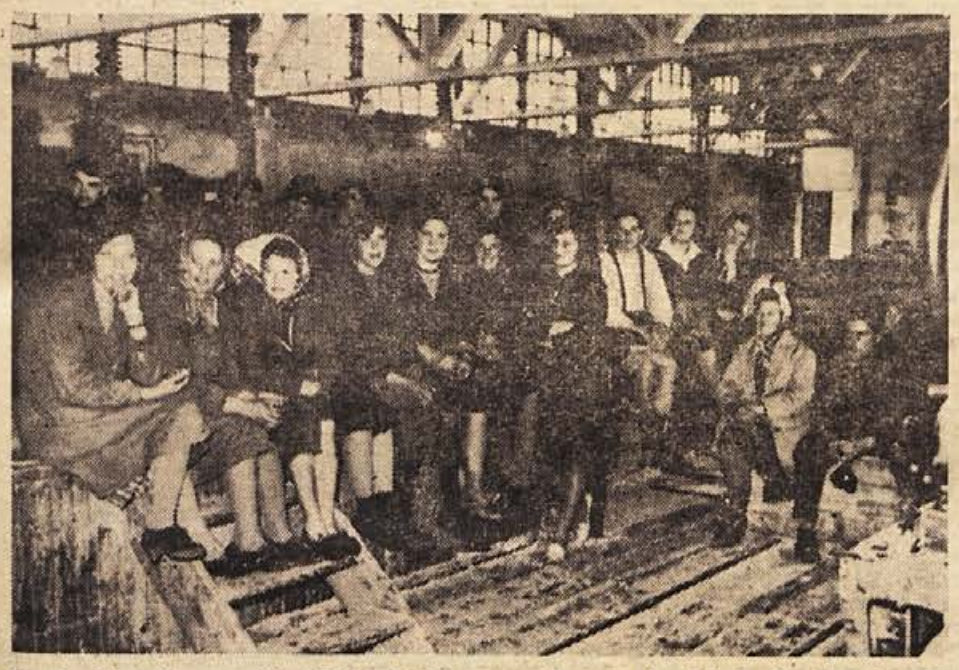

Na zborih volivcev proizvajalci odločajo o raznih gospodarskih in drugih zadevah. Na sliki: pogled na del prisotnih na zboru volivcev v ribniškem obratu INLES (Foto: Mohar)

Pomanjkljivo poročilo občinske skupščine v Ribnici

Odborniki občinske skupščine Ribnica smo se zbrali v decembru 1966 predvsem zato, da bi ocenili skupščinsko delo in delo organov občinske skupščine. Na tej seji smo sprejeli poročilo skupščine za zbore volivcev, ki bodo pred volitvami.

Osnovni namen poročila torej niso bile pripombe na slabo pripravljeno gradivo za seje skupščine v minulem dvoletnem obdobju. Iz vesti v Dolenjskem listu o seji občinske skupščine so dobili volivci skromno napotilo, da bi nato razpravljali o delu skupščine in na teh ugotovitvah predlagali kandidate za odbornike. Poročilo je zajemalo področja gospodarstva, družbenih služb, delo skupščine in njenih organov, poročilo občinskega sodišča in javnega tožilstva. Zbrana je obsežna dokumentacija o stanju v občini.

O tem vprašanju ne bi pisal, pa se včasih omenjajo v vesteh iz Ribniške doline obrobni problemi, ne da bi bili ocenjeni tudi posebni pogoji in zveze, ki nastopajo v družbenih pojavih v občini. Tako siromašenje stanja v neki občini daje možnost površnim razpravam in sklepom, ki ograjujejo občane v njihovih razmišljanjih, da bi prispevali svoj delež pri iskanju boljših rešitev, bodisi v delu občinske skupščine in njenih organov ali drugje.

Socialistična zveza v občini se je odločila povečati naš prostor v Dolenjskem listu, zato bomo morali v občini in v vašem listu storiti nekaj več, da bi list pomagal pri razščičevanju mnenj o določenih družbenih pojavih z globljim proučevanjem vzrokov teh pojavov, pa ne samo v občinskem središču, ampak tudi na vseh območjih ribniške občine. Tak zaključek je vsestransko pogojen. Eden izmed pomembnih dejavnikov je skromna udeležba na zborih volivcev. Z obravnavanjem bistvenih vprašanj, ki se nanašajo na davčno politiko, krajevni samoprispevek in drugo, moramo ustvarjati možnosti za oblikovanje take politike, ki jo podpira večina občanov v občini.

Ta razmišljanja zaključujem z vsebino poročila na zadnji seji občinske skupščine, kjer je ocenjeno stanje v občini in pomeni realizacijo določene politike. Hkrati pa je tudi napotek k oblikovanju nove politike pri delu občinske skupščine in drugih družbeno-ekonomskih dejavnikov v občini. Njen namen je doseči cilj, ki ga postavljamo v srednjeročnem programu gospodarskega in družbenega razvoja v občini.

Bogo Abrahamsberg

Začeti bo treba drugače

Zakaj škriplje v GRADBENIKU? — Enotnost zaleže več kot pa skupine, ki branijo vsaka svoje — Preveč uslužbencev lahko poje precejšen del dohodka

»Biti ali ne biti« je zadnje čase zelo pogostokrat predmet razgovora med člani kolektiva GRADBENIKA v Ribnici. Že dlje časa so notranji odnosi v kolektivu skaljeni, nesporazumi pa so privedli tako daleč, da grozi podjetju polom. Ustvarilo se je več skupin, vsaka zase pa žolčno zagovarja svoja stališča na škodo enotnosti v podjetju.

Pričakovati je bilo, da bo pri uresničevanju reforme marsikje zaškripalo. Temu se tudi v GRADBENIKU niso mogli izogniti, ker na reformo niso bili kaj prida pripravljeni. Ko je začelo zmanjkovati dela in je kazalo, da bo v prihodnje še slabše, so se začele razprave o priključitvi k enemu izmed sosednjih gradbenih podjetij. Bili so predlogi za priključitev h kočevskemu in grosupeljskemu gradbenemu podjetju. Nihče ne bi bil proti združitvi, če bi prinesla rešitev, toda kaj bi pomagala združitev, če tudi v bodoče ne bi bilo dela.

Dela pa GRADBENIKU primanjkuje med drugim tudi zato, ker je predrag. Drag je zato, ker ima preveč pisarniških kadrov, kar znatno povečuje režijo. V GRADBENIKU so precej pozno ugotovili, da je treba število uslužbencev zmanjšati, celotno organizacijo poslovanja pa prilagoditi stanju, kakršno je. Če bodo sanacijo te vrste dobro izpeljali in ne bodo ostali samo pri besedah, bo podjetje lahko živelo še naprej.

Še nekateri dejavniki so, ki tako ali drugače vplivajo na stanje v GRADBENIKU. V Ribnici se zadnje čase veliko gradi, vendar skoraj v celoti samo zasebne enodružinske hišice. Ribnica se ob tem spreminja v veliko vas, komunalna ureditev pa se s tem seveda močno draži. Takšno izpreminjanje Ribnice v vas, je v veliki meri pripisati podjetjem, ki neposredno kreditirajo gradnje svojih delavcev. Ali ne bi bilo bolj gospodarno denar, ki ga dajemo zdaj kot kredite posameznikom, raje združevati za gradnjo večjih, sodobnih stanovanjskih stavb? O tem so v ribniških podjetjih že razmišljali, toda nič več! Večjih stanovanjskih zgradb v Ribnici že primanjkuje, s takšno neorganizirano politiko gradenj pa nam jih bo še bolj!

-r

Takole so se v Ribnici lotili čiščenja snega. Sicer je čiščenje res razmeroma dolgo trajalo, vendar so zdaj ceste in ulice zadovoljivo počiščene. (Foto: Primc)

Najvažnejši vodovod

V programu krajevne skupnosti Jurjevica je predvideno, da bodo letos gradili nov vodovod, za kar so predvideli 70.000 Ndin, 50.000 nameravajo zbrati s samoprispevkom, računajo pa tudi na pomoč tekstilne tovarne Sukno iz Zapuž, ki ima v vasi obrat. Vasi te krajevne skupnosti sicer že imajo vodovod, a je prešibak in daje premalo vode.

Matični urad Ribnica

Poročili so se: Stanislav Krampelj, pekovski pomočnik iz Ribnice 184, in Elizabeta Hegler, šivilja iz Ljubljane, Medvedova 25; Karel Marolt, delavec iz Ribnice 31, in Marija Ulaga, gospodinja iz Goriče vasi 3.

Umrla je Ivana Flajs, gospodinja iz Gorenje vasi, stara 60 let.

RIHARD JEŽOVNIK — ANDREJ PENCA — IVAN HRIBLJAN — STANISLAV KAPELE — VLADIMIR LONČAR

OD TREZNE PRESOJE POSAMEZNIKA JE ODVISNA ODLOČITEV

Namesto dveh eno, toda čvrsto gospodarstvo

Kolektiv podjetja LIČ se je z referendumom že odločil za združitev z BELTOM, medtem ko so se beltovci odločali v torek, a pred zaključkom redakcije nismo mogli zvedeti za izid – Kako so pripravili referendum, zakaj se podjetji odločata za skupno poslovanje in kakšne prednosti prinaša združitev – so bila vprašanja, na katere so pred dnevi odgovarjali v BELTU odgovorni tovariši in delavci

Delavski svet podjetja BELT je imenoval posebno komisijo za izvedbo referenduma. Predsednik komisije **Andrej Penca** in član **Djordje Vujović** sta pripravo na pomembno odločitev opisala takole:

— Naša komisija je pripravljala gradivo, v katerem so obširneje prikazane vse prednosti skupnega poslovanja s podjetjem LIČ. Naši proizvajalci in vsi drugi zaposleni so bili pred izidom glasovanja dobro informirani, zakaj priporočamo pripojitev. Vodje oddelkov so sklicevali sestanke ter ustno tolmačili zbrano gradivo, medtem ko smo odsotnim članom kolektiva vse to razložili v pismeni obliki.

Naš delavski svet je o pripojitvi že razpravljal in vseh 19 članov je reklo DA!

SKUPNO POSLOVANJE V KORIST OBEMA KOLEKTIVOMA

Vladimir Lončar, direktor tovarne BELT: — Gospodarska reforma onemogoča razvoj manjšim podjetjem, ker zaradi pičlih razpoložljivih sredstev nimajo možnosti uvajati sodobne tehnološke postopke pri delu. Obrtniški način proizvodnje ne daje pogojev za ustvarjanje skladov, potrebnih za razširjeno reprodukcijo, zato so taka podjetja obsojena na propad. Če si pravočasno ne poiščejo močnega poslovnega partnerja. Tako je tudi s podjetjem LIČ in ker smo sosedje, mu želimo pomagati. Seveda tudi v lastnem interesu!

»NAM MANJKA PROSTOROV, ZATO JE LIC PRIVLAČEN«

Rihard Ježovnik, direktor tehničnega sektorja: »LIČ je le za slab streljaj od nas. Podjetje je prav tako kovinske stroke kot naše, in res nima smisla, da bi poslovali vsak zase, vzdrževali dvojno administracijo itd, če lahko poslovne stroške zmanjšamo sebi in njim v dobro.

BELT se razvija v proizvodnji motornega liva in z našim glavnim kooperantom tovarno TAM v Mariboru razširjamo proizvodni program. V naši livarni pa smo zelo na tesnem s prostori, zato nas to sili v širjenje. Da bi najemali kredite in se lotili nove gradnje, nam v sedanjem položaju in ob sedanji investicijski politiki ne kaže. Razen tega gradnja dalj časa traja. Zaradi vsega tega je LIČ za nas privlačen. Z manjšimi preureditvami bi v prostore LIČ lahko takoj prenesli del proizvodnje iz naše livarne. S pomočjo strokovnega kadra, ki je pri nas na razpolago, pa bo skupno delo lahko kmalu steklo.

»KAR BOMO VLOŽILI, DOBIMO KMALU NAZAJ«

Ivan Hribljan, vodja izmene v strojnem obratu: — V proizvodnji smo obveščeni o tem, da bomo te dni glasovali za pripojitev sosednjega podjetja k našemu. Za predlog se ogrevamo ne samo zato, da bi pomagali podjetju LIČ, ampak zato, ker bo združitev tudi nam v korist. Menimo, da bomo vložena sredstva, potrebna za začetek naše proizvodnje v prostorih LIČ, kmalu dobili nazaj. Kakor so izračunali naši strokovnjaki, bo najkasneje v dveh letih vse poplačano.

»MISLJENJA SO RAZLIČNA, VEČINA PA JE ZA!«

Stanislav Kapele, livar oblikovalec: — Jaz sem za to, da bi skupno poslovali, toda v razgovoru s tovariši sem zasledil različna mišljenja. Nekateri imajo še pomisleke, a ni dosti takih, kolikor vem. Najbrž posameznikom še ni znano, da bo združitev tudi nam prinesla večjo proizvodnjo, več ustvarjenih sredstev in več skladov. Upam pa vseeno, da bo glasovanje v naši tovarni ugodno za razvoj BELTA in podjetja LIČ.

Glede na razmeroma dobro pripravljen referendum se željam tov. Kapeleja s trdnimi upi pridružujejo mnogi občani v korist vseh proizvajalcev kovinske stroke, občine in celotnega belokranjskega gospodarstva. Izid glasovanja pa bomo objavili naknadno.

Mladi Novomeščani Črnomaljčanom

Na pobudo domače glasbene šole so pretekli teden gostovali v Črnomlju učenci glasbene šole iz Novega mesta. Črnomaljskemu občinstvu so v dvorani Prosvetnega doma pripravili lep glasbeni večer, na katerem je nastopilo 24 učencev, ki so bili za svoje znanje pri igranju klavirja, violine, trobente, čela, harmonike in pri solo petju nagrajeni s prisrčnim aplavzom. Večer je lepo uspel, gledalcev je bilo okoli 200, le dvorano so prepozno zakurili, zato je med programom marsikoga zeblo.

55 deklet in žena šiva

V Adlešičih je tovarna šivalnih strojev BAGAT organizirala krojno-šiviljski tečaj. Zanj je veliko zanimanja, saj ga obiskuje ka. 55 žena in deklet. Ta dogodek je precej razgibal vaško življenje v zimskem času. Udeleženke tečaja so zelo zadovoljne in se organizatorju, delavski univerzi Črnomelj, lepo zahvaljujejo.

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ V ZIMSKEM ČASU je živilski trg bolj skromno založen, kar se je pokazalo tudi pretekli četrtek. Ženske, ki so imele naprodaj jajca po 80 din, pa so se znašle: namesto da bi prezebale na tržnici, so ponujale blago po trgovinah in lokalih.

■ TURISTIČNI BIRO ima že 16 prijav za ogled dunajske drsalne revije v Celovcu. Interesentov je še precej več, vendar naj pohite s prijavami, če resno mislijo.

■ BIFE POLEG gostišča Grad je vselej dobro obiskan. Kaže pa, da lokal postaja premajhen, ker stoje ljudje ob prodajnem pultu tudi v več vrstah. Prodajalci so urni in ustrežljivi, vendar ima vsak samo dve roki, kar bi morale nestrpne stranke upoštevati.

■ ČRNOMALJSKA MLADINA pogreša razvedrila, kar je že večkrat izjavila, zato jt aktiv ZMS BETI II pripravlja presenečenje. Skušali bodo organizirati modno revijo svojih izdelkov.

■ NEVERJETNA SMOLA je doletela neko Črnomaljko, da je v samopostrežbi PREHRANE trikrat izbrala pokvarjeno blago med kupi sicer dobro založene trgovine. Prvič je kupila plesniv pšenični zdrob, drugič pokvarjen ribezov sok, tretjič pa grenko namesto kislo zelje.

■ 19 DIJAKOV črnomaljske gimnazije je med zimskimi šolskimi počitnicami zaposlenih v BELTU, kjer opravljajo obvezno prakso v delovnih organizacijah. Razporedili so jih po vseh oddelkih.

NOVICE črnomaljske komune

Novice s Sinjega vrha

● 19. januarja je avtobus, ki vozi s Sinjega vrha šolske otroke na Vinico, doživel nesrečo. V stroju je nenadoma nastal ogenj, vendar so ga s pomočjo pripomočkov za gašenje hitro pogasili. Če ne bi bilo takojšnje pomoči, bi najbrž zgorel ves avtobus. Otroci in drugi potniki so morali pot nadaljevati peš.

● Na nedavnem vaškem sestanku so sprejeli sklep, da bodo še nadalje urejali cesto proti Vinici, tako da bo dostopna tudi s kamioni, potrebnimi za prevoz lesa. Dogovorili so se, da bo vsako gospodarstvo prispevalo 5 delovnih dni in 3.000 din. Takoj ko bo skopnel sneg, bodo začeli delati.

● V bližino vasi prihaja precej jelenov, ki po njivah iščejo repo in delajo škodo. Lovska družina je v letošnji sezoni odstrelila že 5 jelenov in košut. Opažajo tudi več medvedov, vendar ti zaenkrat še niso povzročili škode.

● Cesta Vinica—Stari trg od Špeharjev dalje do 20. januarja še ni bila plužena. Zato avtobus ne more voziti in vse promet s Kočevjem je prekinjen. Trgovine so v težavah, ker ne morejo iz Kočevja nabavljati blaga.

Turistično društvo pod novim vodstvom

Na nedavni seji odbora Turističnega društva Črnomelj so obravnavali poslovanje turističnega biroja, ki se bori s finančnimi težavami in še nekatere druge zadeve.

Med drugim je na seji dosedanji predsednik društva Franc Cimerman zaradi preobremenjenosti odstopil, namesto njega pa je bila za predsednico izvoljena Antonija Geltar, sodnica iz Črnomlja.

Iz Starega trga

■ Po novem letu so bili starograjci 10 dni odrezani od sveta. Zaradi večjih zametov avtobus ni vozil. Ljudje pa se pritožujejo tudi zaradi tega, ker je avtobus na tej progi tudi sicer zelo slabo opremljen. Ker nima verig, se ustavlja, večkrat mu zavre voda, vaščani pa morajo dalj časa na prostem čakati na postajališčih. Tudi gretje je bilo vse do nedavnega pokvarjeno in voziti so se morali v mrzlem. Če so vključili pečico, se je kadilo, da ni bilo mogoče dihati. To pomanjkljivost so pred kratkim odpravili.

■ Občani so zamenjali šele 50 osebnih izkaznic, računajo pa na okoli 400 zamenjav. Tako počasi pa zamenjava ne poteka zaradi malomarnosti občanov, temveč zato, ker vsi še nimajo slik. Fotografirani so bili, vendar dobivajo slike postopoma in jih prinašajo na matični urad.

Pomota v naslovu

Zadnjič smo poročali, da se je sestala v Črnomlju prva občinska konferenca SZDL, v resnici pa se je sestal le občinski odbor SZDL. Vse druge navedbe držijo.

Kdo so kandidati za občinske odbornike?

Na področju občine Črnomelj so evidentirali že precej predlogov za občinske odbornike. Večino so predlagali občani na krajevnih konferencah SZDL ali drugih vaških sestankih, za nekatere pa je dal predlog politični aktiv. Evidentirani so:

V Stari Lipi: Mirko Videtič, Janez Kunič, Vince Flajnik in Matija Frankovič.

V Loki in Butoraju: Janko Miler, Franc Gregorčič, Jože Macele.

V Črnomlju: Anton Malerič, Jože Petric, Samo Kavčič.

V Starem trgu: Marko Kobe, Peter Movrin, Jože Šterbenc.

V Črnomlju: Franci Pavlinič, Janko Vranešič, Rihard Ježovnik, Anton Šenica.

Na Talčjem vrhu: Matija Petric, Anton Jerman, Matija Planinc in Jože Zajc.

Na Vinici: Ivan Stegne, Rudolf Rampus, Jože Ostronič.

V Adlešičih: Ludvik Adlešič, Niko Jakofčij, Ivan Grabrijan.

Na Tanči gori: Anton Panjan, Janez Kobetič, Leopold Mušič, Mirko Fink, Anton Stefanič.

Na Vrtači: Anton Plut, Jože Simonič, Julij Kočevar.

V Kotu: Franc Kapš, Nande Kapš.

V Tribučah: Simo Kordič, Peter Prijanovič, Adolf Vranešič, Alojz Vranešič, Anton Butala.

Na Sinjem vrhu: Jože Madronič, Vladimir Špehar, Jože Fortun, Ivan Vrabec.

O delu govore številke

Pred delavsko univerzo v Črnomlju si je v preteklem šolskem letu izpolnilo znanje 394 delavcev, poleg tega je obiskovalo osnovno šolo za odrasle 29 učencev, ekonomsko šolo 35 dijakov in poslovodsko šolo 18 slušateljev. Organiziranih je bilo 43 predavanj iz kmetijstva, zdravstva in obrambne vzgoje, na katerih je bilo 2.519 poslušalcev. Na podeželju je bilo organiziranih 51 kino predstav, udeležilo pa se jih je 2.908 gledalcev.

Nejevolja zaradi odvzetih izkaznic

Občinski odbor ZZB Črnomelj je 19. januarja sklical posvet s predsedniki in tajniki krajevnih organizacij, predstavniki ZVVI in ZROP iz 22 krajevnih organizacij. Obravnavali so priprave na občne zbore, ki bodo izvedeni do 15. marca, ter sklenili, da bodo vse borčevske organizacije na terenu združili, razen v Semiču, kjer imajo pomisleke.

Ob tej priložnosti so ljudje s terena povedali, da je med posamezniki člani ZZB precej nejevolje, ker so nekaterim odvzeli zdravstvene izkaznice, ki so jih lani dobili kot borci-kmetje. Spremenjena je namreč republiška zakonodaja in v okviru novih predpisov so morali ukrepati tudi na črnomaljskem področju. Razen tega so govorili o pripravah na skupščinske volitve.

Kruh samo za nekatere

Čez poslovanje v črnomaljski samopostrežni trgovini PREHRANA se gospodinje večkrat pritožujejo. Pa se tudi lahko, če se jim je zgodilo tako kot meni:

14. januarja sva s kolegico prišli ob 13. uri po kruh. Prodajalke so rekle, da je nabavljena količina žal že pošla. Jezni, da se to zgodi prav na soboto, sva odšli. Toda ... zvečer sva slučajno zavili spet v to trgovino in opazili, kako nosijo prodajalke kruh na prodajne police. Se pravi, da so imeli kruh tudi že opoldne, toda bil je rezerviran samo za nekatere, in ker ga »boljše« stranke niso vzele, so ga dali v prodajo. Nisem ga kupila in sem raje brez kruha odšla domov!

Najbrž pa se to ni zgodilo prvič, saj ob sobotah večkrat kruha ni, v ponedeljek pa dobimo starega.

A. C.

Posnetek z nedeljskega smučarskega tekmovanja pionirjev in mladincev osnovne šole Črnomelj. Tekmovanje na Gričku je spremljalo tudi nekaj gledalcev. (Foto: FOTO KROŽEK osnovne šole)

Z ZADNJE SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V METLIKI

Ocena odbornikov: plan je realen

Družbeni plan razvoja gospodarstva do leta 1970 sprejet, prav tako srednjeročni program razvoja turizma in smernice družbenega plana za leto 1967

Na občinski seji v Metliki je bilo 18. januarja navzočih 33 odbornikov, razen njih pa poslanci Niko Belopavlovič, Lado Mišica, dr. Albin Pečaver in prof. Janez Kambič. Dnevni red se je začel z razpravo o družbenem planu razvoja občine do leta 1970. Na podlagi obširnega gradiva je razpravljalo več tovarišev, ki so med drugim dejali:

Niko Belopavlovič: — Imam nekaj pripomb glede načina sestave družbenega plana. Menim, da bi morali v občinskem družbenem planu gradivo dokumentirati tako temeljito in natančno, kot je obdelan npr. srednjeročni program razvoja turizma. Prav bi bilo tudi, če bi nekatere predvidene akcije, kot pogozdovanje, izgradnjo vodovodnega omrežja, elektrifikacijo itd., zastavili skupno z občino Črnomelj in da bi v prizadevanjih za uresničitev teh načrtov skupno nastopali kot celotno področje.

Franc Vrviščar: — Sila nerodno je to, da sprejemamo srednjeročni program razvoja občine, ko nekatera vprašanja (financiranje cest) niso niti v republiškem merilu razčiščena. To pomeni, da so naši načrti pogojeni z republiško politiko.

Janez Kambič: — Zavedati se moramo, da bo ugodnosti vedno manj in da bo v prihodnje na vseh področjih potrebna večja poslovnost in prizadevnost na vseh delovnih mestih.

Peter Vujčič: — Previdno planiranje gospodarskih organizacij ni brez osnove, kajti ne moremo tudi v prihodnje računati na tolikšne skoke v proizvodnji, storilnosti in na drugih področjih. Ker smo vključeni v mednarodno delitev dela, ne moremo mimo tega, da v svetu resno razpravljajo o svetovni gospodarski krizi.

Inž. Janez Gačnik: — O zasebnem kmetijstvu je v družbenem planu premalo povedanega, zlasti ker računamo, da bo kmetijstvo postalo ena najpomembnejših gospodarskih panog.

Ivan Žele: — Šolstvu je v srednjeročnem planu odmerjen dokaj skop prostor. Smatram pa, da je organizacija šol še vedno v razvoju. Morali bi predvideti politiko v šolstvu. Po mojem bi morali v naslednjih letih postopno prešolati v Metliko kolikor se le da učencev višjih razredov. Možno pa je tudi upravno združevanje šol, ki bi omogočilo cenejše poslovanje in boljše pedagoško delo.

Martin Črnugelj: — Petnajst let sem odbornik te skupščine, pa sem danes četrtič zasledil, da v razpravah omenjamo kmetijstvo in da se temu bolje posvečamo. Potemtakem ni čudno, če je v kmetijstvu tako, kot je.

Kljub nekaterim kritičnim mislim (navedli smo le pripombe) se je v razpravi izluščilo mnenje, da je zastavljeni program razvoja občine do leta 1970 dober in realen, zato so odborniki, upoštevaje predloge v razpravi, brez izjeme glasovali zanj.

Na seji so sprejeli še srednjeročni plan razvoja turizma in dali soglasje k smernicam razvoja občinskega gospodarstva za letošnje leto.

NA KAJ RAČUNAMO V PRIHODNJIH LETIH?

Srednjeročni plan razvoja občine Metlika predvideva, da bi do leta 1970

- osebna potrošnja vsako leto napredovala za 17,5 odst.;
- družbeni standard za 14,6 odst.;
- osebni dohodki zaposlenih naj bi leta 1970 znašali v povprečju 110.000 dinarjev;
- izvoz z metliškega področja naj bi se povečal za 150 odst.;
- da bi leta 1970 ustvarili 834.000 dohodka na prebivalca.

Kljub pogumnim napovedim pa je že zdaj znano, da bo leta 1970 metliško področje še vedno zaostajalo za planiranimi republiškimi povprečji.

Volitve in imenovanja

Skupščina občine Metlika je imenovala v skupščino Vodne skupnosti Dolenjske inž. Janeza Gačnika in Martina Štefančiča, kot predstavnika v organu upravljanja Medobčinskega zavoda za prosvetno-pedagoško službo pa Franca Branclja.

Še 255 milijonov kreditov za vinsko klet v Metliki

Občinska skupščina Metlika je na zadnji seji sprejela sklep, da nudi jamstvo za najetje 255 milijonov dinarjev posojil iz republiškega rezervnega sklada. Toliko sredstev namreč nujno potrebuje domača kmetijska zadruga za dograditev vinske kleti. Taka, kakršna je klet zdaj, ne ustreza, ker morajo urediti dovolj skladišč za lasten zadružni vinski pridelek, za odkup vina, prostore za predelavo in vse potrebno, da bodo domača vina lahko ustekleničili.

metliški tednik

Predlani so za pustni torek Turki obkolili Metliko in zažgali utrdbe, lani je za pusta Krištof Kolumb odkril mesto, letos pa ... Kdor je radoveden, naj pride 5. februarja gledat. Ne bo mu žal! Posnetek kaže eno izmed treh znamenitih ladij, na katerih je Krištof Kolumb s svojim spremstvom plul po metliških ulicah. (Foto: M. Moškon)

PODZEMELJ: JOŽE SLADIČ PONOVNO IZVOLJEN

V soboto, 21. januarja, je v Podzemlju krajevna organizacija Zveze komunistov razpravljala o dosedanjem delu in bodočih nalogah ter o reorganizaciji ZK. Razmeroma dobro je bilo ocenjeno delo v preteklem obdobju, med prihodnjimi nalogami pa so poudarili zlasti to, da bo nujno potrebno poživiti delo v vseh krajevnih družbeno-političnih organizacijah.

Ko so razpravljali o reorganizaciji ZK, se je izkazalo, da v Podzemlju niso pripravljeni na morebitno združitev v večjo organizacijo. Kot razlog so navajali razsežnost terena in posebnost dela na tem področju, so pa pripravljeni v večjih akcijah, npr. s področja kmetijstva itd., delati v obliki širših aktivov. Za sekretarja osnovne organizacije je bil ponovno izvoljen Jože Sladič.

Klub družbenih organizacij je razvalina

Leta 1961 so v Metliki v grajskih prostorih uredili in odprli prostore za klub družbenih organizacij. Kupili so inventar, podjetje ŽTP je podarilo televizor, nakupili so še za 70.000 dinarjev opreme, toda ... Le nekaj časa so v klub zahajali mladinci in mladinke, potem je prostor ostal prazen.

Ne vedo, kdo je klub vandalsko uničil, dejstvo pa je, da je danes prostor vsakomur dostopen. Na vratih ni več ključavnice, kljuke so odtrgane, mize in stoli razbiti, televizor je razstavljen, v omarah pa so človeški odpadki. Ali ni škoda vloženih sredstev?

Možnost za prosvetne delavce

— Dokler je obstajal občinski stanovanjski sklad, smo prosvetni delavci še dobili nekaj stanovanj. Zdaj, ko so skladi ukinjeni, ne vidimo možnosti, da bi lahko gradili stanovanja za prosvetne delavce, je med drugim dejal Ivan Žele v razpravi na zadnji seji občinske skupščine.

Možnost pa vendarle obstoja, če bi sprejeli predlog odbornika Petra Vujčiča: — Gospodarske organizacije bodo v prihodnje gradile še več kot so doslej. Zmeniti bi se morali, da so ustrezna izpraznjena stanovanja v prvi vrsti rezervirana za prosvetne delavce!

Tak dogovor med podjetji, občino in šolo bi res lahko mnogo koristil, zato bi kazalo o njem čimprej razmisliti.

Letos je precej divjih prašičev

Včasih so prebivalci Radovice in okoliških vasi le malokdaj videli divje prašiče, letos pa jih je toliko kot še nikdar. Lovci jih vneto zasledujejo, tedaj ko divjad potu, je v višje ležeče predele proti Žumberku, vendar jim je doslej uspelo le enega ustreliti.

roko na srce...!

... Če se v vašem kraju zgodi kaj zanimivega, poroča o tem najbolje –

DOLENJSKI LIST

NEKAJ PODATKOV IZ PROGRAMA SREDNJEROČNEGA RAZVOJA TURIZMA

Čez tri leta bo turizem tretja najdonosnejša panoga

Naravne lepote, ugodno podnebje in zgodovinske znamenitosti nameravajo v Metliki poslej načrtneje in smotrneje izkoriščati s pomočjo turizma – Leta 1970 pričakujejo 35.000 gostov!!!

S turizmom kot z gospodarsko panogo so se v metliški občini začeli načrtno ukvarjati šele leta 1963, prej pa slabe poti, neurejena gostišča in majhne nočitvene zmogljivosti niso privabljale večjega števila gostov. V prejšnjih letih so turiste v glavnem predstavljali posamezniki in skupine izletnikov, ki so prihajali v Belo krajino le ob nedeljah, predvsem v jesenskem času ko so hkrati nabavljali ozimnico.

Leta 1963 pa je bila modernizirana cesta iz Novega mesta do Metlike, zgrajen je bil hotel Bela krajina v Metliki razen tega so uredili vrsto zasebnih gostišč, zato so šele odtlej dalje pridobivali več gostov.

LETA 1960 NOBENEGA, LANI PA 400 TUJCEV

Kako se je gibalo število turistov, povedo statistični podatki: leta 1956 ni v Metliki prenočil noben tuj gost, domačih pa le 70; 1960 še vedno ni bilo nobenega tujca, medtem ko je bilo nočitev domačinov že 210. Leto dni kasneje, ko je bila asfaltirana cesta, so zabeležili 35 nočitev tujih in 365 nočitev domačih gostov. Lani je bil uspeh še mnogo večji, saj je prenočilo 400 tujcev in kar 3.870 domačih gostov.

Še vedno pa družbeni sektor gostinstva zajema polovico gostinskega prometa v občini in večino nočitvenih storitev. Pred nedavnim so izdelali srednjeročni program razvoja turizma do leta 1970, ki predvideva nadaljnjo rast turizma in občuten skok v prizadevanjih, da bi postal turizem ena izmed donosnih panog gospodarstva.

Tako računajo, da bi leta 1970 privabili v Metliko več kot 35.000 gostov, od katerih računajo na okoli 28.000 domačih in več kot 7.000 tujcev. Turizem naj bi se ne odvijal samo v poletnih mesecih, ob kopanju in ribolovu, temveč tudi jeseni, pozimi in spomladi s pomočjo lova in ribolova. Spričo teh načrtov najbrž ni neizvedljiva želja, da bi turizem leta 1970 v občini zavzel tretje mesto pri ustvarjanju dohodka, in sicer takoj za industrijo in kmetijstvom. Vsa predvidevanja pa so seveda vezana na povečanje turistične zmogljivosti.

Srednjeročni plan razvoja turizma predvideva gradnjo motela ob Kolpi in ureditev kopališča v Metliki nastanek rekreacijskega centra ob Kolpi na področju Metlike in Križevske vasi. Projekti, ki jih je izdelal Inšitut za turizem iz Ljubljane, predvidevajo gradnjo motela z restavracijo, bungalovi, trgovino, kabinami in garderobami, urbanistično ureditev počitniškega naselja ob Kolpi, kjer bodo lahko gradili počitniške hišice tudi zasebniki, ureditev kampinga in kopališča. Izvedba teh del pa je predvidena v več fazah.

POTREBNIH JE ŠE VEČ PREUREDITEV

Zaradi vse večjega dotoka turistov nameravajo adaptirati gostišče v Podzemlju, dograditi Vinomer, dozidati večjo restavracijo in 10 vikend hišic na Veselici. V Metliki bi lahko spodnje prostore gradu preuredili v domače gostišče, nekdanjo Makarjevo gostilno pa v pristno belokranjsko kmečko gostilno. Vzporedno s tem naj bi tudi zasebni gostinci poskrbeli za večje število sedežev v svojih prostorih, za ureditev tujskih sob ter za preureditev lokalov, ki morajo ustrezati vsem sanitarnim zahtevam.

TUDI CESTE, TRGOVINA IN OBRT SO DEL TURIZMA

Ker je izkušnja pokazala, kako pomembne so za razvoj turizma ceste, nameravajo v Metliki v prihodnjih letih nadaljevati z urejanjem cest. Tako predvideva srednjeročni program razvoja turizma rekonstrukcijo Vinogradniške ceste, ceste na Požek in del Cankarjeve ceste. Nadalje bo potrebno urediti in modernizirati obvozno Novo cesto ter prometno vozlišče pri Radmanu, predvsem pa poskrbeti za temeljito rekonstrukcijo ceste, ki spaja metliško področje s Hrvaško.

Prav tako nameravajo že letos začeti z nadaljnjo modernizacijo trgovin. Nujno je potrebna sodobna prodajalna mesa ter trgovina s sadjem in zelenjavo (idealen je prostor v kletnih prostorih Kavčičeve hiše). V naslednjih letih bodo morali rešiti vprašanje trgovinske preskrbe potrošnikov v novem stanovanjskem naselju in v starem delu mesta, kjer nameravajo zgraditi dve novi paviljonski samopostrežni trgovini, hkrati pa nekaj prodajaln tobaka, časopisov in razglednic.

Prodajalno spominkov, ki so jo v Metliki gostje že doslej pogrešali, pa bodo v najkrajšem času uredili v Makarjevi hiši nasproti hotela.

Ker računajo v bodoče na mnogo več motoriziranih gostov, jim morajo zagotoviti tudi mehanične usluge. Novo mehanično delavnico bodo začeli graditi že letos, medtem ko bodo problem premajhne bencinske črpalke v bodočnosti rešili tako, da bodo staro črpalko podrli in zgradili novo ob križišču cest Novo mesto—Črnomelj—Karlovac.

V Globokem se ne ustavijo na pol poti

Izredno razgibano delo krajevne skupnosti in krajevnega odbora Socialistične zveze – S samoprispevkom si veliko pomagajo – Nabralo se ga bo za poldrugi milijon starih dinarjev

Medtem ko se občani v mnogih krajih sprašujejo, zakaj krajevna samouprava ne more zaživeti, se v Globokem lahko pohvalijo z lepimi uspehi. Nedvomno je to zasluga prizadevnih ljudi v svetu krajevne skupnosti in v odboru Socialistične zveze. Nikoli ne ostanejo na polovici poti. Ljudje jim nudijo vso podporo, in če je sklican zbor volivcev ali sestanek s člani SZDL, je udeležba vedno zagotovljena.

Krajevna skupnost v Globokem do sedaj ni imela velikih dohodkov. Od občinske skupščine v Brežicah je za leto 1965 lani prejela 300.000 S din. Druge dohodke je črpala iz krajevnega samoprispevka za četrti davčni okoliš. Denar je v glavnem porabila za ureditev gramoznice in za navoz gramoza v vasi Brezje in Slopno.

Potreb pa ima globoški okoliš še veliko, zato so volivci lani februarja izglasovali krajevni samoprispevek. Ta denar se zbira na tekočem računu krajevne skupnosti in končna vsota bo znašala poldrugi milijon starih dinarjev. Do sedaj se je nabralo polovico tega.

Krajevna skupnost se bo najprej lotila urejanja krajevnih poti, brvi in mostov ter drugih komunalnih del. Na vaških konferencah SZDL so ponekod že razpravljali, da bi samoprispevek vpeljali tudi letos, saj bo krajevna skupnost le tako kos vsem nalogam, ki jih volivci postavljajo pred njo.

Ljudje v Globokem so veseli napredka zadnjih let. Želje po gramoznici, prodajalni mesa, urejeni trgovini in odkupni službi KZ so se jim uresničile. Zdaj niso več v zadregi za gramoz, kmetijska zadruga je odprla mesnico, trgovsko podjetja KRKA je povečalo zalogo v tamkajšnji poslovalnici in jo obogatila še za prodajo cementa ter drugega gradbenega materiala. Za oskrbo kmetijstva skrbi poslovalnica brežiške kmetijske zadruge, ki hkrati odkupuje pridelke. Strojne usluge opravlja za zasebne kmetovalce na tem območju kmetijsko posestvo.

V načrtih za 1967 svet krajevne skupnosti ne bo pozabil na oživitev klubskega življenja, na stanovanjske težave, na željo po frizerskem salonu in še na mnoge drobne potrebe svojega okoliša.

I. T.

Lani izposojenih 20.593 knjig

Občinska matična knjižnica v Brežicah je izposodila lani 20.593 knjig. Obiskuje jo 729 mladih bralcev in 145 odraslih. Število izposojenih knjig upada v primerjavi z letom 1965. Tedaj je bilo izposojenih 24.149 knjig.

V zadnjem letu je med bralci vedno več takih, ki bero knjige kar v čitalnici, ki je zlasti v opoldanskih urah vedno polna. Takrat se zbirajo v njej šolarji. Knjižnica je odprta vsak dan od 8. ure zjutraj do 15. ure. Bralci imajo v njej prost dostop do knjig. Teh je naloženih na policah 8.200, torej kar lepa izbira.

Zemljevid arheoloških najdb

Kulturno-prosvetna podkomisija za izdelavo srednjeročnega programa o razvoju brežiške občine do leta 1970 je imela 17. januarja med prvimi svojo sejo. V prihodnjih letih bo zlasti razvil dejavnost Posavski muzej iz Brežic, ki bo izdelal zemljevide arheoloških najdb, uredil arhiv, precej sredstev pa bo šlo tudi za spomeniško varstvo. Ravnatelj muzeja je menil, da bi se dali koristneje kot do sedaj porabiti spodnji prostori brežiškega gradu.

Zavod za kulturo bo, če bo seveda dovolj sredstev, izpopolnil tehnično opremo petih kinematografov, ki so na območju občine, in ojačil oddajnik brežiške radijske postaje. S pomočjo kmetijskih organizacij bi lahko delavska univerza v zimskih mesecih organizirala nižjo kmetijsko šolo, ki bi delovala lahko v šoli na Bojsnem.

Na sestanku so menili, da je pričakovati v prihodnjih letih manjše zanimanje le za knjižnico. Vzrok za to je povečano število radijskih in televizijskih sprejemnikov ter šolskih knjižnic.

Občinski svet ZKPO bo tudi v prihodnje organiziral medobčinske revije kulturnih dejavnosti in izmenjaval prireditve z občino Velika Plana.

ObZTK Brežice je pripravila obširen načrt za prihodnja štiri leta. Omeniti velja predvsem gradnjo nove telovadnice poleg brežiške gimnazije ter ureditev tribun in razsvetljave na rokometnem igrišču. Ena temeljnih nalog zveze bo prav gotovo poživiti osnovno dejavnost v šolskih športnih društvih in aktivih ZM.

V.

SVET ZA ZDRAVSTVO PREDLAGA IZBOLJŠAVE V BOLNIŠNICI

Zdravniški pregledi za vse šolarje

Na zidavo novega zdravstvenega doma in dograditev bolnišnice v Brežicah ne kaže misliti – Lahko pa se marsikaj izboljša v okviru sedanjih zgradb – O tem bodo najprej spregovorili samoupravni organi delovnih kolektivov

Šolsko mladino so začeli v brežiški občini sistematično pregledovati lani decembra. Pregledi se nadaljujejo in letos bodo prišli na vrsto vsi šolarji. Do sedaj se to še ni zgodilo. Leta 1965 je bilo pregledanih komaj 25 odst. otrok, lani pa še veliko manj. Brežiška občina je bila med najslabšimi v Sloveniji.

Starši in učitelji so zadovoljni, da se je to popravilo. Na zborih občanov in na sejah občinske skupščine je bilo slišati zaradi tega veliko kritike. Tudi svet za zdravstvo z zadovoljstvom ugotavlja, da se je skrb za šolsko mladino izboljšala.

Na svojih sejah je svet obravnaval ukrepe za racionalizacijo zdravstvene službe in dal tudi več predlogov za izboljšave v bolnišnici in zdravstvenem domu. Na njegovo priporočilo so premestili del specialistične službe v bolnišnico. Gradnje novega zdravstvenega doma in dograditve bolnišnice svet ne priporoča, čeprav so načrti napravljeni. Člani sveta menijo, da bi se v sedanjih razmerah morali omejiti na razpoložljive zmogljivosti.

Komisija, ki ji je svet zaupal iskanje primernih prostorov za zobno ambulanto, je svojo nalogo opravila in tako omogočila normalno poslovanje v zdravstvenem domu. Rešitev je sicer le začasna, vendar kljub temu dobrodošla.

Ko je tekla beseda o bolnici, so člani sveta predlagali, naj samoupravni organi zavoda razmislijo, kako bi izboljšali sedanji standard, ki ga nudijo bolnikom. Sobe so mnogo prevelike, da bi se pacienti v njih dobro počutili. Pa tudi vrsto drugih pomanjkljivosti bi kazalo odpraviti, da bi obdržali bolnike. Svet je imenoval komisijo, vendar ta še ni začela delati. Najprej bodo te stvari obravnavali samoupravni organi. Komisija bo poskušala ugotoviti, če je obstoj pljučnega oddelka potreben tudi vnaprej, ker so specializirane bolnišnice drugod v Sloveniji premalo zasedene.

Delavke v BETI zanima bodočnost obrata

Kolektiv dobovskega obrata BETI se je v soboto, 23. januarja, polnoštevilno zbral na občnem zboru sindikalne podružnice. O delu v minulem obdobju je poročala predsednica Cilka Radanovičeva. Izčrpno je nanizala vse uspehe in pomanjkljivosti v kolektivu in spodbudila prisotne h kritični razpravi.

Občnemu zboru je prisostvoval predsednik ObsS Ivan Živič ter trije predstavniki matičnega podjetja. Gostje so se prav tako oglasili v razpravi. Vsi po vrsti so izrekli priznanja dosedanjemu delu podružnice in poskušali odgovoriti na zastavljena vprašanja glede nadaljnjega razvoja v podjetja in obrata v Dobovi.

Pišece: zbiranje denarja za asfalt

Praznik občine Brežice želijo letos praznovati v Pišecah. Občani so to željo že sporočili občinski skupščini. Predlogov za praznovanje ima ta več. Podobno željo goje tudi v Cerkljah, v Artičah in morda še kje. Dokončno bo o tem odločala občinska skupščina.

Pišečani bi radi dobili tudi asfaltirano cesto do Brežic. Iz zastopnikov SZDL v Pišecah, Artičah in Globokem pripravljajo odbor, ki bo organiziral prostovoljne delovne akcije in zbiral denar v ta namen.

V torek na seji skupščine

24. januarja je bila v Brežicah seja občinske skupščine. Odborniki so razpravljali o poročilu upravnega odbora sklada za borce in sklepali o predlogu spremenjenega odloka o družbeni priznavalnini borcem ter študijski pomoči otrokom borcev NOV v brežiški občini.

V kolektivih predlagajo odbornike

V delovnih organizacijah brežiške občine so imeli že precej predvolilnih zborov. Za odbornike občinske skupščine so v rudniku Globoko predlagali Antona Kržana, v Kmetijskem gozdarskem podjetju v Brežicah inženirja Marjana Hladnika, v Čateških Toplicah Tončko Urek in Vero Žilevski, v obratu SLOVENIJA-VINA Edija Verstovška in Antona Vogrinca, v JUTRANJKI Slavico Prah, v kmetijski zadrugi na Bizeljskem pa Franca Premelča, Ido Cizelj, Miro Berkovič in Ivana Malusa.

124 zasebnih turističnih sob

Zasebniki imajo v brežiški občini 124 turističnih sob z 252 ležišči. V Brežicah je urejenih 54 ležišč, na Čatežu 124, drugod pa še 74.

Družbeni sektor razpolaga s 310 ležišči. Največ gostov lahko sprejmejo Čateške Toplice, kjer imajo v starem in novem delu 210 ležišč.

Gostinsko podjetje grad Mokrice ima 80 ležišč, vendar le nekaj udobnejših. Večina sob je za silo urejenih. Pozimi se gostje ne zadržujejo radi tam, ker ni povsod tople vode, hodniki so mrzli pa tudi sobe je brez centralne napeljave težko ogreti.

Gostinsko podjetje Brežice ima 12 prenočišč v Kolodvorski restavraciji, v mestu pa jih nameravajo urediti v stavbi narodnega doma po izselitvi JLA.

Brežičani v Bohinju

Občinska Zveza prijateljev mladine v Brežicah se je že lani poleti odločila za počitniško izmenjavo otrok. Med poletnimi počitnicami je prišla v Brežice skupina otrok iz Bohinja, te dni pa je odpotovala iz Brežic skupina šolarjev iz brežiške občine. Mladi smučarji si obetajo na Gorenjskem veliko zimskega veselja.

Društvo prijateljev mladine v Bohinjski Bistrici bo za počitniške goste organiziralo smučarski tečaj ter izlet na Vogel in na Pokljuko.

NOVO V BREŽICAH

■ **LETNA SKUPŠČINA** občinskega sveta zveze kulturno-prosvetnih organizacij bo v soboto, 28. januarja, v klubski dvorani prosvetnega doma. Na skupščini bodo izvolili tudi novo predsedstvo.

■ **NA OBČNIH ZBORIH** sindikalnih podružnic so pretekli teden evidentirali kandidate za skupščinske organe. Na osnovni šoli bratov Ribarjev so za kulturno-prosvetni zbor zvezne skupščine predlagali Miloša Poljanška, posamezni delovni kolektivi pa so za odbornike občinske skupščine predlagali Jetko Nenezič, Milico Ribič in inž. Marjana Jenka.

■ **21 BREŽIŠKIH OTROK** bo v ponedeljek odpotovalo v Bohinjsko Bistrico. Vrnili bodo otroke gorenjskim vrstnikom, ki so se v Brežicah mudili lani poleti.

■ **V DRUGEM POLLETJU** bodo začeli v osnovnih šolah tekmovati za Kajuhovo značko. Bralna akcija bo potekala pod pokroviteljstvom občinskih zvez prijateljev mladine občin Sevnica, Brežice in Krško.

■ **UDELEŽBA** na rednem izobraževalnem tečaju brežiške mestne organizacije rezervnih oficirjev in podoficirjev je bila razen zadnjega dne zelo slaba. Kaže torej, da zanimive teme niso dovolj za večjo udeležbo, in bodo morali člani starešinskega sestava najti nove prijeme.

■ **OD MARCA LANI SO STANOVALCI** v hišah druž. last. plačevali prispevek za uporabo mestnega zemljišča le za koristno stanovanjsko površino. V prihodnje bo Stanovanjsko in komunalno podjetje odmerjalo prispevek za celotno stanovanjsko hišo in ga obračunavalo s posameznimi nosilci stanovanjske pravice. To spremembo je predlagal skupščini svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve, ker tako določa tudi republiški zakon.

■ **V RESTAVRACIJI NA GRIČU** si je zadnje čase promet izredno povečal. Obiskovalcev je dovolj od jutra do večera in od večera do naslednjega jutra. Restavracija je odprta od šestih zjutraj do štirih ponoči. Kuhinja je do sedaj obratovala do polnoči, da pa bi tudi pozneje lahko ustregli gostom, bodo delovni čas v kuhinji najbrž podaljšali do štirih.

■ **POČITNICE SO RAZOČARALE MNOGE ŠOLARJE.** Ves sneg je skopnel, z njim pa je skopnelo tudi upanje na smučanje in sankanje. Tisti, ki so se prijavili za obiskovanje smučarskega tečaja od 1. do 5. februarja,, se še nekoliko tolažijo z mislijo, da bo medtem le zapadlo nekaj snega. Zimsko veselje uživajo na belih smučiščih le tisti smučarji, ki so v ponedeljek odpotovali v Bohinj.

■ **V GOSTIŠČIH SE ŽE PRIPRAVLJAJO NA PUSTNE PRIREDITVE.** Vsepovsod bodo imeli ples in maškerado. Obetajo bogate pustne jedilnike. Po mestu letos najbrž ne bo karnevalskega sprevoda in tudi pustni parlament ne bo zasedal. Organizatorji karnevala bodo priredili sprevod v Dobovi, vendar bo skromnejši, kot smo ga bili vajeni v Brežicah.

■ **NA TRŽNICI POSTAVLJAJO ŽE DRUGO ŽELEZNO KONSTRUKCIJO,** pod katero bo prostor za stojnice zasebnih prodajalcev vrtnin, sadja in drugih pridelkov. Oba dela sta še odkrita. Za zdaj se morajo branjevke zadovoljiti s prodajo na prostem. Tako je bilo leta in leta na stari tržnici pod kostanji. Čez mesec ali dva jih bo pred dežjem ali snegom že varovala streha.

BREŽIŠKE VESTI

Zaskrbljenost zaradi učnih uspehov

Komaj polovica učencev je lani končala šolsko obveznost v osmem razredu — Starši so premalo povezani s šolo — V naslednjih letih bo treba spremeniti neustrezno kadrovsko zasedbo v višjih razredih — Osebni dohodki prosvetnih delavcev se počasi približujejo prejemkom v gospodarstvu

Okrog treh vprašanj se vedno znova razplete razprava o šolstvu. Sem sodijo učni uspehi, financiranje šol in zasedba učnih mest. V občini Brežice je letos namenil sklad za šolstvo osnovnim šolam, glasbeni šoli, otroškemu vrtcu in šolskemu računovodskemu servisu 373,000.000 starih din ali 17,6 odst. več kot lani. Kljub težki finančni situaciji na občini so šole prejemale denar po dvanajstinah brez večjih zamud.

Osebni dohodki v šolstvu so se letos povečali povprečno za 18 odstotkov. Sploh so se prejemki prosvetnih delavcev zadnja leta dvigali hitreje kot prejemki delavcev v gospodarstvu, zato se tudi razlike med enako izobrazbeno stopnjo v šolstvu in gospodarstvu manjšajo.

Povprečni osebni dohodki brez nadur so bili letos na osnovnih šolah za profesorje 110.722 Sdin, za predmetne učitelje 86.840, za učitelje na mestu predmetnih učiteljev 80.300 in za učitelje 82.830 Sdin. Na srednjih šolah so bili osebni povprečni dohodki profesorja 117.790 S din, predmetnega učitelja 108.197 S din, učitelja na mestu predmetnega učitelja 107.520 in učitelja 81.120 Sdin.

Glede kadrovske zasedbe je največ težav na osnovnih šolah. Na njih poučuje 65 učiteljev, 20 predmetnih učiteljev, 6 profesorjev in 46 učiteljev, ki zasedajo mesta predmetnih učiteljev. V višjih razredih je torej pouk še vedno zelo problematičen.

Za 59 oddelkov od petega razreda dalje bi na osnovnih šolah potrebovali 88 učnih moči z višjo ali visoko izobrazbo. Zdaj jih je komaj 26. Na pedagoški akademiji jih izredno študira 23, vendar je med njimi 9 takih, ki niso prišli dalje od vpisa. Izobrazbeni sestav se bo po končanem študiju teh že nekoliko izboljšal, nekoliko pa tudi z zaposlovanjem štipendistov. Nastale pa bodo težave, ker za učitelje s srednjo izobrazbo potem ne bo prostih mest na nižji stopnji.

Zdaj pa kratek pregled učnih uspehov. Žal se z njimi v brežiški občini ni mogoče pohvaliti. Nekaj krivde za to bi lahko pripisali že prej omenjeni neustrezni zasedbi učnih mest v višjih oddelkih, vzrokov pa je še več. Šolski kolektivi so si resno prizadevali, da bi pomagali slabšim učencem. Nudili so jim dodatno pomoč, toda teh neobveznih ur pogostokrat prav tisti, ki so dodatne pomoči najbolj potrebni, niso obiskovali.

Od 439 učencev, ki so v šolskem letu 1964/65 osmo leto obiskovali pouk na osnovnih šolah, jih je končalo šolsko obveznost v osmem razredu le 231 ali 52,63 odst. V sedmem razredu se jih je poslovilo od osnovne šole 114, v šestem razredu 68, v petem razredu 18, v četrtem razredu 6 in v tretjem razredu 2.

Brez negativne ocene je napravilo razred 2705 učencev ali 79,3 odstotka, z 1 negativno oceno je napredovalo v višji razred 199 otrok, skupaj jih je torej izdelalo 85,13 odstotkov. Na videz je ta odstotek še sprejemljiv, toda če si ga predstavimo v številki, je podatek zaskrbljujoč, saj kar 475 učencev ni izdelalo razreda.

Za izboljšanje učnih uspehov je torej potrebna boljša kadrovska zasedba na šolah in boljše sodelovanje staršev s šolo. Toliko lahko napravijo v občini, še vedno pa ostane odprto vprašanje učnih načrtov in preobremenjevanja otrok.

VESTI S SENOVEGA

■ **KRUH PREVAŽAJO** iz senovske pekarne kar na odprtem tovornjaku. Če že nimajo primernega vozila, bi morali kruh vsaj pokriti. Negodovanje pa nastaja tudi zaradi nepravočasne dostave kruha v prodajalne, zaradi česar morajo ljudje večkrat brez malice v službo.

■ **BOLNIŠKI ODDELEK** v Senovem nameravajo ukiniti, čeprav je po splošnem mnenju nujno potreben. V njem se zdravijo bolniki ki ne morejo ostati doma niti ne v bolnišnici.

■ **RUDARJII** so nadomestili delovni čas, izgubljen zaradi snežnih viharjev v začetku leta. Na dan proizvedejo povprečno 30 ton, kot planirano, in upajo, da januarja ne bodo imeli izgub.

■ **SREDI JANUARJA** so se v gostilni Senica pojavili trije starejši moški, ki so govorili hrvaško. Izdajali so se za direktorje, a po njihovem obnašanju jim take funkcije ne bi prisodili. Nadlegovali so solidne goste, plačali pa sploh niso. Imeli so srečo, da niso naleteli na drugačno plačilo.

Zavarovalnica za vodovod

Zavarovalnica Krško je lani dodelila 500.000 S din za ureditev vodovoda v Venišah. Občinska skupščina je naročila projekt in ta je že napravljen. Predvideni stroški za vodovod Leskovec — Veniše znašajo po tem projektu nekaj nad 90,000.000 S din.

Zavod za komunalno dejavnost v Krškem je na osnovi projekta napravil svoj predračun za odsek od priključka na glavnem napajalnem cevovodu do naselja Veniše za 8,233.000 S din. Od tega znaša delo 1,570.000 S din, ostalo pa so izdatki za material. Če bi pomagali uporabniki vode sami, bi se stroški nekoliko znižali, vendar je trenutno na razpolago le toliko denarja, kolikor ga je prispevala zavarovalnica.

V KRŠKEM SO ODPRLI TURISTIČNO POSLOVALNICO

Led se je otajal, zdaj bo šlo laže

Dober začetek mednarodnega turističnega leta v Krškem – Plenum o turizmu v Brestanici je rodil sadove – Poslovalnica podjetja SAP bo organizirala izlete po domovini in tujini – Za ogled drsalne revije v Celovcu je prijavljencev za 12 avtobusov

V Krškem so 24. januarja odprli turistično pisarno. To je poslovalnica podjetja SAP iz Ljubljane. Uredili so jo v središču mesta poleg Valvasorjeve knjižnice.

Že lani pred plenumom o turizmu so na sestankih Socialistične zveze in drugih organizacij ljudje večkrat izrekli željo po taki službi. Za potne liste, za izlete in za razne informacije so se morali obračati na brežiško poslovalnico, ta pa je bila preveč od rok. Na plenumu o turizmu v Brestanici je želja po turistični pisarni dozorela v sklep. Občinska skupščina, turistično društvo in Socialistična zveza so začeli iskati organizacijo, ki bi bila pripravljena ugoditi njihovim zahtevam. Začeli so se dogovori in podjetje SAP se je odločilo, da prevzame v občini takšno službo.

Poslovalnica je začela delati z januarjem. Medtem so jo še urejali, obenem pa je že stekla organizacija za prirejanje izletov. Krčani so se množično odzvali vabilu za ogled dunajske drsalne revije v Celovcu. Prijavljencev je že za okoli 12 avtobusov. Napovedujejo jih še več.

Občinska skupščina pričakuje, da bo poslovalnica v sezoni ob pomoči matičnega podjetja poskrbela tudi za dotok tujih turistov in jim priporočila obisk Krškega, Kostanjevice in drugih krajev v občini. Tujim turistom nudi ta predel veliko naravnih lepot, zgodovinskih spomenikov, kulturnih zanimivosti in možnosti za šport.

Turistična društva v občini pa bodo poskrbela zlasti za izobraževanje zaposlenih v trgovini, gostinstvu in drugih poklicih, da bodo tujci deležni resničnega gostoljubja. Le tako bo turizem prinesel gospodarske koristi skupnosti in posameznikom.

Otvoritev turistične poslovalnice obeta dober začetek mednarodnega turističnega leta v krški občini. Turističnim delavcem se bo najbrž kmalu uresničila tudi želja po ustanovitvi občinske turistične zveze, da bo delo društev bolj povezano. Led se je otajal in vsak nadaljnji korak bo lažji, upajo uresničevalci turističnega programa v Krškem, Kostanjevici, Brestanici, na Raki, Zdolah in povsod tam, kjer imajo voljo do dela.

Sindikalni zbori o svojih napakah

V senovskem rudniku so imeli 13. januarja vsi sindikalni aktivi zbore, na katerih so ocenili svoje delo v lanskem letu in se pogovorili o najaktualnejših problemih v premogovništvu. Rudarji so letos prvič javno ocenili napake posameznikov in druge probleme, ki zavirajo proizvodnjo. Zahtevali so odstranitev vseh, ki gledajo le na svoje dohodke, podjetja pa jim ni mar. Na zborih so izrekli pohvalo inž. Martinu Vidmarju, ki je uvedel nov način podgrajevanja jamskih prog. S tem je izboljšal varnost in delovne pogoje, tako da so rudarji dosegli večjo storilnost. Predlagali so, naj ga za zasluge nagradijo.

V razpravi so tudi ocenili delovno disciplino ter razčlenili vzroke za večjo porabo jamskega lesa. Sprejeli so sklep, da bodo storitve povečali za 5,6 odstotka, tako bodo vsaj malo večji tudi osebni dohodki rudarjev. Izvolili so nov odbor aktiva in evidentirali kandidate za skupščinske organe.

V Krškem je lani spalo 1665 gostov

Od januarja do konca septembra lani je turistično društvo v Krškem naštelo 1665 nočitev, od tega 555 pri zasebnikih. Domači gostje so prespali v družbenih prenočiščih 965-krat, v zasebnih sobah pa 268-krat. Tujci so prenočili v hotelu 145-krat, pri zasebnikih pa 287-krat.

Hotel SREMIČ ima na razpolago 64 ležišč, zasebniki pa imajo le 10 postelj. Do sedaj niti ni bilo potrebe po večjem številu zasebnih sob, ker ima hotel dovolj velike zmogljivosti. Letos se bo morda pokazalo drugače. Če bo interes za zasebna prenočišča večji, bodo omogočili nadaljnjo izgradnjo turističnih sob z namenskimi posojili.

V KRŠKI OBČINI SO ZADOVOLJNI S SESTANKI SP

Izbira kandidatov brez vplivov

V delovnih organizacijah so sindikalne podružnice že začele z občnimi zbori – Med prvimi so bili kolektivi Zavarovalnice, TSŠ in železničarjev – V razpravah se osredotočajo na nagrajevanje, produktivnost, organizacijo podjetja in na medsebojne odnose

Predvolilni sestanki sindikalnih podružnic gredo h koncu. Letos so jim v kolektivih namenili veliko pozornosti, da bi se že pred občnimi zbori podružnic omejili na tista vprašanja, ki povzročajo delavcem največ skrbi. To pa daje osnovni ton razpravi na bodočih zborih.

Tri delovne organizacije v občini so zbore že opravile, in sicer: Tehniška srednja šola, Zavarovalnica Krško in železničarji postaj Krško in Brestanica. Občinski sindikalni svet priporoča, da bi tudi drugod pohiteli z občnimi zbori in da se ti ne bi zavlekli čez prvo polovico marca. Takrat je zadnji rok in začele se bodo že druge akcije. V polnem teku bodo priprave na volitve v predstavniške organe.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta v Krškem Edo Komočar dobro ocenjuje dosedanje tri sindikalne občne zbore, ker so se člani sindikata osredotočili na vprašanja znotraj delovnih organizacij. Pravilno so prerešetavali organizacijo ustanov oz. podjetij, nagrajevanje delavcev in produktivnost. Povsod so se zavzemali za čim boljše izkoriščanje delovnega časa, spregovorili pa so tudi o medsebojnih odnosih zaposlenih, če so ti ovirali normalno delo. Razprave so bile stvarne in usmerjene pretežno na nepravilnosti oz. pomanjkljivosti v delovni organizaciji. Prejšnja leta pa je bila slika ravno obratna, ne povsod, ampak v večini podružnic.

V delovnih organizacijah je tudi evidentiranje možnih kandidatov za občinsko, republiško in zvezno skupščino skorajda končano. Tovariš Komočar nam je povedal, da so kandidate skrbno izbirali, da pa najbrž ne bodo mogli zadovoljiti zaželene strukture. Tako je na primer predlaganih premalo žensk. Evidentiranih je manj ljudi kot pred dvema letoma, to pa odtehta boljši izbor.

V vseh delovnih organizacijah posebej pozdravljajo to, da lahko kandidirajo več ljudi, s čimer pride bolj do izraza demokratičnost. Zelo razveseljivo je nadalje, da so predlogi spontani, da ni nobenih vnaprej pripravljenih seznamov in da volivci brez vplivov izbirajo bodoče kandidate.

J. L.

NOVO SKLADIŠČE. V skladišču Tovarne celuloze in papirja v Krškem so imeli tako malo prostora, da tudi s skladiščenjem v nadstropja niso več mogli spraviti vsega papirja. Včasih bi skoraj morali ustaviti proizvodnjo, ker ni bilo več prostora za skladiščenje, posebno za izvozni papir, ki so ga morali pripraviti večje količine za ladijski transport. Skrbi jih je rešilo novo skladišče, ki so ga dogradili za novo leto. Na sliki: Prve bale papirja v novem skladišču. (Foto: Tone Zalokar)

Zakaj nimamo turistične zveze?

Turistično društvo v Krškem pripravlja za meščane predavanja, da bi jih spomnilo na mednarodno turistično leto. Mesto bo verjetno obiskalo precej več turistov kot prejšnje čase. Zaradi tega naj bi ljudje bolj skrbeli za cvetje na oknih, za čistočo mesta, za kulturno postrežbo v trgovinah in gostiščih in za mnoge navidezno nepomembne malenkosti.

Društvo v Krškem želi, da bi v občini vendarle ustanovili turistično zvezo za povezavo med društvi in kraji ter za usmerjanje njihove dejavnosti. V občini so zdaj tri društva: v Krškem, v Brestanici in v Kostanjevici. Ustanoviti pa jih nameravajo na Raki, Zdolah in na Senovem.

Vse to pa upravičuje predlog po ustanovitvi občinske turistične zveze, sicer bo delo društev preveč razbito.

75 odborniških kandidatov

Za bodoče odbornike so v občini Krško evidentirali 75 ljudi. Volili jih bodo 31. Njihov sestav je zelo pester. Med njimi je veliko delavcev, inženirjev in drugih strokovnjakov, kar je zelo ugodno za bodoči sestav skupščine.

Davkov za leto 1965 ne plačajo

V okolišu Velikega Podloga v krški občini so bili davki za 1966 odpisani, zemljišča pa obdavčena po stari davčni osnovi. Le za leto 1965 je še ostala nova obdavčitev, vendar kmetje nočejo plačati davkov po novem klasiranju zemljišč. Krajevni odbor SZDL je poslal občinski skupščini opozorilo, naj pristojni organi poskrbe za popravke. Kmetje zahtevajo pismeni odgovor, sicer bodo vložili tožbo.

Evidentirani kandidati v senovskem rudniku

Na sindikalnih zborih, ki so bili obenem tudi predvolilni zbori, so bili za skupščinske organe evidentirani: inž. Jože Bučar, inž. Marjan Zupan in Vinko Božič za gospodarski zbor zvezne skupščine, dr. Jože Brilej za organizacijsko-politični zbor zvezne skupščine, Lojze Štih za organizacijsko-politični zbor republiške skupščine, inženir Anton Koželj, Štefan Štrok, Alojz Jevšnik, Franc Škoberne in Anton Pavlič pa za zbor delovnih organizacij občinske skupščine. Za občinsko skupščino bodo volivci od evidentiranih kandidatov lahko volili le tri kandidate.

Sveti se pridno sestajajo

Sveti občinske skupščine v Krškem so se te dni začeli pridno sestajati. Obravnavajo tekoče zadeve in pripravljajo poročila o dosedanjem delu. Seja skupščine bo v februarju. O planu in proračunu za letos skupščina še ne bo mogla razpravljati, dokler ne bosta sprejeta zvezni in republiški proračun. Šele potem, ko bodo znane stopnje občinskih dohodkov, bo občinska skupščina lahko sprejela odlok o občinskem proračunu.

antena

sprejema in oddaja vaše želje

Še enkrat:

Brestanica: poceni načrt za drago šolo

Na sestavek, objavljen pod gornjim naslovom v št. 44 našega lista 10. novembra letos, nam je poslal tov. Milivoj Lapuh, samostojni svetovalec za gradnjo in opremo šol pri republiškem sekretariatu za prosveto in kulturo SRS svoj odgovor, v katerem izpodbija nekatere trditve omenjenega sestavka. Njegov odgovor objavljamo in prosimo prosvetne delavce iz občine Krško in pristojne činitelje, naj v našem listu po potrebi in lastni presoji tudi oni povedo svoje mišljenje.

Spoštovani tovariš urednik!

Pisec sestavka J. Teppy obvešča javnost, da bo nova šola v Brestanici draga ter omenja, da bi bila cenejša, če bi jo zgradili po prvotnem, zavrnjenem načrtu, ki ga je izdelalo projektivno podjetje REGION iz Brežic. Ker podatki, navedeni v tem sestavku, niso točni, vas prosim, da objavite naslednje:

Prvotni zahtevek občinske skupščine Krško, vložen maja 1965 na Splošno gospodarsko banko, je bil zavrnjen, ker so bili stroški za gradnjo šole po predloženem načrtu za 50 odst. večji kot za druge šole. Predračun je znašal 375,742.000 Sdin in ne 265 milijonov Sdin, kot je navedeno v članku. Občina Krško je nato na naš predlog in v sodelovanju z nami ponovno proučila potrebe za novo šolo v Brestanici. Ugotovljeno je bilo, da bi za prvo etapo gradnje šole za 326 učencev, kolikor jih bo vseh skupaj, zadostoval objekt z osnimi matičnimi učilnicami (240 učencev v eni izmeni). Prvotni projekt pa je predvideval 10 matičnih učilnic z zmogljivostjo 300 učencev v eni izmeni.

Po predračunu naj bi ta šola z 8 matičnimi učilnicami stala v celoti 194 milijonov Sdin ali za celih 182 milijonov Sdin manj kot prvotno predvidena. Zdaj pa se govori o podražitvi za okoli 66 milijonov Sdin, ki da je nastala med gradnjo. Čeprav je to res, je šola še vedno cenejša za 115 milijonov Sdin, kot bi bila gradnja zavrnjenega projekta.

Na podražitve smo pri nas navajeni in si zavoljo njih ne belimo las. Toda z organizirano gradnjo šol želimo podražitve odpraviti. Pri šolah iz letošnje organizirane gradnje je ugotovljena podražitev od 0 — 8,3 odst., zato je 34-odstotna podražitev v Brestanici res presenetljiva.

S posredovanjem arh. Staneta Kovača sem dobil dokumentacijo, iz katere so razvidni vzroki podražitve. Iz primerjave med predračunom po projektu in znovo predračunsko vrednostjo od 18. 8. 1966*a* (s popisom gradbenih del in rekapitulacijo vseh novih stroškov), kar sem dobil od izvajalca del, sledi:

Za 57 odst. ali za 38,446.139 Sdin so dražja gradbena dela in za 48 odst. ali za 23,777.000 Sdin so dražja obrtniška dela. Zanimiva je primerjava med gradbenimi deli po projektu in gradbenimi deli po popisu izvajalca. Tako je na primer po projektu predvidenega 323 m³ armiranega betona v vrednosti 6,2 milijona Sdin, izvajalec pa je porabil 608 m³ tega betona v vrednosti 14,2 milijona Sdin, po projektu je predvidenih 377 m² opečnih sten v vrednosti 1,2 milijona Sdin, izvajalec pa je vgradil 1.063 m² opečnih sten v vrednosti 4,8 milijonov Sdin; po projektu je predvidenih 1.147 m³ izkopov v vrednosti 5 milijonov Sdin, izvajalec pa jih je po svojem popisu opravil 2,370 m³ v vrednosti 14 milijonov Sdin. Že zgolj pri teh postavkah naletimo na precejšnje podražitve, ki jih je teško obrazložiti.

Zdi se mi, da vsebuje popis izvajalca vrsto napak in nejasnosti. Nadzorna služba investitorja, zlasti pa kolavdacijska komisija bosta morali preveriti predloženo dokumentacijo od postavke do postavke in ugotoviti, v kakšni meri so podražitve res upravičene.

MILIVOJ LAPUH
samostojni svetovalec za gradnjo in opremo šol

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

DOLENJSKI LIST

Še 5 dni do konca!

Tekmovanje v zbiranju novih naročnikov, ki smo ga razpisali sredi lanskega novembra, bo 31. januarja 1967 zaključeno. Mnogi zbiralci nas sprašujejo, kakšno je stanje na »tabeli najboljših«. Nekateri pripravljajo za prihodnje dni spet nekaj presenečenj, vse pa nas zanima, kdo je po 9 tednih med najboljšimi. — V torek opoldne so bili doseženi naslednji uspehi, oziroma je bilo zbrano naslednje število novih naročnikov:

Rudi Ameršek, Sevnica: . .	385
Cveto Križ, Kočevje: . . .	72
Štefka Breznikar, Črnomelj: .	57
Jože Auersperger, Novo m.:	56
Peter Jančan, Črnomelj: . .	53
Justin Kranjčič, Novo mesto:	52
Roman Gorenc, Šentrupert: .	42
Nada Žabčič, Metlika: . . .	40
Ivan Rober, Ribnica: . . .	39
Anton Omerza, Dolenja vas: .	38
Ivan Merhar, Kočevje: . . .	31
Jože Muhič, Novo mesto: . .	31

Zaključni pregled tekmovanja bomo objavili potem, ko bomo dobili in vpisali tudi vse kuverte, ki bodo oddane še 31. I. 1967. Tekmovanje se krepko nadaljuje in želimo vsem zbiralcem pri njem kar največ novih uspehov!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

Največ iz Kočevja!

Kar 105 novih naročnikov smo dobili v zadnjem tednu iz kočevske občine, 38 iz brežiške, 16 iz črnomaljske, 25 iz krške, 5 iz metliške, 63 iz novomeške, 10 iz ribniške, 21 iz sevniške in 42 iz trebanjske občine. 26 naročilnic so nam poslale razne pošte, za inozemstvo pa so rojaki naročili še 6 listov. Od 18. do 24. januarja znaša čisti prirastek: 357 novih naročnikov.

Cveto Križ iz Kočevja nam je v minulem tednu poslal še 62 novih naročnikov, Julij Skubic iz novomeškega »Kovinarja« 7 naročnikov, pismonoša Peter Gabrič s Senovega 5, pošta v Krškem 5, Jože Muhič iz »Labode« v Novem mestu 31, Anton Hren iz Trebnjega 6, Slavko Podlogar iz »Tekstilane« v Kočevju 15, dimnikar Ivan Rober iz Ribnice še 6, Drago Podreberšek iz kočevskega rudnika 11, pismonoša Roman Gorenc iz Šentruperta 17 in Marica Pavlovič iz sevniške »Jutranjke« še 7 naročnikov. Po nekaj naročnikov so poslali tudi nekateri drugi stari in novi sodelavci.

Veselje ob vsaki številki!

Dolenjski list pridobiva ugled tudi preko meja dolenjske deželice, saj ga uprava tednika pošilja zdaj že v 28 tujih držav. V sosednjih republikah, v sosednjih deželah in v mnogih državah preko morja najdemo med našimi izseljenci rojake, ki se veselijo slovenske besede iz domačega lista. V Ameriki, Franciji, Kanadi, Nemčiji, Avstriji, Italiji in drugod je lepo število Dolenjcev, ki imajo tudi svoj Dolenjski list.

Pisala mi je nova naročnica iz Zemuna: »Vaš list je lepo urejen in vedno zanimiv, tako da sem kot Dolenjka vsake nove številke vesela.« In tako pišejo mnogi stari in novi naročniki doma in na tujem. Kmalu nas bo 30.000, to pa res ni več malo.

VLADIMIR PREZELJ

(Brez zamere: 27.500 rednih naročnikov bo res kmalu, do 30.000 pa je še vedno dolga pot, čeprav se na njenem koncu skriva uresničeno geslo: V VSAKO HISO DOLENJSKI LIST! —

Uredništvo lista.)

Za nove: 9 knjižnih daril

Med 357 novimi naročniki je bil žreb v torek dopoldne naklonjen naslednjim novim naročnikom, ki bodo dobili vsak po eno knjižno darilce:

Pepca Brulc, Smolenja vas 23 pri Novem mestu, Slavko Kristan, Odrga 14, Trebnje, Štefan Gračar, Senovo 35, Ana Hudoklin, Roška 56 Kočevje, Frančiška Bojc, Dolenja vas 54 pri Ribnici, Lojze Štefanič, Kvasica 7, Dragatuš, Rozalija Požar, Vrhje 69, Kapele, Janko Reba, Trdinova 2, Metlika, in Ivan Judež, Gaberje - Tržišče.

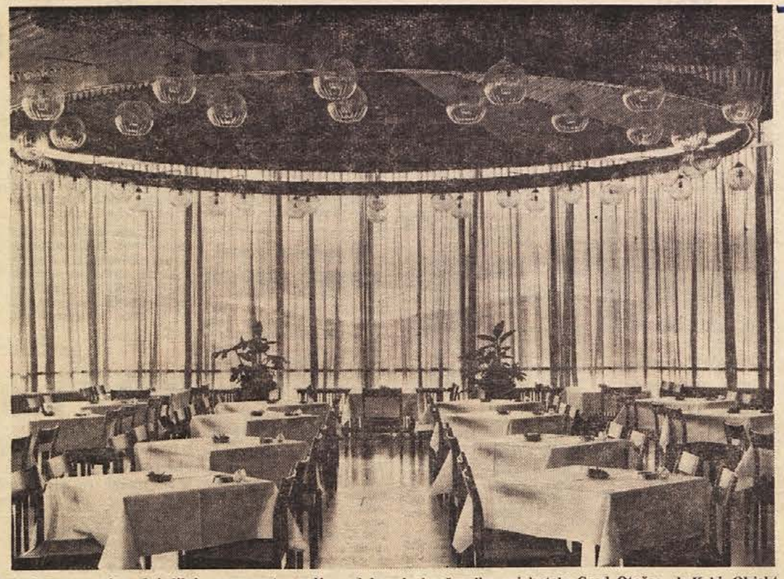

Pogled v eno izmed jedilnic nove restavracije nad bencinsko črpalko pri hotelu Grad Otočec ob Krki. Objekt sodi prav gotovo med najlepše turistične pridobitve zadnjega časa in je v ponos širši Dolenjski. Restavracijo pri motelu Otočec je projektiralo projektantsko podjetje EMONAPROJEKT iz Ljubljane, arhitekt stavbe in notranje opreme pa je Miloš Lapajne, dipl. inž. arh. Statik je bil Dore Martinjak, dipl. gradb. inženir, izvajalec gradbenih del pa SGP Pionir iz Novega mesta. Investitor restavracije, hotel Grad Otočec, je začel poslovati v novem objektu v zadnjih tednih, vsi dosedanji gostje in obiskovalci pa so smotrnost novega objekta, njegovo lego in prikupnost na moč pohvalili! (Foto: Janez Kališnik, Ljubljana)

Za turizem: še premalo in nenačrtno!

V soboto zvečer bo v novi restavraciji hotela Grad Otočec tik ob avtomobilski cesti I. Dolenjski novinarski ples. Priredila ga bo podružnica Društva novinarjev Slovenije v Novem mestu s sodelovanjem kolektiva iz uredništva Ljubljanskega dnevnika, namenjen pa je poživitvi družabnega življenja v naši pokrajini. Priznati je treba, da takih prireditev manjka — uvod v mednarodno turistično leto pa je lahko za naše razmere tudi tako zabavno-družabno srečanje. Dolenjska, ki si na moč prizadeva stopiti v korak z razvitejšimi predeli naše ožje in širše domovine, potrebuje več družabnosti! Zares ni turizem samo moderna hitra cesta ali nov, moderen gostinski objekt — potrebujemo tudi nasmejane, odprte ljudi, ki se po težkem, napornem delu znajo razvedriti in od srca nasmejati. Trdimo celo več: ko zahteva uresničevanje gospodarske in družbene reforme vse naše sile in sposobnosti, terja prav to v isti sapi tudi priložnosti, da si po delu odpočijemo in spet naberemo sil in spodbud za izpolnjevanje jutrišnjih nalog.

Izkoriščamo priložnost pred sobotnim novinarskim plesom na Otočcu in smo z željo, da bi predstavili moderen objekt našega otoškega hotela širši dolenjski javnosti, za to priložnost posebej prosili direktorja projektivnega podjetja EMONAPROJEKT iz Ljubljane, tov. inž. arh. Miloša Lapajneta, da je odgovoril na tri vprašanja našega uredništva.

Medtem ko nam je zima letos nasula snega, da ga je povsod preveč, se marsikje ob sinjem Jadranu športni ribiči ne ustrašijo »zimsko mrzle« morske vode in radi pogledajo v njene skrivnosti. S takim športnim srečanjem na Malem Lošinju se je ob letošnjem novem letu začel tudi spored prireditev v mednarodnem letu turizma: predstavniki 41 mest iz Italije, Francije, Monaca, Avstrije, Češkoslovaške, Poljske in Jugoslavije so se pomerili v podvodnem ribolovu. Zmagala je Jugoslavija, na drugem mestu med posamezniki pa sta brata Dubravko in Vlado Balenović, ki ju vidimo, kako predajata ulov. (Foto: Tanjug)

Turistični promet v Sloveniji in Jugoslaviji skokoma narašča in preskakuje naše možnosti. Ker turizem ni samo lepa in sodobna cesta, odprta meja ali sodobno urejen turistični objekt, ampak tudi prijazen nasmeh, spoznavanje ljudi, tipičnost naših običajev, zgodovine, kulture, domače hrane, čistota prtov itd., zato tudi sama pripravljenost projektantskih podjetij na »morebitne« porast naročil s tega področja ni dovolj.

Slovenija, zelo različna po naravnih in kulturnih lepotah (alpska, ravninska in mediteranska) ima vse pogoje, da se turistično polno razvije ter da vsem prehodnim turistom nudi tisto, kar od nje pričakujejo.

Turizem bi moral pri nas biti ena prvih perspektivnih gospodarskih panog, vendar tudi na tem področju zaostajamo. Se vedno samo govorimo o nekaterih predelih, ki bi prišli v poštev za razvoj, čeprav bi morala biti vsa Slovenija zanimive za to; nimamo še regionalne študije o turističnem razvoju republike; govorimo šele o cestah, ki bi jih že morali graditi; nimamo nastanitvenih kapacitet za milijone gostov, ki bodo prišli. Za bodoči razvoj nimamo in ne naročamo načrtov ter v to panogo premalo in nenačrtno investiramo, dasiravno vemo, da se te investicije najhitreje vračajo.

Klub reformi se način planiranja in investiranja še ni mnogo izboljšal. Investitorji se še vedno spomnijo na načrte šele takrat, ko je treba začeti vraditi, dobiti kredit ali celo odpreti zgrajeni objekt! Enako se je godilo tudi pri projektiranju tega objekta. Idejni osnutek z ekonomskim izračunom je moral biti napravljen v 10 dneh, po zagotovitvi kredita, ki je bil pozneje seveda prenizek, pa vsi glavni načrti v pločih 3 mesecih. Zaradi kreditnih težav je potem trajala gradnja cela tri leta! V tako kratkem terminu seveda ni moglo biti temeljitih in vsestranskih priprav vendar smo z investitorjem in drugimi gostinskimi obrtnjaki podrobno proučili objekt in poiskali najboljši način obratovanja. Poudariti moram pozitivno delovanje investitorjevih strokovnjakov, ki se danes odraža v dobri funkcionalnosti zgrajene restavracije.

Objekt je namenjen predvsem prehodnim gostom zato potrebno dograditi še previdene čimprejšnje prostore. Posebna privlačnost bo bar, si cer že dograjen, a ga investitor ne bo opremil do poletne sezone.

Kar je bilo objekti, ki jih gradijo za turizem, imeti nekaj izjemnega, tako da bo privlačijo in ga bi avtomobilski vozniki opozorijo na opozorilo na letni terasi postavili betonske gobe. Mo restavracija po njih bodi svoje ime.

Pri podjetju projektiranje urbanizem, visoke in gradbe, vendar najzgradbe. Sprojektirali mnogo stanovanjskih od nizkih do mnogo šol, vrtcev, industrijskih in upravnih stavb. Za turistične namene so sprojektirali več motelov, obratov, med njimi tudi na Vitrancu, hotel na Vrhniki, hotel Bistrico; to so še žičnice Jahorinov vrh, Zelenica, Delnice itd. Med njihove realizacije vsekakor trgovska poslovna »Na-ma« v Ljubljani pa je tudi velika stavba »Lesnina« v Ljubljani.

MILOŠ LAPAJNE

Vprašanja projektantu

1.

Tovariš direktor, kaj sodite o pomenu nadaljnjega investicijskega vlaganja v korist turizma, gledano v luči nenehne rasti splošnega turističnega prometa? Ali so projektantska podjetja vsestransko pripravljena na morebitni hiter skok naročil na tem področju?

2.

Ali se pri projektiranju objekta, v katerem bo v soboto zvečer I. Dolenjski novinarski ples, imeli na voljo vse tiste ugodne pogoje, ki edini lahko zagotovijo realizacijo znanega reka: »Temeljite, vsestranske priprave — cenen, kvaliteten objekt!« Kaj sodite o funkcionalnosti tove restavracije, glede na Vaše izkušnje za delo takih objektov?

3.

Opišite nam, prosimo, v najbolj splošni obliki: kaj vse obsega dejavnost Vašega podjetja? Ali ste šli morda v tolikšno ožjo specializacijo, kaj štejete med najlepše uspehe svojega dosedanjega razvoja in dela?

OBVESTILO

Obiskovalce vse goste I. Dolenjskega novinarskega plesa bo vstop v novo restavracijo »Otočec« ko zvečer mogoč le z vstopnico, ki je hkrati rezervacija mize in sicer: Vsem, ki so vplačali rezervacije, smo vstopnice že poslali, ostalim prosimo, naj jih takoj prejmejo v upravi Dolenjskega lista.

Prireditelji

Na pustno nedeljo bo v Metliki odprta rentabilna železniška proga

Vse preveč se zadnje čase govori o nerentabilnih progah. Nekdo je stegnil jezik, da bi taka proga utegnila biti celo tista, ki se vleče od Krke v Novem mestu pa do Kolpe pri Metliki. To se pravi: belokranjska proga!

Po Beli krajini je završalo. Kaj za vraga delajo odgovorni ljudje s to progo! Pol stoletja je bila rentabilna, zdaj pa naenkrat ... E, ne boste, ljubčki!

Belokranjci, zlasti častivredni člani glavnega gadjega gnezda v Metliki, so urno sedli za mizo. Zaškrtala so peresa, zapeli telefoni, zašklepetali so Morzejevi aparati. Šla so pisma, zletele so besede, depeše, brzojavke. Na kranjsko deželno vlado so šle in na samega presvitlega cesarja v dunajskem glavnem mestu. Šla so dol na Srbsko v Beli grad pa v stolno mesto Ljubljano, šla so sem, šla tja, šla so na vse strani.

Bodo že videli vraga tisti, ki govore o nerentabilni progi!

Prišli so odgovori. Drug za drugim. S cesarskega Dunaja so se oglasili sama njihova imenitna cesarost, presvitli in častitljivi Franc Jožef I., ki so tik pred prvo svetovno vojno ukazali prve kolce zabiti za novo progo, hoteč tako južne zemlje z drugimi cesarskimi deželami povezati. Ker pa ne zaupajo ne temu ne onemu ministru svojemu, bojo sami z njih veličanstvom presvitlo cesarico prišli to progo inšpicirat, da na svoje oči vidijo, če je belokranjska proga zares nerentabilna postala, kar jim nikakor v njihovo cesarsko pamet ne gre.

Iz stolnega mesta Ljubljane pa prijavil je svoj prihod spoštovani glavar deželne kranjske, z njim pa bodo prišli še drugi imenitni gospodje, ki bodo z merilnimi napravami natanko morebitno nerentabilnost proge premerili.

Ker pa je kmalu po odprtju železnice stara gnila Jugoslavija nadušljivo Avstrijo z belokranjske proge izrinila, prijavili so svoj prihod tudi gospodje poslanci iz Belega grada, ki so svoj čas drug drugega pri volitvah s poslanskih stolcev suvali, pri tem pa izboljšavo železnice, mostov, tunelov in drugega železniškega inventarja na vsa usta obljubljali. Tudi ti si bodo prišli belokranjsko progo ogledat, če se kljub njihovim praznim in lažnivim obljubam le ni kdo usodil kako izboljšavo na tej progi narediti.

Nazadnje so svoj prihod prijavili tudi brigadirji — udarniki, ki so belokranjsko progo — ta je med zadnjo vojno porušena bila: — s krampi, lopatami in svojimi žulji spet k življenju obudili.

Obljubili so priti še ti in oni — tudi postopaških bitlov ali huliganov verjetno ne bo manjkalo! Seveda bodo prišli tudi tisti, ki danes svojo roko nad belokranjsko železnico držijo. Ti zadnji pa se bodo verjetno v limuzinah pripeljali, kajti toliko spet niso neumni, da bi se po progi, ki ni rentabilna, vozili.

Člani glavnega gadjega gneza metliškega in zraven vesoljna zalega gadov in beloušk je trdno prepričana, da bo železni hlapon še vrsto let svoje črne saje po belokranjski zemlji pljuval in tako svojo rentabilnost dokazoval. Če pa bi se le kako drugače preonegavilo, metliška gadja zalega ne bo vrgla puške v koruzo. Rentabilna proga mora biti! Taka ali drugačna! Kdor tega ne verjame, se bo lahko na svoje oči prepričal v Metliki

na pustno nedeljo,
5. februarja popoldne!

DUŠA IN POBUDNIK vsega predpustnega gibanja v Metliki je vedno Glavno gadje gnezdo, v katerem so zastopani najhujši gadje in belouške. Vidite jih na vozu z volmi ob lanskem praznovanju. (Foto: Marjan Moškon)

Z domačih vrtov

Spoštovanje do cvička

Prejšnji četrtek smo na prvi strani našega tednika poročali, da je krški Agrokombinat odprl v Ljubljani novo vinsko klet in trgovino za prodajo pijač na drobno. Zadnji stavek objavljenega poročila je bil tiskan takole:

»Sloves bo dal prodajalni AGROKOMBINATA predvsem Cvičeku«.

Stavec je tako postavil, čeprav je bilo v rokopisu napisano z malim »c«...

Torej — gospod Cviček, z velikim C! Smo za to: odslej povsod in vedno: Cviček z velikim C! Če bo pravi, dolenjski (ne tisti iz mariborskih ali kranjskih »vinogradov«), potem tudi dvakrat veliki C!

RAKETA NA LUNO. Med pogruntavščinami, ki so jih lani za pusta pripravili Metličani, je bila tudi vesoljska točka: na Luno so izstrelili raketo. (Foto: Tone Gošnik)

SVETOVNI ZNANSTVENIKI GOVORE

Tudi rak bo premagan!

4. NADALJEVANJE

Dalje navaja prof. Doll, da so poskusi v angleških laboratorijih pokazali, da lahko katran iz tobačnega dima povzroči raka tudi na koži.

Znanstveniki opozarjajo kadilce, naj se varujejo pred zapeljivim strupom.

DVA MILIJONA ŽRTEV!

Letošnja Nobelova nagrada za medicino in fiziologijo je bila podeljena dvema večletnima raziskovalcema raka zato, ker sta veliko prispevala k temeljnim znanstvenim raziskovanjem. Vendar je nemogoče povedati, kako daleč smo že prišli od teh teoretičnih rezultatov k praktičnemu zdravljenju ljudi.

Prof. Peyton Rous je že leta 1910 odkril viruse, ki povzročajo tumor, pomen njegovega odkritja pa so spoznali šele v zadnjih desetih letih. Prof. Charles Haggins je izpopolnil hormonsko zdravljenje raka na prostati.

Njune znanstvene metode veljajo za glavne metode sodobnega zdravljenja raka. Prizadevanja zdravnikov in biologov, ki so povezana s prizadevanji učenjakov v drugih

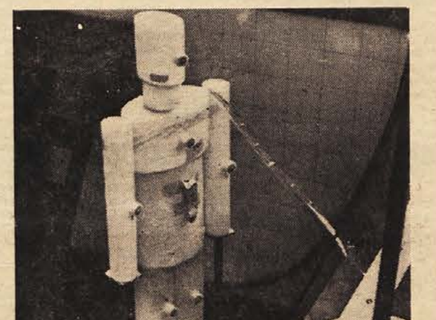

Nevarnost žarčenja preizkušajo v vseh nuklearnih institutih. Za merjenja uporabljajo »fantome«, lutke, iz plastične mase, kakršno kaže tudi gornja fotografija. Na tak način merijo stopnjo žarčenja tudi v institutu za nuklearne raziskave »Boris Kidrič« v Vinči pri Beogradu. (Foto: Tanjug)

vejah znanosti, se čedalje bolj osredotočujejo na področja škodljivih (malignih) oziroma nevarnih tumorjev.

Prevladuje mnenje, da je tumorjem samo v prejšnjem letu po vsem svetu podleglo blizu 2 miljona ljudi. Tako je rak postal najnevarnejša bolezen sodobnega človeštva.

DOKTOR SABIN JE PROTI RAKU

Znameniti iznajditelj vakcine proti poliomielitisu (otroški paralizi) dr. Albert Sabin je pred kratkim izjavil na tiskovni konferenci, da so njegova sedanja raziskovanja usmerjena na področje raka. Sedaj proučujejo poseben virus, ki lahko pri nekaterih živalih povzroči tumorje. Prav ta virus dobimo tudi pri ljudeh, na katerih smo povzročili okuženje. Doktor Sabin misli, da bi z nadaljnjim raziskovanjem tega virusa lahko našli ključ za uspešen boj proti rakotvornim virusom.

Za vsak primer pa je dr. Sabin opozoril raziskovalce, naj se varujejo prenagljenih sklepov o pokončavanju raka.

Po najnovejših poročilih se angleški znanstveniki trudijo, da bi skonstruirali nov stroj za oddajanje radiacij, posebno nevtronov. Prepričani so, da bodo čez tri leta izumili napravo, ki bo zaustavljala rast nekaterih nevarnih tumorjev dosti učinkovitejše, kakor pa to dosegajo s pomočjo rentgenskih žarkov.

x x x

Navedena mnenja in izkušnje nam dajejo upanje in pogum, ker se je pokazalo, da znanost ne pozna meja ne razlik v družbenih ureditvah, kadar gre za boj proti sovražniku vsega človeškega rodu.

Svetovno javno mnenje pričakuje od nas — tako pravijo učenjaki — da bomo prišli do odločilnih rezultatov v boju proti vsem oblikam tumorjev. Kaj smemo torej pričakovati?

Francoski akademik prof. Halpern sporoča, da smo lahko optimisti. »Prepričan sem,« zatrjuje, »da bo človek premagal raka, kakor je na primer premagal otroško paralizo. To je le vprašanje časa.«

KONEC

A. B.

Evidentirano veliko število občanov

Kot so ugotovili predstavniki družbeno-političnih organizacij in občinske skupščine na skupnem sestanku v četrtek, 19. januarja, bo mogoče izbrati iz številnih evidentiranih kandidatov za bodoče odbornike in poslance res dobre ljudi – Po petem januarju se bodo že začeli kandidacijski zbori

Kandidati za zvezne poslance v 61. volilni enoti, v katero spada tudi sevniška občina, so bili že objavljeni. Vendar so zastopniki vseh šestih občin na nedavnem posvetu predlagali še dva kandidata: Ceneta Božiča, direktorja Lisce, za gospodarski zbor in Alojza Libnika iz Šmarja za zvezni zbor.

Za veliko število je bilo evidentiranih kandidatov tudi za republiško skupščino, kjer bo spomladi potekel mandat Elki Grilčevi v gospodarskem zboru in Rudiju Stoparju v kulturno-prosvetnem zboru. Za poslance v gospodarski zbor so bili predlagani: Maks Bilc, Jože Knez, Vlado Senčar, Franc Ogorevc, in Franc Avsec. Za kulturno-prosvetni zbor so bili doslej evidentirani: Jože Bogovič, Metka Kranjc, Jelko Štojs, Franc Perme, Branka Bogovič, Hilda Štojs in Miha Tomšič.

Na decembrskih javnih shodih so bili predlagani tudi številni kandidati, ki bodo spomladi zamenjali 28 odbornikov občinske skupščine. Samo za ožje področje Sevnice je bilo predlaganih čez 20 ljudi, zato volilna komisija meni, da bo iz tolikšnega števila mogoče izbrati dobre odbornike.

Slabi učni uspehi – tudi zaradi slabih učnih metod

Aktiv komunistov prosvetnih delavcev je imel prejšnji mesec posvetovanje o izobraževanju in vzgoji na osnovnih šolah. Čeprav malo pozno, objavljamo kljub temu nekaj najvažnejših misli, ki so jih o tako pomembnem vprašanju povedali prosvetni delavci in predstavniki družbenopolitičnih organizacij, ki so tokrat pustili ob strani materialno stanje šolstva.

V šolah sevniške občine je v zadnjem letu komaj nekaj več od polovice vseh šolarjev redno končalo osemletko, število ponavljavcev pa se je v zadnjih petih letih celo potrojilo. Če pustimo ob strani materialno stanje šolstva, ki nedvomno tudi vpliva na nivo znanja učencev, so po mnenju pedagoškega svetovalca Jožeta Petančiča krive neuspehov predvsem slabe, zastarele učne metode. Učitelji namreč poučujejo še marsikje tako, kot so poučevali nje — predvsem z verbalizmom, ki iz mladih ljudi ne dela tistega, kar bi želeli. Šola naj vzgaja predvsem ljudi, ki znajo misliti z lastnim razumom, ne pa samo znanje reproducirati.

Medtem ko sedaj v šoli govori večinoma učitelj, bi moralo biti tako rekoč obratno; treba bi bilo uveljaviti metodo dvogovorov in še druge sodobnejše učne metode, ki dajejo boljše učne uspehe. Zavedati se je treba, da nič ne pomaga, ako je vsebina pouka, še tako bogata, če pa je učitelji ne znajo dobro posredovati. Podobne misli so povedali tudi drugi prosvetni delavci. Branka Bogovič in Marjan Horvatič sta zahtevala poglobljen študij na področju metodike in hkrati opozorila na težave pri strokovnem izpopolnjevanju učiteljev.

Franc Molan, podpredsednik občinske skupščine, je pozval prosvetne delavce tudi k večji prizadevnosti in večji poklicni zavzetosti pri idejno-vzgojnem delu. Opozoril je na vlogo sindikata prosvetnih delavcev.

Jože Bogovič, sekretar občinskega komiteja, ki je obširneje govoril o nalogah šolstva pri vzgoji v socialističnem duhu, je med vzroke, ki so pripeljali do nezadovoljstva, prištel tudi prevelik odstotek žensk med prosvetnimi delavci. Na koncu je predlagal, naj bi sklicali tudi širše posvetovanje prosvetnih delavcev, na katerem se je treba odločiti, kaj je v obravnavanem gradivu najbolj pomembnega.

Na sestanku aktiva so izvolili nov sekretariat. Sestavljajo ga: Franc Perme, Jožica Udovč, Marica Šonc in Marija Molan, sekretarka aktiva.

M. L.

Ničvredna avtobusna proga

Tovariš urednik!

Podjetje Gorjanci je po ukinitvi železniške proge Trišče—Sentjanž uvedlo avtobusno progo Sentjanž—Sevnica. Vendar se s tem avtobusom me, ki smo zaposlene v sevniški Lisci in Jutranjki, sploh ne moremo voziti, ker vozi prekasno. V Sevnico pripelje deset minut pred šesto, pri nas pa začnemo delati že ob pol šestih. Tako ta avtobus izgublja potnike in bi bilo skoraj bolje, da bi progo ukinili.

Delavke iz Lisce in Jutranjke

Povpraševali smo na občinski upravi, kjer so na oddelku za gospodarstvo skupaj z uporabniki proge sestavili vozni red. Tam so nam zatrdili, da je tak vozni red trenutno najboljši, ker je treba upoštevati tudi druge prebivalce, ki gredo v Sevnico po uradnih opravkih, delavce, ki začno delati ob šestih, in uslužbence, ki začno delati ob sedmih. Povedali so tudi, da je v začetku vozil ta avtobus bolj zgodaj, vendar so na konferenci krajevne organizacije SZDL prebivalci zatrjevali, da pelje prezgodaj. Verjetno bi bila najboljša rešitev, če bi Jutranjka in Lisca uvedli na tistih delavnih mestih, kjer so ta dekleta zaposlena, začetek dela ob šesti uri, kot ga imajo v drugih podjetjih.

UREDNIŠTVO

TRI DROBNE

■ **ODARILI SO VSE**, ki so stari nad 75 let. Sevniško društvo upokojencev, ki šteje okoli 700 članov, je za novo leto obdarilo vse člane organizacije, ki so stari nad 75 let. Našteli so jih točno 75. Vsi so bili zelo veseli izkazane pozornosti.

■ **OD 12.000 OSEBNIH IZKAZNIC**, kolikor jih bo treba zamenjati v sevniški občini, so jih do konca prejšnjega tedna izdali že 8.000 ali dve tretjini vseh.

■ **MOST NA CESTI** pri Blanci je novomeško Cestno podjetje pred kratkim že popravilo.

Loški prosvetni dom razpada

Prosvetna dejavnost v Loki je bila dolga leta po vojni precej razvita, čeprav občina ali ObO SZDL nista dajala dotacij. Zdaj pa je 30 let stari prosvetni dom že dotrajal in je nujno treba popraviti vsaj pod in streho. Zadnja leta je PD Primoža Trubarja sicer prejelo dotacije od SZDL in ZTV, vendar ne zadostujejo.

Odbor društva se je na zadnji seji odločil, da bo tudi letos priredil pustovanje. Čisti dobiček prireditve, ki bo 4. februarja, so namenili za popravilo doma. Odbor zato pričakuje od občanov, da se bodo v čim večjem številu udeležili pustovanja. Najboljše maske bodo nagrajene.

S. Sk.

V gasilskem domu na Bregu so vaščani uredili tudi trgovski lokal. Vsa dela so opravili prostovoljno. (Foto: Franc Pavkovič,

Nezaposlenost v Sevnici ne narašča

Po podatkih celjskega zavoda za zaposlovanje razen v sevniški občini v vseh drugih občinah, ki jih zavod zajema, nezaposlenost narašča – Ob koncu lanskega leta (31. decembra) je v Sevnici iskalo s pomočjo zavoda zaposlitev 224 ljudi, od tega 137 žensk

Od teh 224 nezaposlenih jih 109 prvič išče delo. Med 137 nezaposlenimi ženskami je precejšen del tistih, ki so odpadle pri preizkušanju sposobnosti za delo v konfekcijski industriji. Kot je znano, prirejata tovarni Lisca in Jutranjka posebno testiranje, preizkus sposobnosti, šele nato jih s posebnimi tečaji usposobijo za delo. Prav zdaj potekata dva taka tečaja; trimesečni v Jutranjki in šestmesečni v Lisci, ki ju obiskuje okoli 40 žensk.

Po kvalifikacijski sestavi je med nezaposlenimi 174 nekvalificiranih (od tega 125 žensk), polkvalificiranih je 16 (4 ženske), kvalificiranih in visokokvalificiranih 23 (5), z nižjo strokovno izobrazbo 5 (3) ter z visoko in višjo šolo 6 (0). Po starosti jih lahko razvrstimo v naslednje skupine: do 18 let jih je 74, od 18 do 25 let 61, od 25 do 40 let 54, od 40 do 50 let 26 in čez 50 let 9. Med vsemi nezaposlenimi jih okoli 40 dobiva tudi denarno pomoč.

Na izpostavi zavoda v Sevnici menijo, da je na nazadovanje nezaposlenosti vplival tudi odhod precejšnjega števila ljudi na delo v zamejstvo. Zadnje čase tudi zavod posreduje takšno zaposlitev in bo na primer proti koncu januarja z njegovo pomočjo odpotovala večja skupina ljudi na delo v Francijo.

Brežiška knjižnica skrbi za podeželje

Brežiška matična knjižnica, ki deluje v sklopu PD »Stanko Černelič«, ima v prosvetnem domu že nad 8000 knjig. Poskrbeli so tudi za bralce revij in časopisov in zanje uredili poseben kotiček

V osmih kovčkih imajo zbrane knjige za potujočo knjižnico, ki redno kroži po občini.

Le malo sevniških občanov ve, da je tudi v Sevnici podobna ustanova. Pred 7 leti so pobrali knjige prosvetnim društvom po vaseh in obljubili, da bodo organizirali potujočo knjižnico. Dve ali tri leta so za podeželje res skrbeli, potem pa je vse zamrlo. Prosvetna društva zato želijo, da uprava občinske knjižnice v Sevnici zopet uvede potujočo knjižnico ali pa društvom vrne knjige.

S. Sk.

Letos zagotovo razstava znamk

Občnega zbora filatelističnega društva v Sevnici, ki je bil drugo januarsko nedeljo, se jih je od 33 članov udeležilo 27. Po živahni razpravi so se dogovorili, da bodo za letošnji občinski praznik zagotovo organizirali razstavo znamk, česar lani zaradi pomanjkanja denarja niso mogli uresničiti. Društvo bo tudi vnaprej vodil njegov predsednik Bogomir Milost.

Letos bodo ustanovili tudi filatelistični krožek na osnovni šoli v Sevnici, kjer bodo za to dejavnost dobili poseben prostor.

V Sevnici ni ne pevskega zbora ne godbe

»Kje so tisti časi,« pravijo starejši Sevničani, »ko smo imeli pri nas tri godbe na pihala in pevski zbor, katerega glas je šel daleč naokrog. Pred nekaj leti je zamrlo eno in drugo, čeprav število prebivalcev narašča in se kraj gospodarsko lepo razvija. Toda na žalost je aktivne kulturne dejavnosti vse manj. Čudno se mi zdi, da glasbena šola ne usposobi orkestra, ki bi lahko nastopal na javnih prireditvah, ki so vse bolj revne. Če mladina ne najde razvedrila v tistih dejavnostih, v katerih smo ga imeli mi, naj se izkaže v drugih koristnih dejavnostih, da bomo vedeli, da živi . . .«

NE HODI DOMOV BREZ

PAVLIHA

Delavci sevniškega Kovinskega podjetja pri varjenju konstrukcije za termoelektrarno Trbovlje. (Foto: M. L.)

SEVNIŠKI VESTNIK

DRAMATIČEN ZAČETEK OBČNEGA ZBORA RD MIRNA V MOKRONOGU 22. JANUARJA

PRIVRELO JE DO VRHA

Iz ribiške družine Mirna so izstopili ribiči sevniškega in krmeljskega pododbora, družina pa bo še naprej obstajala

Glasovanju o dodatni točki dnevnega reda: reorganizaciji družine, ki so jo predlagali ribiči sevniškega in krmeljskega pododbora, je sledilo napeto pričakovanje pri štetju glasov. 33 jih je bilo za dodatno točko, 44 pa proti njej. Takrat je završalo; člani pododborov iz Sevnice in Krmelja so se dvignili in demonstrativno zapustili dvorano. Njihovim klicem: »Ne boste več jedli naših rib, pridite še k nam, če se upate,« je osiveli starček, eden izmed tistih, ki so ostali, zaklical star ribiški pozdrav: »Dober prijem!« Tako je pena, ki se je nabirala že leto dni, udarila čez rob. Dva izmed šestih pododborov sta dokončno iz družine izstopila, prvotna družina je razbita. Zanimivo bi bilo vedeti, kaj bi k temu povedali zastopniki Ribiške zveze iz Ljubljane, ki pa jih tokrat na občni zbor ni bilo.

Ker po odhodu sevniških in krmeljskih ribičev občni zbor ni bil sklepčen, je bilo treba čakati eno uro, kot zahteva statut, da je občni zbor lahko razpravljal naprej. Pravkar doživeti dramatični začetek zbora je tako rekoč potisnil v ozadje vsa številna vprašanja, ki so se nabrala v teku leta in ki so čakala na obravnavo.

Čeprav smo lani vseskozi spremljali razvoj dogodkov, ki so v nedeljo pripeljali do vrhunca, je v nekaj vrstah težko popolnoma objektivno oceniti vzroke, ki so pripeljali do razcepa, čeprav so vsi odgovorni vedno zatrjevali, da je hitrejši napredek možen samo v enotnem gospodarjenju po načelu: Ena voda — en gospodar.

»Sovražimo se, pa se ne poznamo!«

To je na zboru dejal eden izmed ribičev. Kjer je sovraštvo in trma, tudi enoleten trud za zbližanje ni

Številne proslave v Mirenski dolini

Četrtstoletnica ustanovitve Gubčeve brigade, ki je bila tako tesno povezana z bližnjo preteklostjo Dolenjske, posebno pa trebanjske občine, zasluži počastitev, vredno slovesa brigade. Tega se zaveda občinska komisija za pripravo proslave, ki skupno s stalnim odborom Gubčeve brigade vestno pripravlja prireditev.

Ne samo prireditve na dan pred obletnico ustanovitve, vsa letošnja praznovanja naj imajo obeležje obletnice. Na osnovnih šolah se bodo učenci pomerili pri pisanju nalog iz poznavanja naše bližnje preteklosti, posebno pa o poznavanju poti in borb gubčevcev. Komisija, ki jo vodi Bojan Brezovar, ravnatelj šentruperške osnovne šole, bo organizirala tudi tekmovanje med osmimi razredi osnovnih šol v prireditvi ‚Pokaži, kaj znaš', kjer bodo učenci pokazali, kako poznajo narodnoosvobodilno borbo v Sloveniji, na Dolenjskem in posebej še Gubčevo brigado.

Na dan borca, 4. julija, bo občinski odbor ZB priredil že tradicionalni patrolni tek in partizansko srečanje na kraju, kjer je bila brigada ustanovljena. Ob tej priložnosti bo tudi kulturna prireditev, na katero bodo povabili zastopnike novomeške garnizije. Približno v tem času bo mladinski komite organiziral tudi srečanja nekdanjih borcev Gubčeve brigade z mladino.

V sodelovanju s krajevnimi družbeno političnimi organizacijami bodo nekaj pred glavnim praznovanjem izvedeni tudi kulturni programi v vseh večjih središčih občine. V Trebnjem bo večer pred praznikom koncert invalidskega pevskega zbora iz Ljubljane, ki bo naslednji dan, 3. septembra, nastopil tudi v Mokronogu in na Trebelnem.

3. septembra bo proslavljanje doseglo vrhunec. Ob 9. uri dopoldne se bodo nekdanji borci in starši padlih zbrali na mestu ustanovitve brigade, kjer jih bodo sprejela domača dekleta v narodnih nošah in jih pogostila s črnim kruhom in vinom. Tam bodo Gubčevi brigadi predstavniki trebanjske občinske skupščine svečano izročili listino o domicilu brigade, prvoborci bodo prejeli spominske skulpture, vsi drugi gubčevci pa knjige. Gubčeva brigada bo tisto dopoldne izročila šoli na Trebelnem, ki bo verjetno dobila po brigadi ime, darilo, vredno pol milijona starih dinarjev. Mladini predvojaške vzgoje pa bo izročen prapor brigade.

Zatem se bodo slovesnosti premaknile v Mokronog, kjer bo ob 14. uri glavna prireditev. Računajo, da jo bo obiskalo čez pet tisoč ljudi. Pripravljalni odbor bo zaprosil za svečani govor nekdanjega komisarja brigade tov. Viktorja Avblja — Rudija, ki bo odkril tudi spomenik padlim. Na svečanem delu proslave bodo nastopili tudi invalidski pevski zbor, godba milice iz Ljubljane, trebanjska godba in domači pevski zbor. Zatem bo veselo srečanje.

Ker komisija nima naslovov vseh borcev ali njihovih najbližjih sorodnikov, že sedaj poziva vse, da se proslave, ki je organizirana zaradi njihovega prispevka v NOB, gotovo udeležijo. M. L.

Prijetno presenečenje

Še nismo dobro zapisali podatkov o popravkih lanskega občinskega proračuna, ki jih je sprejela trebanjska občinska skupščina na zadnji seji, že imamo pri roki tudi najnovejše podatke o proračunu za vse lansko leto. Po njih je bil dotok dohodkov občinskega proračuna celo nekaj sto tisočakov večji, kot so sestavljalci predvidevali pred letom dni. Ker so bili pri popravljanju proračuna tudi izdatki zmanjšani od 715 na 707 milijonov starih dinarjev, bo sedaj nastala razlika pomenila dohodek letošnjega proračuna, ki bo prišla zelo prav. Da se je zadnji trenutek obrnilo toliko na bolje, je prispevala predvsem v celoti nakazana republiška dotacija.

Blok v Mokronogu

V mokronoškem bloku, ki je takšen ostal od lanske jeseni, je pet stanovanj že prodanih; šestega bi rada kupila šola, vendar še nima zagotovljenega denarja. Graditelj je pred kratkim obljubil, da bo blok dograjen do maja.

Regulacija Mirne in Temenice

Do 1971. leta naj bi po predlogu splošne Vodne skupnosti Dolenjske porabili za regulacijo Mirne in Temenice še 517 milijonov Sdin. Občina bo morala sama zagotoviti 202 milijona – Predviden že tudi vrstni red regulacijskih del

Velika gospodarska škoda, ki nastaja vsako leto zaradi tega, ker tokovi Mirne in Temenice ter njunih pritokov niso urejeni, silijo trebanjsko občino, da poišče vsa razpoložljiva sredstva za to, da bi dokončala že začeta regulacijska dela. Po programu Splošne vodne skupnosti Dolenjske bi na tem območju porabili v prihodnjih 5 letih 517 milijonov S din, če bo občina sama prispevala tretjino denarja za regulacijska dela in poravnala vse stroške za izdelavo tehnične dokumentacije. Republiški vodni sklad, ki ima regulacijo Mirne in Temenice v svojem načrtu, pa bo prispeval za regulacijska dela dve tretjini denarja.

Po okvirnem načrtu naj bi letos regulirali Mirno od Doba do DANE na Mirni, prihodnje leto pa tudi skozi samo Mirno. Drugo leto bi začeli preurejati tok Temenice od Ponikev navzgor. V letu 1969 bi Temenico regulirali do čistilne naprave, ki jo bo treba postaviti v Trebnjem. V tem letu bi zgradili tudi čistilno napravo na Mirni. Za leto 1970 je predvidena regulacija pritokov. Mirne in dograditev obeh čistilnih naprav, naslednje leto pa še preureditev toka Mirne do izliva Vejeršćice in dokončna regulacija pritokov Mirne.

Občina, ki je po zakonu dolžna skrbeti za gradnjo in vzdrževanje vodnogospodarskih objektov in naprav, bo morala po tem načrtu v svojem gospodarstvu zbrati 202 milijona S din. Če ji bo to uspelo, bodo s tem večja regulacijska dela na njenem območju v glavnem dokončana. Od 1898. leta, ko so s tovrstnimi deli začeli, pa do danes je bilo za preureditev vodotokov porabljenih po lanskih cenah že za 1 milijardo S din.

Zadnja etapa mokronoškega vodovoda

Do 4. septembra naj bi tudi naselja Puščava, Bisrica in Prelesje dobila vodovod, ki bo po predračunih stal 31 milijonov Sdin. — Pri graditvi bo pomagala tudi mladinska brigada, z bližnjim referendumom pa bodo domačini odločili, če so zanj pripravljeni prispevati denar in delo.

Pisali smo že o tifusnih obolenjih v Bistrici pri Mokronogu, ki imajo svoj izvor verjetno v slabi pitni vodi. Prebivalci so na nedavnih javnih shodih že izjavili, da so pripravljeni podaljšati mokronoški vodovod v svoje vasi, saj je letos tako rekoč izjemna priložnost. Izkoristiti je namreč treba pripravljenost občinske skupščine, da omogoči za jubilejno — 25. obletnico ustanovitve Gubčeve brigade prebivalcem kar največ pridobitev.

Skupno s krajevno skupnostjo v Mokronogu in Šentrupertu je skupščina že ustanovila režijski odbor in se povezala z republiškim odborom Rdečega križa, ki je pripravljen pomagati. V sodelovanju z njim pripravljajo tudi mladinsko delovno brigado z mednarodno udeležbo. Pred kratkim je prišlo iz Ljubljane obvestilo, da je 25 mladincev že obljubilo sodelovanje. Skupna vrednost vseh del, ki jih bo opravila mladina, bi bila 9 milijonov S din, prebivalci vseh treh vasi pa naj bi s prispevkom zbrali 6,5 milijona, za kar je potrebna še privolitev večine vaščanov.

Občinska skupščina, ki bo zagotovila razliko do 31 milijonov iz drugih virov, verjetno celo iz mednarodne dobrodelne pomoči, zato ne dvomi, da bodo vaščani Puščave, Prelesja in Bistrice na ljudskem glasovanju rekli: DA. Če bo večina obkrožila na glasovalnih lističih to besedo, bodo proti koncu junija že zapeli krampi in lopate.

Mokronog: kje bo stal spomenik?

Na razvalinah mokronoškega gradu je sicer lepši, bolj vzvišen prostor, toda ureditev okolice in postavitev spomenika bi bila tam precej dražja

3. septembra, na dan velike proslave 25. obletnice ustanovitve Gubčeve brigade, bodo v Mokronogu odkrili tudi spomenik padlim borcem narodnoosvobodilne vojne. Toda kje naj bi stal spomenik, ki ga je po zamisli arhitekta Eda Mihevca izdelal kamnosek Otmar Meglič kot najcenejši ponudnik, se na konferenci krajevne organizacije ZB v nedeljo, 22. januarja, kar niso mogli zediniti. Predsednik krajevne organizacije ZB Jože Jerič in nekateri drugi so menili, da se je mogoče zanesti na obljubo KZ Trebnje, da bo ruševine iz gradu pravočasno umaknila in s tem omogočila postavitev spomenika na mokronoškem gradu. Pripravljalni odbor za gradnjo spomenika ima namreč na voljo le dva in pol milijona Sdin in je bilo treba pritegniti k sodelovanju kmetijsko zadrugo, ki gradivo z gradu potrebuje za utrditev poti.

Drugi udeleženci so menili, da je treba stvari urediti tako, da bo spomenik zagotovo postavljen do predvidenega roka. Občni zbor je zato pooblastil komisijo za postavitev spomenika, naj še enkrat temeljito prouči in upošteva skromna denarna sredstva ter odloči tako, da bo načrt zanesljivo uresničen.

Na konferenci so udeleženci obsodili, da ni v občinskem pripravljalnem odboru za organizacijo proslave nikogar iz njihove 112-članske organizacije, čeprav bo glavna prireditev prav v Mokronogu.

Mirna: tehtnica v prid nove šole

Popolnoma nova ali temeljito prenovljena stara šola na Mirni predstavlja dve uteži tehtnice, katere jeziček se bo moral čimprej nagniti na eno stran. Medtem ko se je doslej nagibal k manj prijetni rešitvi — k preureditvi šole, je po najnovejših vesteh preskočil na drugo stran, na kateri bo verjetno tudi obtičal.

Za kaj gre? Kot je znano, je mirenska šola na tretjem mestu šol v Sloveniji, ki jih je treba zgraditi. Zaradi pomanjkanja denarja pa je bilo proti koncu lanskega leta na republiškem sekretariatu za šolstvo rečeno, da je bolj realno misliti na republiško pomoč le v primeru, da bi staro šolo samo modernizirali in povečali. Po zadnjih vesteh iz dobro obveščenih krogov je spet zaživelo močno upanje za republiško pomoč pri gradnji nove šole, vsaj za izgradnjo prve faze. Šolo naj bi gradili po že izdelanih načrtih na nasprotni strani ceste pri zdravstvenem domu.

Šentrupert: predlagali so vgraditev spominskih plošč

V Šentrupertu, kjer je bil eden izmed enajstih občnih zborov krajevnih organizacij ZB trebanjske občine, so udeleženci predlagali, da bi v prihodnje vgradili na Prahovi in Prelihovi hiši plošči v spomin organizatorjem NOV. Sklenili so tudi, da bodo letos uredili okolico spomenika, za kar bodo dobili denar s prireditvijo veselice. Za predsednika organizacije so izvolili Jožeta Bizjaka, posamezne komisije pa bodo izbrali na prvi seji odbora 29. januarja.

Najnovejše: primopredaja gozdov začasno ustavljena

Na zahtevo republiškega izvršnega sveta je predaja gozdov v trebanjski občini, v kateri naj bi GG Novo mesto odstopilo polovico zasebnih gozdov v gospodarjenje KGP iz Brežic, začasno ustavljena. Najprej bo potreben še skupni dogovor obeh gozdnih gospodarstev, občinskih skupščin in predstavnikov sekretariata za gospodarstvo, da bi na njem skušali poiskati ustrezno rešitev in izhod iz sedanjega stanja.

Danes seja skupščine

Ob pol devetih dopoldne se bodo danes zbrali v sejni sobi odborniki trebanjske občinske skupščine na prvo letošnjo sejo. Na dnevnem redu je poročilo o delu skupščine v lanskem letu, predlog odloka o mejah melioracijskega območja Mirna—Trebnje, informacija o izdelavi urbanistične dokumentacije, poročilo o stanju in gospodarjenju s komunalnimi napravami, ter nekatere druge zadeve. Podrobneje vas bomo z vsemi pomembnejšimi odločitvami seznanili v prihodnji številki.

TREBANJSKE IVERI

■ **SO LUČI ZNAK** za dobro proračunsko leto? Medtem ko so lani v Trebnjem sredi polcija uvedli varčevanje celo pri svetilkah nočne razsvetljave, je po novem letu spet vse v luči. Če je to znak, da bo imela občina letos denar, bi bilo to kar prav, bojimo se le, da ne bo treba poleti izklopiti vseh svetilk, in ne samo vsako drugo, kot je bilo to potrebno lani. Po tarnanju občinskih mož bi to skoraj verjeli.

■ **MALO DRUGAČNI PA SO** na železniški postaji v Trebnjem. Tam svetijo na dvorišču, obrnjenem proti Špringerjevi gostilni, včasih tudi podnevi. Nič zato, če luči ponoči ni, saj smo v Trebnjem, kjer je postaja ena sama in je potnik ne more zgrešiti. Sicer pa, varčevati je treba pri majhnem, mar ne?

■ **TOVARIŠU SMUKU**, ki prodaja časopise in revije v tesnem in neprimernem kiosku pri Župančičevi hiši, je bilo pred kratkim obljubljeno, da bo do 10. februarja končno le dobil nov dvakrat tri metre velik kiosk. Dela ga trebanjski obrat Litostroja, denar zanj pa je prispevalo ČP Delo. V novem kiosku bo prostor tudi za prodajo cigaret in manjše priročno skladišče.

■ **PRVA KEMIČNA ČISTILNICA.** Pred kratkim je v hiši št. 57 Zinka Novak odprla prvo kemično čistilnico v Trebnjem, ki obeta solidno delo. Doslej so morali Trebanjci tovrstne usluge iskati v Novem mestu ali pa v Ljubljani.

■ **DA SO BILE DEVIZE** za uvoz pomaranč prepozno odobrene in da je naenkrat pomaranč toliko, da trgovci ne vedo kam z njimi, to je vzrok nižjim cenam in dobri volji kupcev. Tudi na trebanjskih trgovinah so se prejšnji teden pojavila obvestila, da so ceno znižali od 500 na 380 starih dinarjev, vendar je še vedno večja kot drugod. Tako smo vsaj pri pomarančah doživeli kar dober začetek svobodnejšega izvoza in uvoza, ki je nastopilo z novim letom; potrošnike skrbi le to, da bi to zadovoljstvo ne bilo preveč kratkotrajno.

■ **DA ZANIMANJE** za ljudsko igro še živi, je pokazala nedeljska predstava Finžgarjevega Divjega lovca, s katerim so se Trebanjcem predstavili amaterji iz Velike Loke. Dvorana prosvetnega doma je bila nabito polna, vstopnice pa so bile razprodane že dve uri pred predstavo.

■ **V NOVI PRODAJALNI** pekarije v Trebnjem je že skoraj vse nared. V njej so že postavljene police za kruh in prodajni pult, zato kupci pričakujejo, da bodo lahko kmalu nakupovali v novih prostorih. Še bolj pa si tega želijo prodajalci sami, saj so bili dosedanji prostori vse prej kot primerni. Pravijo, da se je preureditev zavlekla zaradi tega, ker je hud mraz oviral delo.

TREBANJSKE NOVICE

rodil uspeha, ker so korenine razdora preglobokе in volja do zbližanja premajhna.

Začelo se je z medsebojnimi obtožbami. Kot je na zboru zagotavljal tajnik družine, je upravni odbor pri sevniškem pododboru odkril materialno okoriščanje nekaterih članov, ki so v Sevnici organizirali ribiško veselico. Te člane je prijavil tudi na pristojnem mestu. Vse to je bil povod za plaz obtožb na račun upravnega odbora družine, češ da slabo gospodari, da v njem sevniški odbor ni dovolj zastopan, da Sevničanom komandirajo Radečani. (Predsednik UO Maks Podlesnik je namreč iz Radeč.) Globlji vzroki pa so verjetno tudi omejitve pri odlovih na drstu pri izlivu Mirne v Savo ter nekatere druge omejitve, ki si jih vodstvo družine ni samo izmislilo, pač pa jih določajo zakoniti predpisi.

Upravni odbor, ki ima vse gradivo o gospodarjenju tudi dokumentirano in ga lahko nudi na vpogled vsem članom, zaradi klevet in laži, ki jih je sevniški pododbor širil med svojimi člani, namenoma ni hotel odstopiti, kot je povedal član UO. Delo vodstva družine so pregledati tudi višji organi ribiške organizacije in ga celo pohvalili, saj je družina v letu dni vložila za čez 8 milijonov Sdin zaroda v svoje vode. »Nekateri posamezniki iz Sevnice so preslepili svoje člane, celo sevniško občinsko skupščino, in razbili zaokroženo gospodarsko enoto ribištva,« so zatrjevali predstavniki upravnega odbora, ko so razglabljali o delu družine v lanskem letu. Sevniški pododbor je lani preklical pravilnike družine, sprejel nazaj izključene člane in začel po svoje gospodariti ter ni več izpolnjeval obveznosti do družine. V takšni zmešnjavi seveda družina ni mogla dolgo obstajati.

Podpredsednik sevniške občinske skupščine, ki je prisotsvoval občnemu zboru, je zbranim pojasnil, da na skupščini še danes smatrajo, da je v ribištvu potrebno enotno gospodarjenje. Skupščina je bila prisiljena posredovati v organizacijskih zadevah društva in je vplivala na sevniške in krmeljske ribiče, da je do nedeljskega občnega zbora sploh prišlo. Hkrati je opozoril tudi na premajhne pristojnosti pododborov in ne dovolj utrjeno organizacijsko obliko. Po njegovem mnenju bi bilo treba vodstvo družine vsaj delno zamenjati, če so mu nekateri člani izrekli nezaupnico.

»Pojdimo narazen!«

prepričan pa sem, da bomo šli čez čas spet skupaj,« je povedal član mokronoškega pododbora. Eden izmed sevniških ribičev, ki je na zboru še ostal, mu je pritrdil in pristavil, naj ločeno vsak dokaže, česa je zmožen in kako zna gospodariti.

Ko so glasovali o ločitvi, jo je občni zbor sprejel z utemeljitvijo, da je bližnja preteklost preveč razrvana, da bi še mogli živeti drug z drugim. Čas ozdravi, kar boli. Ostane samo nada, da bo v prihodnosti spet prišlo do združitve, ki jo narekujejo širši družbeni interesi.

M. LEGAN

NOVOMEŠKE PRIREDITVE V LETU 1967

Poleg kina vsak teden vsaj ena!

Med kulturnimi prireditvami največ dramskih predstav – Domači niso zatajili

Novomeščani radi tarnamo, da nimamo kulturnih prireditev, oziroma da jih imamo premalo. Tega pa ob podatkih Zavoda za kulturno dejavnost, ki je organiziral veliko prireditev, domala za vse pa dal na voljo prostor, nismo upravičeni trditi.

Med nekaj več kot 50 prireditvami v novomeškem Domu kulture je bilo malo nad 40 kulturnih z več kot 60 predstavami. Dom kulture je bil skoraj vedno na voljo tudi za razne konference, seje občinske skupščine in organizacij in za proslave, sicer pa so bile v njem vsak dan dvakrat kino predstave.

Med kulturnimi prireditvami je bilo največ takih, ki so jih pripravili domačini: DPD Svoboda »Dušan Jereb«, Oder mladih, glasbena šola, gimnazija in drugi. Videli smo vrsto uspešnih predstav novomeških gledališčnikov, starejših in mlajših, poslušali precej glasbenih nastopov glasbenega naraščaja.

Od gostujočih skupin so nas predvsem zadovoljili Mestno gledališče ljubljansko, ljubljanska Drama, Šentjakobsko gledališče in Slovensko ljudsko gledališče iz Celja. Najčešče smo v goste sprejeli igralce MGL, manjkrat Dramo.

Nastopili so tudi domači pevski zbori in razni ansambli.

Prireditve so bile obiskane: dobro, srednje, slabo.

Bilo jih je toliko, da bi prišla vsaj vsak teden ena, ko bi jih bili tako porazdelili .Seveda poleg kina.

Tako samo v Domu kulture.

Kulturne prireditve pa niso bile samo v tem domu: organizirali so jih še zlasti Dolenjska galerija. Dolenjski muzej in Študijska knjižnica Mirana Jarca.

Kulturna bera torej ni bila tako slaba, da bi morali tarnati. V prihodnje bi raje kazalo razmisliti, kaj bi dobili takega, da bi bilo še bolj zanimivo za vse. Koledar kulturnih prireditev naj bi bil čimbolj pisan!

I. Z.

POGLED V ZAKAJENO NEBO. Gre le za star način prekajevanja mesa. Po vseh, s slamo kritih hišah imajo urejeno tako imenovano »nebo« za sušenje mesa. Pravijo, da je tako sušeno meso bolj okusno kot iz novih prekajevalnic. Slikano v Malem Banu pri Šentjerneju, foto: Polde Miklič.

Še enkrat:

Zakaj proti otroškemu vrtcu?

Glede na to, da navedbe v članku s tem naslovom v Dolenjskem listu 19. januarja 1966, ki jih je zabeležil —si, niso točne, menim, da je treba seznaniti javnost z resničnimi dejstvi:

Naslov članka je neustrezen. — Nikdar nisem bil proti otroškemu vrtcu. Dokaz za to je dejstvo, da sem čistil in zračil prostore vrtca, ko ta še ni bil odprt. Spor med menoj in vzgojiteljicama je nastal — o tem pisec članka ne govori, kar je karakteristično za ne dovolj informiranega avtorja — zato, ker so otroci v veži puščali sani. Stena moje spalnice meji prav na vežo. Sani povzročajo ropot, kar pa je edini razlog, da sem direktorici otroškega vrtca predlagal, naj otroci puščajo sani pod stopnicami. Tudi poštar se je jezil, ker zaradi sani ni mogel vstaviti pisemskih pošiljk v pošine predale. To je bil edini vzrok — ne za prepir, ampak za nasvet direktorici. Razgovor na občinskem odboru ZB je potrdil dejstvo, da sani ne sodijo v vežo.

Omenjanje moje bolezni in družinskih razmer se mi zdi žaljivo in nedostojno.

Ne pritožujem se nad tem, da otroci prihajajo v vrtec. Pritožujem se le nad ropotom, ki so ga otroci povzročali z nošenjem sani v vežo bloka X.

Pisec članka pač ne ve, da moje stanovanje nima balkona, sicer ne bi napisal: »Če se otroci pod vodstvom vzgojiteljice igrajo pred blokom, stoji Jože Lipar na balkonu z metlo in vrčem ter zahteva: — Mir, moja hči spi!«

Nikdar nisem otrok podil z metlo. Res pa je, da sem nekega dne pometal stopnišče, ker je moja hči prinesla pesek po njem in sem se bal, da se ne bi zaradi tega kdo jezil. To je bila edina zveza za »moža z metlo«, pa še to pred ustanovitvijo vrtca. Še danes menim, da igranje z žogo pod okni ali med bloki ni primeren prostor, še zlasti, če žogo bičajo otroci med desetim in petnajstim letom, ki jih — morate priznati — ne štejemo več med cicibane.

Pisec članka govori o svetu blokov Nad mlini, s čimer ponovno dokazuje, kako malo pozna vso zadevo, mene pa prepričuje, da je — milo rečeno — dovolj neodgovoren, ker govori o nečem, česar ne pozna.

Kar zadeva preglavice, ki jih povzročam avtomobilistom in pobiralcu stanarine, pa tole: Vprašujem vas, kdo bi pod svojim oknom pustil parkirati avtomobile, če gre ves dim iz izpušne cevi naravnost skoz okno v spalnico in me ob neprimernem času dvigne iz postelje. Sicer pa je bilo o tem govora jeseni na dveh zborih volivcev v gimnaziji, kar pomeni, da v tem »delanju preglavic« nisem osamljen.

Stanujem v pritličju. Dva radiatorja imam še po enem letu pokvarjena, tako da iz njiju teče voda. Pobiralcu stanarine govorim že leto dni o tej in drugih okvarah, saj je on hkrati predsednik hišnega sveta blokov na Mestnih njivah in uslužbenec stanovanjskega podjetja. Na koga naj bi se sicer obračal?

Sicer pa menim, da bi se moral pisec članka informirati o objektivnem stanju, preden začne pisati o določeni osebi in naštevati le njene slabe strani. Ali se ne bi bilo pred izidom članka umestno pogovoriti z menoj, kot so se lahko pogovorili na občinskem odboru ZB v Novem mestu?

JOŽE LIPAR

Mestne njive, blok X.
Novo mesto

ZARADI OKVARE V BRŠLINU

NOVO MESTO V SREDO 2 URI V TEMI

Napako v razdelilni transformatorski postaji, kjer je počila vzmet na novem stikalu, so delavci novomeške PE ELEKTRO odpravili po eni uri in 49 minutah

Zvonko Čampa, vodja PE, je naslednjega dne povedal:

■ »Napako je v prvi minuti prekinitve odkril službujoči stikalec. Ko smo zvedeli, kaj se je napravilo, smo bili presenečeni. Stikalo je bilo novo, vstavljeno komaj tri dni prej. Dobavilo ga je sarajevsko podjetje Energoinvest za 4,5 milijona starih dinarjev. Na počeni vzmeti se je poznalo, da je bila varjena z mehurčkom v sebi. Napaka je bila povsem tehnične narave. Na srečo je bilo pri roki rezervno stikalo. Zavleklo se je da smo ga izpopolnili in namestili.«

V sredo, 18. januarja, ko so okoli deset minut pred 18. uro v Novem mestu in okoliških krajih (do Mirne peči in Šentjerneja) ter v vsej Beli krajini nenadoma ugasnile luči v stanovanjih in na ulicah, v podjetjih pa so se ustavili stroji, smo vsi mislili, da je spet pribrenčala ena tistih »elektro« muh, ki poskrbi za nekaj minut teme (kot je bilo v zadnjem času večkrat), zato se nihče ni preveč hudoval. Ko pa po desetih, petnajstih, dvajsetih minutah le še ni bilo toka in ko je doma še marsikdo okleval, ali bi prižgal svečo ali ne, smo začeli negodovati. To je bilo prehudo. Teme pa ni in ni hotelo biti konec. Iz trgovin, gostiln in stanovanj je sijala slabotna svetloba prižganih sveč in leščerb, v podjetjih pa so spet računali, koliko bo ... dobička vsekakor ne! Tema je tudi varen plašč za ..., najboljša priložnost ..., zato smo se se je bali. V Kinu Krka (druge predstave ni bilo) so začeli žvižgati, v bolnišnicah nervozno stopicati, na cesti se spotikati.

Okoli 20. ure je elektrika le prišla. Tedaj je začel peti tudi telefon pri glavnem PE Elektro.

Cesta Dol. Toplice–Soteska čaka obnove

O slabi cesti Dol. Toplice —Soteska razpravljajo občani na vsakem sestanku, kajti promet je oviran. Urediti bi morali nevaren klanec v Meniški vasi in most čez Krko v Soteski, ki je prešibak za tolikšen promet. Na zahteve občanov so strokovnjaki cesto že ogledali in naredili načrt za obnovo, toda od tedaj je preteklo že precej časa, cesta pa je vedno slabša.

D. G.

Mirna peč: predvsem o gradnji šole!

Zelo burna in razgibana konferenca krajevne organizacije SZDL v Mirni peči je opozorila na najbolj zahtevno in najvažnejše vprašanje kraja: gradnjo nove šole. Občani so s precejšnjo nestrpnostjo dajali razpravi poseben prizvok, čeprav je v sedanjem času nespametno iskati krivce, temveč se je treba pogovoriti, kaj je treba ukreniti, da bo to vprašanje rešeno. Nima pomena tratiti moči in pogrevati preteklost v času, ko bodo skupne sile še kako potrebne.

Na konferenci so izvolili poseben odbor, ki naj skupno s krajevnim odborom SZDL pripravi tudi javno tribuno, na kateri se bodo pogovorili, kakšna je resnična možnost za ureditev šolstva. Pri vsem tem lahko prispeva tudi krajevna skupnost, ki je že z dosedanjim delom pokazala, kaj se da narediti.

Konferenca je posvetila nekaj časa tudi drugim vprašanjem ter izvolila nov odbor, ki ga bo vodil Karel Galič, za tajnika pa so izbrali Marjana Kolenca. Namesto dosedanjega odbornika Karla Galiča so predlagali naslednje možne kandidate za bodočega odbornika: Franca Udovča, Alojza Novaka in Rudija Povšeta.

Prve znanilke pomladi

Jože Zoran iz Kamnja je prinesel v ponedeljek, 23. januarja, v naše uredništvo šop cvetočih trobentic, ki jih je natrgal pod Hmeljnikom. Zdaj, ko povsod še leži sneg in smo tako rekoč še sredi zime, je to res zgodnji pozdrav pomladi.

NOVOMEŠKA KOMUNA

KJE BO STALA HIŠICA?

Večje stanarine in boljši kreditni pogoji so povzročili večje zanimanje za zasebne gradnje – Kot kaže, bo družbenih gradenj stanovanj manj kot doslej – Kje bomo gradili zasebne hiše in kako to omogočiti brez čakanja? – Zasebni graditelji naj prispevajo za komunalno ureditev več kot doslej – Ekonomske cene komunalnih uslug trkajo na vrata

»Kje bo stala hišica?« je vprašanje, s katerim se dandanes ubada marsikateri občan. Ni dovolj imeti denar za gradnjo. Poleg tega je potrebno še marsikaj. Ovire, ki jih mora prebroditi posameznik, ki želi graditi svoj dom, so precejšnje.

Postopek je dolgotrajen. Temu so krivi deloma precej zastareli republiški predpisi, ki urejajo urbanizem in gradbene zadeve, ter pridobitev lokacije. To dvoje pa mora preiti vsak, kdor želi graditi hišo.

Veliko potov je treba opraviti, preden ...

Povpraševanje po zasebnih gradnjah stanovanjskih hiš je vedno večje. Vzrok za to je treba iskati v novem sistemu kreditiranja, ki je ugodnejši za zasebnika, kot je bil nekdaj, in pa v novih višjih stanarinah. Ob visoki stanarini se danes marsikomu, ki nikdar ni niti mislil na gradnjo svoje hiše, vsiljuje rešitev v lastnem domu.

Vedno večjemu številu prosilcev pa je težko ugoditi. Urbanizacija je v novomeški občini (tako kot povsod drugod) še precej neurejena, gradbeni okoliši so pozidani, predpisi, ki urejajo urbanizacijo in gradnje, pa precej togi. Zlasti pozidani gradbeni okoliši so precejšnja ovira. Razlastitveni postopek za zemljišča ne pride v poštev izven gradbenih okolišev, tisti, ki bi radi gradili izven okoliša, pa so do lastnikov zemljišč brez moči.

Pri gradnji hiše je torej zelo važno, ali jo gradimo v gradbenem okolišu ali izven njega, in pa to, če za območje, kjer nameravamo graditi, obstaja zazidalni načrt. Če ni zazidalnega načrta za zemljišča v gradbenem okolišu, rešuje prošnjo občinski urbanistični inšpektor, vse prošnje za gradnje izven gradbenega okoliša pa rešuje neposredno republiški urbanistični inšpektorat.

Pogoji za pridobitev lokacijskega dovoljenja izven gradbenega okoliša so precej ostri. Uredba o izdajanju izjemnih dovoljenj za uporabo zemljišč izven gradbenih okolišev za gradbene namene (Uradni list SRS št. 29/63) določa naslednje: zemljišče mora biti znotraj strnjenega naselja, ki ima najmanj 100 stanovanjskih stavb, in mora imeti vsaj podružnično šolo. To zemljišče mora biti razen tega vsaj minimalno komunalno opremljeno (zagotovljena mora biti zdrava pitna voda, odvajanje odplak in dober dostop na javno cesto). Razen tega zemljišče ne sme biti predvideno za gradnjo javnih objektov ali naprav, za družbeno kmetijsko proizvodnjo ali kako drugače zaščiteno, primerno pa mora biti za zazidavo.

Kako dolgo še, samo obljube?

Spremembo teh zelo togih predpisov, ki so velika ovira za razmah zasebnih gradenj, obljubljajo republiški organi že več kot eno leto. Žal pa je do zdaj ostajalo še vedno samo pri obljubah! Naj povemo samo to, da izmed vseh naselij, kar jih je v novomeški občini, izpoljnjuje pravkar naštete zelo toge pogoje za gradnjo izven gradbenega okoliša le 5 naselij, in še ta samo deloma!

Dodamo naj še to, da se zdaj pripravlja nekakšna reforma urbanističnih predpisov. Osnova bo regionalni program republike, nato pa programi razvoja večjih območij; sledili jim bodo urbanistični programi in končno zazidalni načrti. Takšno reševanje urbanizma je tudi edino razumno. Urbanistični program torej v bodoče ne bo več edino izhodišče, ureditveni načrti pa ne bodo več potrebni. Če bo na voljo denar za izdelavo naštete dokumentacije, bi lahko potem, ko bo zbrana in izdelana, šli z gradnjami brez težav naprej.

Čakati je treba najmanj pol leta

Če obstaja zazidalni načrt, je postopek za pridobitev lokacije in gradbenega dovoljenja veliko preprostejši, saj se lokacije odobravajo v skladu z zazidalnim načrtom.

Kadar pa ni zazidalnega načrta, gre veliko teže. Vsako lokacijo je treba obravnavati posebej, opraviti ogled, pridobiti vsa potrebna soglasja, zbrati listine, opraviti geodetske meritve in šele nato je mogoče po vsestranski oceni, upoštevaje urbanistične zasnove, lokacijo odobriti ali pa tudi zavrniti. Tak postopek traja najmanj pol leta, razumljivo pa je, da prosilec težko čaka.

Gradbeni okoliši so v novomeški občini večinoma že pozidani, za večino območij pa še ni zazidalnih načrtov, ker ni urbanističnega programa; zanj namreč ni denarja. Gradnje so ob takšnem stanju zelo otežene, saj se navadno ustavi vse skupaj že pri odkupu zemljišča. Lastnik zemljišča parcele ne mara prodati ali pa jo draži, ker ve, da je prodaja odvisna od njegove dobre volje. Razlastitev v tem primeru ne pride v poštev.

Vsaka risba še ni načrt!

Ko prosilec dobi lokacijsko dovoljenje, mora začeti s postopkom za pridobitev gradbenega dovoljenja. Tu se največkrat zatakne pri slabo izdelanih načrtih. Graditelj zasebne hiše je prepričan, da je načrt zelo dober, strokovnjaki pa sodijo o njem drugače. Prosilci ne smejo prezreti velike odgovornosti, ki jo prevzema pristojni organ, ko odobri načrt za gradnjo! Slabo zgrajena hiša se lahko poruši, lahko postane neprimerna za bivanje ljudi in podobno. Najpogosteje pa grešijo zasebniki, ker naročijo načrt za hišo, pa tudi zrežejo les prej, preden dobijo lokacijo. Vsi pozabljajo, da mora biti načrt prilagojen prostoru in urbanističnim zahtevam. Oboje je znano šele, ko je bodoči graditelj podpisal s stanovanjskim podjetjem pogodbo, v kateri so navedeni vsi pogoji, ki jih mora upoštevati pri gradnji. Mnogi delajo tako iz nevednosti, veliko pa je tudi špekulantov, ki skušajo gradnjo izsiljevati.

Tudi z zemljišči špekulirajo

Problem zase so predmestni kmetje — oderuhi. Ti prodajajo zemljišča za gradnjo interesentom po zelo visokih cenah, kupci pa šele kasneje zvedo, da zemljišče sploh ni zazidljivo. Naj torej velja pravilo: če se odločite za gradnjo, pojdite najprej na stanovanjsko podjetje in se tam posvetujte! Ne pozabite, da povpraševanje draži parcele! Raje počakajte, da bo parcele odkupilo stanovanjsko podjetje, vi pa od njega ceneje kot od zasebnega lastnika, ki v večini primerov špekulira!

Zadnja stvar, ki jo mora dobiti graditelj, je uporabno dovoljenje. Pristojni organ ga izda po ogledu stavbe in ko se je prepričal, da so vse instalacije in gradbena dela opravljena po načrtu.

(Nadaljevanje prihodnjič)

RAZPRAVA O DOPLAČILU ZAVAROVANCEV SE JE PRIČELA

Kaj predlagajo v Novem mestu?

V kratkem se bodo sestali samoupravni organi novomeške skupnosti socialnega zavarovanja

Tisti, ki bolj poznajo razmere v zdravstvenem varstvu, predvsem stanje v skladih, in zahteve najnovejših predpisov, so se hitro ogreli za to, da bi tudi zavarovanci iz svojega žepa kaj prispevali za opravljeno zdravstveno pomoč.

Takega mnenja je bila tudi študijska skupina, ko je minule dni razpravljala o tem, kaj bi morali doplačati zavarovanci novomeške komunalne skupnosti socialnega zavarovanja.

Okvirni do zdaj znani predlog pravi, naj bi zavarovanci plačali del stroškov predvsem za:

■ specialistične preglede odraslih, obiske zdravnika na dom, prevoz z reševalnimi vozili, zdravljenje hudih zastrupitev z alkoholom — razen tega pa še za:

■ zdravniške preglede v splošnih ambulantah, laboratorijska dela, rentgenske preglede v splošnih ambulantah (s slikanjem ali brez njega), rentgenske preglede v zobnih ambulantah, zobozdravstvene preglede, fizikalno terapijo (obsevanje) in oskrbne dneve v bolnišnicah

■ razen v izjemnih primerih.

Samoupravni organi novomeške komunalne skupnosti socialnega zavarovanja bodo na zasedanjih v kratkem razpravljali o doplačilih, kakršna bi bila v številkah.

NOVOTEKS za upokojence

Tudi danes, ko vse delovne organizacije kar se da zmanjšujejo izdatke, vodstvo Novoteksa ni pozabilo na nekdanje sodelavce: 30. decembra jih je kolektiv povabil na prisrčen sprejem.

V živahnem pogovoru so predstavniki organizacij govorili povabljencem o razvoju tovarne in povečani produktivnosti. Po pogovoru so jim pripravili pogostitev, dedek Mraz pa jih je obdaril z lepimi darili.

Pod strokovnim vodstvom so si nato upokojenci ogledali tovarno, opremljeno z najmodernejšimi stroji in novimi objekti. Nekdanji člani delovnega kolektiva Novoteksa se, veselo presenečeni nad sprejemom, koliktivu prisrčno zahvaljujejo in mu v letu 1967 želijo še več uspehov.

Franc Kolenc

Nedeljsko občinsko prvenstvo v veleslalomu za pionirje in mladince v Novem mestu je minilo v znamenju slabe udeležbe in pomanjkanja snega. Na sliki je mladinec Turk (SD Rog), ki je s časom 46,9 zasedel tretje mesto. (Foto: Slavko Splihal)

Nova generacija komandirjev

V enoti tovariša Ivana Slapnika so imeli majhno svečanost: po dveh mesecih truda je dobila generacija bodočih komandirjev oddelka čin razvodnika. Prvo polovico predavanj so novopečeni razvodniki končali zelo uspešno. Povprečna ocena vseh izpitov je 4. najboljše rezultate pa so gojenci dosegli prav pri najbolj pomembnih predmetih.

Najboljši so za uspeh dobili še posebna priznanja. Vojaki — kandidati Milenko Djukić, Boško Škorić in Borislav Milošević so za nagrado dobili dopust. Za pomoč slabšim tovarišem pa so dobili knjižne nagrade Vulin Brativoj, Vitomir Krekić, Kostą Stamenković in Božidar Cvetiković. Miobor Stošić nam je v zvezi z napredovanjem dejal: »Dobri rezultati nam pomenijo spodbudo za še vztrajnejše učenje, obenem pa govore, da bomo prav gotovo ena najuspešnejših generacij. Za vse, kar smo dosegli, moramo biti zdaj hvaležni starešinam, ki nam nesebično pomagajo.«

A. KORDIĆ

KOMUNALNE SKRBI PRED 95 LETI

Prošnja nekterih mestnjanov zavolj osvečave in poprave pota.

Slavna županija!

Osvečava našega mesta je na tergu in nekterih ulicah prav izdatno napravljena, za kar spoznavajo vsi mestnjani svojemu mestnemu predstojništvu izverstno hvalo.

Pot od Čitalnice memo sv. Katre, gosp. Grmove in Ahčinove hiše tja do davkarskega urada je pa brez luči, in poleg drvesov in naprej do Knofkove hiše tako temna, da se v brezmesečnih nočeh ne vidi človeka tikoma pred nosom. Kjer je tudi ta pot strašno garasta, polna jam, kamena in na njej leži cvet novemeškega blata, kjer je dalje na gosp. Germovi hiši že kluka za lešerbo narejena, ter potrebnost osvečave na tem mestu že priznavana, prosijo podpisani: Naj bi slavno županijstvo blagovolilo na vogalu g. Germove hiši eno mestno luč napraviti in za odpravljanje blata skerbeti.

Novomesto, 4. Dezembra 1872.

Dr. BUČAR
mestni odbornik
(sledi devet podpisnikov)

Koga smo predvideli v naši občini?

Pred dnevi se je sestala volilna komisija občinskega odbora SZDL v Novem mestu in razpravljala o važnih nalogah pred spomladanskimi volitvami. Na sestanku je bilo ugotovljeno, da je bilo dosedanje delo občinske skupščine uspešno, čeprav sestav skupščine ni bil najboljši. Obstaja pa bojazen, da bodo odborniki, ki bodo še ostali v skupščini, le stežka kos nalogam, ki jih pričakujemo v prihodnje. Prisotni so zato menili, da mora komisija na ustrezen sestav skupščine še posebej paziti in da je treba izbrati dobre bodoče odbornike.

Ko so prisotni ocenjevali dosedanje delo, so ugotovili, da gre evidentiranje že h kraju. Za zbor delovnih skupnosti bo evidentiranje že skoraj končano. Volilna komisija mora pripraviti še merila za izbiro kandidatov za republiške poslance in za člane republiške konference SZDL, čemur bo morala posvetiti posebno skrb.

Doslej so evidentirani naslednji možni kandidati: v volilni enoti 2 (Novo mesto) Jože Fabjan, Darko Opara, prof. Veljko Troha; v v. e. 3 (N. mesto): Pavle Kaičič, Rudi Pintar; v v. e. 4 in 6 (Kandija): Niko Damjanovič, Niko Rihar, Marjan Vrabec, Franc Somrak, Slavko Dokl; v v. e. 8 (Bršlin): Franc Koren, Josip Bučar; v v. e. 11 (Šmihel): Rudi Piletič in Franc Udovč; v v. e. 13 (Gabrje): Jože Gazvoda, Rado Božič in Lojze Jaklič; v v. e. 24 (Orehovica): Jože Kovačič, Jože Potočar in Anton Božič; v v. e. 25 (Škocjan): Roman Čelesnik, Slavka Janežič in Pavel Zupet; v v. e. 30 (Otočec): Žan Vidrih, Jože Florjančič in Tine Tomšič; v v. e. 32 (Mirna peč): Franc Udovč, Lojze Novak in Rudi Povše; v v. e. 35 (Straža): Jože Turk, Milan Šenica in Stane Šobar; v v. e. (Dol. Toplice): Franc Markovič, Franc Mlinar, Ignac Pršina, Jože Zupančič in Rezka Virant; v v. e. 39 (Uršna sela): Ivan Povše v v. e. 40 (Poljane): Franc Markovič in Ferdo Heferle; v v. e. 43 (Dvor): Albin Jaklič, Slavka Andrejčič, Franc Primc in Dušan Može; v v. e. 45 (Hinje): Stane Blatnik, Jurij Poje in Jože Hribar.

Za možne kandidate v republiško skupščino so predlagani: Zvone Perc, dr. Franc Hočevar, Sergij Thorževskij, inž. Jože Legan, Jože Cvitkovič in Slavko Dokl.

Volilna komisija pričakuje, da bodo v kratkem evidentirali tudi v drugih volilnih enotah, možne kandidate pa bodo izbrali tudi v delovnih organizacijah. Pričakujejo še več kandidatov za republiške poslance.

-sl.

Podrta ograja čaka na popravilo

Že več tednov je preteklo, odkar se je vinjeni voznik z veliko hitrostjo pripeljal od Črmošnjic in podrl ograjo čez potok Sušnico v Dolenjskih Toplicah. Storilce so miličniki sicer prijeli in jih odpeljali na preiskavo krvi v Novo mesto. Kdo pa bo povrnil škodo za razbito ograjo? In še važnejše: kdo bo ograjo popravil, saj že več tednov stoji le zvezana z žico?

Kdo bo kriv, če se pripeti nova nesreča?

D. Gregorc

Ustanovljen dispanzer

(Nadaljevanje s prve strani)

skrbeti tudi za okrevance in invalide ter jih prešolati za drugo delo.

Od medicine dela imajo korist vsi zaposleni, kajti z njeno pomočjo si lahko izboljšujejo fizične sposobnosti, nudi jim zaščito proti poklicnim nevarnostim, kot so prašna obolenja, zastrupitve s svincem ali z drugimi hlapinami in aromatičnimi ogljikovidiki, ščiti pa jih tudi pred nezgodami pri delu; zmanjšuje umrljivost in čas, izgubljen zaradi delovne nesposobnosti; ščiti delavce pred preobremenitvijo, fiziološko obrabo ter prezgodnjo ostarelostjo in invalidnostjo.

Od novega dispanzerja bodo razen zaposlenih imeli koristi tudi delodajalci, ker bo z večjo sposobnostjo delavca možno povečati proizvodnjo. Manjše pa bo tudi število izostankov od dela zaradi bolezni ali nezgod.

Novomeški dispanzer posluje štirikrat na teden za občane Novega mesta ter prebivalce občin Trebnje, Črnomelj, Metlika in Krško. Doslej so morali delavce pošiljati na preglede v Ljubljano, z novim dispanzerjem pa bodo odpadli precejšnji potni stroški.

Še o lovu na številke, ki jih ni

V št. 2 Dolenjskega lista z dne 12. januarja 1967 je bil objavljen članek z naslovom: Lov na številke, ki jih ni!

V odgovoru na omenjeni članek bi želeli pojasniti potek numeracije v naši občini od vključno leta 1965 dalje.

Izgradnja novih stanovanjskih naselij, predvsem pa individualna gradnja, je v zadnjih letih dosegla tak obseg, da ni bilo mogoče sproti naročati hišne številke, posebno še za tiste objekte, ki so zrasli znotraj strnjenih naselij. Zato je bilo potrebno izvršiti ponovno oštevilčenje vseh naselij in tako vnesti novozgrajene stanovanjske objekte v vrstni red z že obstoječimi.

Občinska skupščina Novo mesto je 20. 10. 1965 določila komisijo z nalogo, da pregleda mestna in ostala naselja ter na podlagi katastra uredi vrstni red ulic, trgov in naselij v skladu s programi zazidave. Istočasno je komisija izdelala tudi predlog za preimenovanje nekaterih naselij v Novem mestu (Mestne njive — Lamutovo naselje, naselje ob Šmihelski cesti v naselje Mirana Jarca, Grmsko naselje itd).

23. 12. 1965 je komisija delo končala, vse ostalo (naročilo hišnih številk, razdelitev itd.) pa je bilo poverjeno referentu za komunalne zadeve uprave ObS.

19. 3. 1966 smo po predhodnem dogovoru z republiškim sekretariatom za finance o načinu plačevanja prometnega davka naročili pri tovarni emajlirane posode v Celju hišne številke in dobili zagotovilo, da jih bomo v roku 4 mesecev tudi prejeli. Po štirih mesecih smo zahtevali izpolnitev naročila, vendar smo prejeli odgovor, da tega zaradi preobremenitve z delom ne bodo mogli storiti pravočasno. Na naše ponovne opomine smo prejeli hišne številke tik pred novim letom.

V tem mesecu bodo torej številke razdeljene, razen za naselja, ki bodo preimenovana, ker morajo pred naročilom hišnih številk zbori volivcev obravnavati predlog komisije.

Oddelek za gospodarske in družbene dejavnosti ObS Novo mesto

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: **Anton Srebrnjak**, obrtnik iz Brusnic; **Ciril Bašelj**, član kolektiva Remont, Straža; **Slavko Kavšek**, član kolektiva Novoteks, Novo mesto; **Ivan Vidic**, mizar iz Otočca; **Franc Medle**, delavec iz Šmarjete; **Jože Jeglič**, posestnik iz Gorenje vasi, **Stanko Gorenc**, posestnik iz Gorenje vasi; **Dragica Sodič**, gospodinja iz Novega mesta; **Jože Čečelič, Marica Blažič, Franc Zoran, Jože Srčič, Jancz Jaklič, Ludvik Pirnar** in **Anton Pevec**, člani kolektiva KZ Krka, Novo mesto; **Jože Medja**, član kolektiva Krojač, Novo mesto; **Jožefa Mrgole**, gospodinja iz Zbur; **Jože Krne**, posestnik iz Gorenje vasi; **Ivan Turk**, posestnik iz Sela; **Lucija Medja**, gospodinja iz Strelaca; **Ivan Perme**, posestnik iz Šmarjete; **Marija Bobnar, Justi Pirnar** in **Marija Markelje**, članice kolektiva GO Mokronog; **Jakob Novak**, član kolektiva medobčinske zavarovalnice, Novo mesto; **Olga Mole**, članica kolektiva Standard, Novo mesto; **Ana Čečelič**, gospodinja z Griča; **Pavlina Ilovar**, gospodinja iz Gorenje vasi; **Marija Kvasnik**, gospodinja iz Kleveža; **Jožefa Dolenjšek**, gospodinja iz Zbur; **Vili Granda**, delavec iz Čelevca; **Miha Iglič**, posestnik iz Čelevca; **Frančiška Metelko**, gospodinja iz Dola; **Stanislav Strajnar**, delavec iz Zbur; **Viktor Gal**, posestnik iz Zbur; **Alojzija Kozamernik**, gospodinja iz Gorenje vasi; **Pavel Kirn**, član kolektiva GO Novo mesto; **Polde Jamnik**, delavec iz Čelevca; **Albina Beretič**, gospodinja iz Šmarjete; **Franc Mesojedec**, posestnik iz Čelevca; **Leopoldina Sladič**, gospodinja iz Čelevca; **Rudi Piskule**, delavec iz Male Strmice, in **Anica Fink**, članica kolektiva splošne bolnice Novo mesto.

Nogometaši so začeli trenirati

Nogometaši SD Novo mesto so začeli z zimskimi treningi. V gimnazijski telovadnici vadijo dvakrat na teden. Udeležba je zelo velika, disciplina pa po stari navadi nezadovoljiva.

Uprava kluba je najbolj nedisciplinirane igralce izključila iz moštva. Ekipa bo tako slonela na mlajših, ki bodo pod vodstvom Janeza Turka kmalu lahko povsem nadomestili starejše.

OBVESTILO

Občinska skupščina Novo mesto obvešča občane z območja krajevnega urada

Težka voda

da bodo vse matične knjige za matično območje **TEŽKA VODA** prenesene na krajevni urad Težka voda s 27. januarjem 1967.

Iz skupščinske pisarne

Novomeška kronika

■ **18. JANUARJA** se je mesto proti večeru znašlo v temi. Dve uri ni bilo električnega toka, ker se je nenadoma pretrgal daljnovod. Trgovine so zaprli, le v samopostrežbi so prodajali mleko.

■ **VSAKO SOBOTO** prireja Dolenjska turistična zveza avtobusne izlete v zimskoštportni center Dolenjske — v Črmošnjice. Rezervacije sprejemajo do 13. v soboto. Odhod bo v nedeljo ob 8. uri in povratek popoldne ob 17. uri. Cena izletu je 4.00 Ndin. Žičnica v Črmošnjicah deluje.

■ **17. JANUARJA** je gostovalo na novomeškem odru Doma ljudske prosvete Mestno gledališče ljubljansko s satirično lepljenko Žarka Petana »Beseda ni konja«. Gledalci so bili navadušeni in so se od srca nasmejali.

■ **V SOBOTO SO SE ZAČELE** zimske šolske počitnice, za nekatere bolj, za nekatere manj vesele, kakršen je bil pač učni uspeh. Šolarji so se nadejali smučanja in sankanja, toda južno vreme je marsikateremu načrte prekrižalo. Na osnovni šoli in v gimnaziji so organizirali smučarski tečaj za začetno in nadaljevalno skupino, toda tudi tečajniki in organizatorji imajo težave z vremenom.

■ **TRŽNICA JE BILA** v ponedeljek v zgodnjih jutranjih urah slabo založena, kasneje pa malo bolje. Zelenjava je bila draga, jajca pa imajo malo nižjo ceno. Prodajali so: jajca po 70—80 din, motovilec na (majhne) merice po 100 din, solato po 450 din kg, smetano v skodelicah po 200 din, fižol po 280 din kg, mleko po 140 do 150 din liter itd.

■ **GIBANJE PREBIVALSTVA** — rodile so: Ladislava Savič iz Kotarjeve 2 — Mirjano, Nada Vahčič iz Koštialove ulice — Aleša, Milica Vovk s Partizanske ceste 20 — Anamarijo, Anica Franko z Mestnih njiv 10 — Mojco.

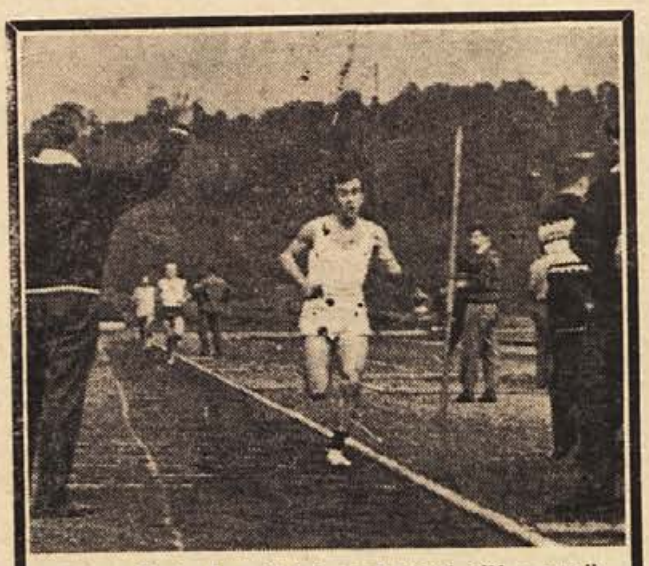

Janez Mole je pritekel prvi skozi cilj v svoji kategoriji tudi na atletskem mitingu ob koncu lanskih delavskih športnih iger v Novem mestu. Tokrat je izjemoma tekel v beli majici. (Foto:

JANEZ MOLE

Po čudnem naključju usode je Janez Mole preminil prav tam, kjer je pustil zadnja leta svojega življenja: ob atletiki. Bil je športnik v pravem pomenu te besede; ni bil le tekmovalec, ampak je tudi z veseljem prijel za vsako delo. Kljub 21 letom je bil že državni reprezentant in rekorder,

»Njegov edini poraz« — s takim naslovom se je »Mladina« poslovila od pokojnega Janeza Moleta, mladinskega rekorderja in reprezentanta SFRJ in SRS. Velika udeležba prijateljev, znancev, športnih delavcev in članov olimpije na njegovi zadnji poti v soboto popoldne na pokopališče v Šmarjeti je pokazala, kako priljubljen je bil pokojni Janez Mole in kako hudo nam je vsem za njim, ki smo ga poznali, ga imeli radi in se skupaj z njim veselili njegove športne rasti!

vse njegovo bistvo je bilo prepojeno z atletiko.

Težko je pisati o Janezu in obenem vedeti, da ga nikoli več ne bo na atletsko stezo. Vsem, ki so ga le enkrat videli na tekališču — in teh tudi v Novem mestu ni malo — bo ostal v spominu kot droben fant v črni majici z Olimpijinim znakom na prsih, za katerega se je vsakdo od gledalcev čudil, od kod jemlje neizčrpno energijo. Zdaj ne bo šel nikoli več v boj s časom in tekmovalci, vendar ga športniki ne bodo mogli pozabiti že zaradi njegove večne dobre volje in izredne vztrajnosti. Tekmovalci se bodo spominjali njegove dobrote in prave atletske zagnanosti, Novomeščani in številni ljubitelji atletike pri nas in tudi v svetu pa njegove borbenosti in lepih zmag.

Janez bi, ko bi mu tega ne bila preprečila usoda, gotovo postal velik športnik. Talentiran, kakor je bil, in borben ter vztrajen bi še in še popravljal svoje rezultate. Kljub lanski poškodbi je že delal načrte za prihodnjo sezono. Zdaj ga ne bo več na stezo. In čeprav je dočakal samo 21 let, bo odslej vzor mnogim atletom zaradi svoje prislovične borbenosti in zaradi rezultatov, s katerimi se je še vpisal med rekorderje.

JOŽE SPLIHAL

NA OBČINSKEM SMUČARSKEM PRVENSTVU V NOVEM MESTU STA BILA NAJBOLJŠA

Verbič med mladinci in Šonc med pionirji

Mladi smučarji novomeške občine so se v nedeljo, 22. januarja na Recijevem hribu v Novem mestu pomerili za občinske naslove. Kljub dobri volji organizacija tekmovanja ni bila najboljša, organizatorjem pa je ponagajalo še preveč sončno vreme, saj so se izpod snega pokazala temna rebra zemlje.

Največ tekmovalcev je bilo prijavljenih za veleslalom pri mladincih, medtem ko je bilo na progi zelo malo deklet. Največ znanja in spretnosti sta pokazala Novomeščana Verbič pri mladincih, pri mlajših pionirjih pa je bil daleč najboljši Šonc, ki je prekosil vse starejše pionirje.

REZULTATI:

mladinci (14 tekmovalcev): 1. **Verbič (gimnazija Novo mesto)** 46,0, 2. Novinc (Straža) 46,7, 3. Turk (SD Rog Novo mesto) 46,9;

starejši pionirji (8): 1. Uršič 62,0, 2. Šepetavc 62,9, 3. Vovk 64,9;

mlajši pionirji (3 tekmovalci, en tek): 1. **Šonc** 28,2, 2. Penko 31,0, 3. Švent 42,0;

mladinke (1): Doljak (osn. š Katje Rupene) 61,8;

starejše pionirke (3): 1. Hacin 64,8, 2. Mesarič 108,8, 3. Kramarič 142,0.

Po tekmovanju je predstavnik občinske zveze za telesno kulturo Robert Romih najbolje uvrščenim predal diplome.

V nedeljo, 29. januarja, bo v Črmošnjicah medobčinsko tekmovanje za pokal Vinka Paderšiča, na katerem bodo sodelovali smučarji iz Dolenjske in Zasavja. Prehodni pokal še iz leta 1965 branijo smučarji Trbovelj, ker lani zaradi pomanjkanja snega tekmovanja ni bilo. Istočasno bo medobčinsko prvenstvo občin Trebnje, Črnomelj, Metlika in Novo mesto za posameznike in ekipe.

S. SPLIHAL

Somrak brez težav prvak

V nedeljo, 22. januarja so se v telovadnici novomeške osnovne šole igralci namiznega tenisa potegovali za naslove občinskih prvakov. Med 22 člani Marjan Somrak, ki je bil lani osmi v Sloveniji, ni imel prave konkurence: resnejši nasprotnik je bil le Kapš.

REZULTATI:

Člani (22): 1. Somrak, 2. Kapš, 3. Jenič, 4. Uhan (vsi Novo mesto).

Mladinci (12): 1. Jenič, 2. Uhan, 3. Pezelj II (vsi Novo mesto), 4. Hudorovac (Šentjernej).

Člani — pari (10): 1. Somrak — Kapš, 2. Uhan — Pezelj II, 3. Kosec — Pečar, 4. Pezelj I — Jenič (vsi Novo mesto).

Članice in mladinke (2): 1. Čuden, 2. Kotlovšek (obe Šentjernej).

Predstavnici Šentjerneja v parih nista imeli konkurence. -sl

Športno pismo iz Kočevja

■ POL FINALNEGA TURNIRJA v namiznem tenisu, ki ga je organiziralo šolsko športno društvo PIONIR kočevske osnovne šole, se je udeležilo 12 pionirk. Tekmovale so v dveh skupinah, najboljše štiri pa so se pomerile v finalu. Rezultati: 1. Vesna Vovk, 2. Meta Zagorjan, 3. Mojca Skvarč in 4. Marjana Hiti.

■ TEKMOVANJE V KOŠARKI in atletiki v zaprtih prostorih se bo pričelo v kratkem.

■ ŠTIRIDNEVNI TEČAJ za telovadce med 12. in 16. letom ter telovadke od 11. do 15. leta bo priredila slovenska gimnastična zveza med zimskimi šolskimi počitnicami v Ljubljani. Tečajniki se bodo urili v telovadbi in se privajali za vaditelje. Iz Kočevja se bodo tečaja udeležili poleg vodnikov tri telovadke in dva telovadca. Telovadna sekcija pri TVD Partizan v Kočevju ima v vseh oddelkih več kot 60 telovadcev in telovadk.

A. ARKO

Priprave kegljačev PIONIRJA

Bliža se največje kegljaško tekmovanje — republiška liga. Zato je KK Pionir pričel smotrno pripravljati svoje tekmovalce. V okviru priprav je sedem tekmovalcev gostovalo v Cerknici na velikem tekmovanju parov. Ker pari niso bili ravno najbolje sestavljeni, sta se dobro uvrstila kot par samo Židanek in Romih, in to na sedmo mesto. Med posamezniki pa so kar štirje dosegli boljše rezultate na težkem kegljišču. Hren je podrl 833, Turk 830, Romih 826 in Židanek 823 kegljev. Ostali so bili nekoliko slabši: Mrzlak 782, Hrovat 781, Rodič 759.

Na Pionirjevem kegljišču pa se je pričelo klubsko prvenstvo za člane in mladince. Člani bodo imeli po tri nastope na 200 lučajev. V prvem nastopu so le štirje presegli 800 kegljev. Trenutno je v vodstvu Hren z rezultatom 854 kegljev, sledijo Krušič 818, Barbič 811, Rodič 803, Romih 781, Mrzlak 726, Hrovat 714 in Turk 709.

Tudi mladinci bodo imeli po tri nastope na sto lučajev. Končali so že dva nastopa, rezultati pa so naslednji: Kalčič 710, Pelko 696, Drenik 692, Stefančič 668, Romih Z. 659, Romih R. 654, Novak 653, Jarc 623 itd. (en)

Pionirji in mladinci iz Črnomlja so se pomerili v smuku

V okviru delovnega programa pionirske organizacije na osnovni šoli Mirana Jarca v Črnomlju je bilo v nedeljo, 22. januarja, smučarsko tekmovanje. Pionirji so tekmovali v slalomu in smuku za Gričkom in dosegli naslednje rezultate:

Slalom — mladinci: 1. Jože Stanagelj, 2. Alojz Fabjan.

Starejši pionirji: 1. Tomaž Dvoršak, 2. Milan Fabjan.

Mlajši pionirji: 1. Janez Dvoršak.

Smuk — mladinci: 1. Jože Stangelj, 2. Alojz Fabjan.

Starejši pionirji: 1. Tomaž Dvoršak, 2. Srečko Bastač.

Mlajši pionirji: 1. Janez Dvoršak, 2. Aleš Kamnikar. I. Ž.

Pogovor z zdravnikom

ANGINE

Angina je vnetje mandljev in njihove okolice. Ponavadi zatečejo tudi vratne bezgavke, ki jih otipljemo kot »fižolčke« na vratu in tudi bole. Pri angini boli vrat, bolnik težko požira ali pa sploh ne more, počuti se v splošnem slabo, večkrat ga bole udje ali pa čuti vsaj precejšnjo utrujenost v rokah in nogah. Tek izgine, glava boli, spanec je slab in bolnik želi v posteljo. Vročina, ki je pri angini običajna, se vrti nad 38°C, torej sorazmerno visoko.

Če bolniku pogledamo v grlo ali pa si ga ogleda sam v ogledalu, lahko najde zelo različne znake na mandljih. Angina je lahko samo močno pordečel mandelj, lahko je na mandljih nekaj belih pik, ki se dajo obrisati ali pa tudi ne, ker so pod sluznico drobceni ognojki. Če se dajo pike obrisati, gre za gnojne čepke v vdolbinah sluznice. Mandelj je lahko ves umazano bel. Plast beline se da obrisati, če je na sluznici, če pa je zagnojena sluznica, se ne da obrisati. Če poskusimo obrisati, mandelj krvavi. Lahko najdemo v mandlju globoko rano, lahko pa je mandelj lepo rdeč, v njem pa je vseeno gnoj v globini. Če pa se gnoj razširja še v okolico, gre za anginozen absces. Pri le-tem je bolnik zelo prizadet, ust skoraj ne more odpirati, o požiranju sploh ni govora.

Čeprav poteka angina navadno brez komplikacij in traja nekako 3 do 5 dni, ko bolnik spet ozdravi, nima vročine in more jesti, se lahko z angino začne cel niz različnih bolj ali manj nevarnih bolezni, npr. škrlatinka, davica, ošpice, otroška paraliza, gripa in še druge. Posledica angine je lahko tudi vnetje srednjega ušesa, vnetje sklepov z vnetjem srčne mišice in srčnih zaklopk ali pa brez, vnetje slepiča in še nekatere manj pogostne.

Prav je, da bolnik, ki ima angino, poišče zdravniško pomoč, kajti le zdravnik lahko pravilno oceni bolezen in predpiše ustrezna zdravila, s katerimi bo preprečil nevarne komplikacije, oziroma pravočasno ukrepal, če gre za nalezljivo bolezen.

V splošnem spada bolnik z angino v posteljo, sme piti le vroče pijače: čaj, vročo limonado ali vroče sadne sokove. Alkoholne pijače samo škodujejo, zaradi tega so grog, kuhano vino ali vino in žganje v čaju ter druge alkoholne pijače nezaželjene in prepovedane.

Nekateri ljudje imajo kar naprej vnete mandlje, ki so rdeči ali pa imajo v njih bele pike — čepke, ki od časa do časa izpadajo. Taka angina poteka brez vročine, včasih pa je le neznatna, nekaj dosetink nad 37°C. Gre za kronično angino, v mandljih prisotne bakterije povzročajo kar naprej rahlo gnojenje. Taka kronična angina pomeni nevarno žarišče gnojenja v telesu, iz katerega se razvije vnetje srčnih zaklopk, revmatizem, pa tudi še kakšna druga okvara. Kronično vnete mandlje, ki jih nikakor ne moremo pozdraviti z zdravljenjem, operiramo in s tem odstranimo žarišče, ki bi sicer povzročilo hudo in dolgotrajno bolezen.

Ker so angine vseh vrst nevarne, je prebolevanje angin z vročino »stoje« nespametno »herojstvo«. Bolje je nekaj dni ležanja kakor pa meseci ali leta nepotrebnih nevšečnosti.

Dr. BOŽO OBLAK

Smučarski tečaji za mlade

V nedeljo občinsko smučarsko prvenstvo

Med šolskimi počitnicami, od 23. do 29. januarja, je organizirala občinska zveza za telesno kulturo v Ribnici tri smučarske tečaje za člane telesnovzgojnih organizacij: v Bukovici (za ribniško mladino), pri Sodražici in v Loškem potoku. Razdeljeni so na dve stopnji: začetne in nadaljevanje: Tečajnikov je okoli 150, vodijo pa jih domači učitelji in nekaj študentov visoke šole za telesno vzgojo iz Ljubljane.

Občinska zveza za telesno kulturo je že pred začetkom tečaja kupila več parov smuči in jih posoja tečajnikom, ki nimajo svojih.

Ob zaključku tečaja, se pravi v soboto, bodo društvena smučarska tekmovanja, v nedeljo pa bo v Sodražici občinsko prvenstvo.

NOVOMEŠKI ROJAK LEON ŠTUKELJ NA SVETOVNEM ODRU

Nepozabna olimpijska žetev 3

(Nadaljevanje in konec)

Zadnji večer pred nastopom me je naše vodstvo pregovorilo, da sem poskusil z vajami. Nisem verjel, da bo šlo. Roka je bila močno otečena, prsti pa so, zviti v kloščič, počivali ob dlaneh. Mladost in trdna volja sta slednjič premagali vse ovire. Uspel sem. Dvoje zlatih, dvoje nepozabnih olimpijskih priznanj ... Le malo je manjkalo, da nisem ‚ujel' še na krogih ene izmed kolajn. ‚Bron' je že bil v mojih rokah. Ušel mi je le za las. Bil sem četrti. Majhna napaka pri drži mi je prinesla seveda tudi manjšo oceno, in vsakršno upanje je odšlo po vodi ...

»Kako je tedanji tisk ocenil vaš pariški uspeh?«

»Vodstvo naše vrste in sodniki so bili, razumljivo, čisto iz sebe, ko je v popoldanskih urah po zaključku tekmovanj objavil list »Matin« na svoji prvi strani mojo fotografijo in rezultate s preizkušenj v telovadbi. Italijani, ki so zmagali v moštveni konkurenci, se niso mogli nagledati majhnega ‚pacerja'. Njihovi računi se niso uresničili. Kakor so bili Italijani presenečeni nad našim uspehom, tako v našem taboru ni zmanjkalo veselja. Tisti čas z njimi spričo politične situacije nismo bili ravno najboljši prijatelji. Toda, vidite, tudi tisk je bil na strani naših uspehov.«

»S svojimi 38 leti ste bili verjetno eden izmed redkih orodnih telovadcev na svetu, ki so se poslovili od olimpijskih prizorišč?«

»To so zabeležili ob mojem zadnjem nastopu na olimpijskih igrah v Berlinu nemški in švicarski telovadni listi. Kljub častitljivi športni starosti, pa sem osvojil še zadnjo olimpijsko medaljo. V Berlinu zares nisem mogel uspeti, saj so bile takrat prvič predpisane vaje v parterju. To, kar me danes najbolj navdušuje ... To, kar se mi zdi najlepše ... Vsi Jugoslovani smo se dobesedno borili s parterjem, izgubljenih točk pa nismo mogli pridobiti samo z orodji. Tako je bilo v Berlinu ...«

Pariz, Amsterdam, Berlin ... Prizorišča olimpijskih iger govorijo o malem »pacerju«, ki ga je »Matin« ovekovečil po pariškem triumfu celo na svoji naslovni strani. Tri zlata, eno srebrno in dvoje bronastih olimpijskih odličij za Leona Štuklja, našega novomeškega rojaka, so živa legenda jugoslovanske orodne telovadbe.

Bil je to le odlomek s popisanih listov kronista. Odlomek o našem do danes najuspešnejšem tekmovalcu na olimpijskih igrah.

IVAN VIRNIK

Naš rojak Leon Štukelj, nekdanji olimpijski prvak v telovadbi, sproti zasleduje vse važnejše dogodke v športnem življenju. Na sliki: ob televizijskem ekranu s prenosom tekmovanj na tokijski olimpiadi.

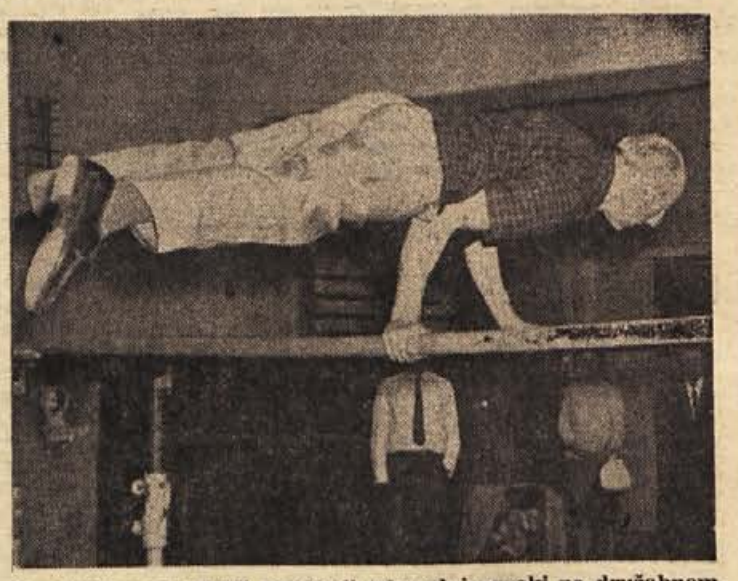

Pred leti so se zbrali nekdanji telovadni prvaki na družabnem srečanju v Slovenjem Gradcu: olimpijski zmagovalec Leon Štukelj je z lahkoto pokazal nekaj težkih prvin na bradlji; pred leti smo videli tudi njegovo fotografijo, kako stoji na eni roki v vodoravni legi nad pisalno mizo! — Zadnje štiri klišeje nam je ljubeznivo posodilo uredništvo dnevnika VEČER iz Maribora.

NOVO V SOCIALNEM ZAVAROVANJU

Konec razsipnosti — večje varčevanje

Nadomestila do 30 dni bolezni v breme delovnih organizacij – Zavarovanci bodo segali tudi v svoje žepe – Odpravljeno prehodno obdobje za pokojnine – Delovni invalidi zavarovani – Otroški dodatek odvisen od skupnih družinskih dohodkov

Ko smo predlanskim z gospodarsko reformo razglasili dosleden boj proti nesmotrnosti, razsipnosti in drugim hibam, smo najprej nastavili nove »metle« v proizvajalnih organizacijah, zatem pa še v mnogih organizacijah raznih dejavnosti, manj v socialnem zavarovanju. To je prišlo na vrsto letos in mu hočemo dati precej novega, zlasti vlogo, kakršno je zanj izsililo življenje.

Neizpodbitno je, da je socialno zavarovanje v razvoju ostalo za drugimi področji, da je živelo po načelih, ki so jih priznavali le še okoreli paragrafi, nikakor pa ne sodobni, prožni, razvojne zakonitosti upoštevajoči gospodar.

To smo neštetokrat ugotovili in napisali, le pomagati si iz negospodarnosti nismo znali. In pri tem smo skoraj pozabili, da je socialno zavarovanje kot krava, ki jo lahko molzeš samo dotlej, dokler ji daješ jesti. Zabredli smo v primanjkljaje, kakršnih svet ne pozna, in smo se šele ob njih zamislili. Naposled smo spoznali, da ima vsaka posoda dno in da ga imajo tudi skladi socialnega zavarovanja.

Razpravljamo o ukrepih v zvezi z izpopolnjenimi zakoni na področju socialnega zavarovanja.

In kakšni naj bi bili ukrepi?

Na kratko:

OSTRI IN RAZLIČNI!

■ **Med drugim je predvideno,** da bi imeli samoupravni organi delovnih organizacij na skrbi izplačilo nadomestil za osebne dohodke tistih delavcev, ki jih zaradi bolezni ne bi bilo na delo 30 (ali manj) dni.

■ **Nadalje razpravljamo o tem,** kaj vse v zdravstvenem varstvu bi doplačevali zavarovanci iz svojih žepov. Skupnosti socialnega zavarovanja so s tem v zvezi že pripravile vrsto predlogov.

■ **Novi predpisi odpravljajo** v pokojninskem zavarovanju **prehodno** obdobje. Rok za uveljavljanje posebne delovne dobe s pričami je **potekel** z 31. decembrom lani. Po novem naj bi zavarovancem, ki bi se zaradi starosti predčasno upokojili pred 60. letom (zavarovanke pred 55. letom) znižali pokojninske osnove: **pri pokojninski dobi 38 ali 39 let (33 ali 34 let za ženske) za 3 odstotke, pri dobi 35 do 37 let (oz. 30 do 32 let za zavarovanke) pa za 4 odstotke.** Najnižje pokojnine bi naj določale komunalne skupnosti s tem, da bi poslej same ugotavljale pokojninske dobe in osebne dohodke, in ne več ustrezna republiška komisija in občinske komisije.

■ **Dopolnjeni temeljni zakon** o invalidskem zavarovanju naroča delovnim organizacijam, naj same plačajo stroške zdravniških pregledov za tiste delavce, ki bodo prvič prišli na delo. Dolžne bodo tudi zadržati na delu svoje invalide, če pa zanje ne bodo imele delovnega mesta, jim bodo morale najti delo drugje. Republiška skupnost socialnega zavarovanja bo predpisala, kdaj lahko delovni invalid prejema dodatek, če se zdravi več kot 30 dni.

■ **Pričakujemo tudi nova merila** za otroški dodatek. Novo v teh ukrepih bo zlasti to, da bo podlaga za dajanje otroških dodatkov skupni dohodek družine.

Če bomo vse te ukrepe znali uveljaviti tako, kot je zamišljeno, bomo socialnemu zavarovanju, hkrati pa družbi prihranili težke denarje, ki jih bomo lahko porabili za kaj drugega. Preprečili bomo razsipnost, ker poslej ne bo več mogoče iz skladov vzeti več, kot bodo imeli. Jamstvo za to dajeta predvsem predvidena skrb za izplačevanje nadomestil delovnim organizacijam in predvideno doplačevanje stroškov za opravljene zdravstvene storitve iz žepov zavarovancev.

Izbrali ste: Špilar, Babič in Katja Močnik

Anketa za najboljšega športnika Dolenjske v letu 1966 je za nami. V soboto dopoldne smo v uredništvu pregledali poslano gradivo in ugotovili: sodelavci ankete so nam poslali 159 odgovorov, zajeli pa so 53 kandidatov iz 7 občin. Žal smo tokrat dobili zelo malo odgovorov iz Bele krajine in iz trebanjske občine. Uspeh ankete bi bil seveda lahko še tehtnejši, če bi večje število sodelavcev izreklo še več o športnih dosežkih naših znanih in manj znanih tekmovalcev, šahistov, kegljačev itd. Menimo, da tudi ugotovljeni rezultati precej dobro odražajo splošno mnenje o vrednosti posameznih lanskih športnih rezultatov. Letos bo treba na tako anketo opozoriti bralce in sodelavce prej, pa bo prav gotovo tudi odziv precej večji.

Morda bo kdo dejal, da 159 sodelavcev v naši nagradni anketi ne more dati povsem zadovoljivega odgovora na vprašanje, kdo je najboljši športnik Dolenjske v lanskem letu. Tega se sami zavedamo in lahko samo še ponovno apeliramo na bralce naše športne strani, da bi letos že sproti spremljali delo in življenje športnikov naše pokrajine. Na tak način bi do konca leta prav gotovo dobili več odgovorov, z njimi pa tudi popolnejšo sliko o naših športnikih.

Anketni listi povedo, da so se sodelavci odločili takole:

1. **Marjan Špilar** (atletika) — 559 glasov;
2. **Franc Babič** (motoristika) — 382 glasov;
3. **Katja Močnik** (atletika) — 235 glasov.

Nadaljnji vrstni red ste sestavili takole: 4. **Igor Penko** (šah in atletika) 221; 5. **Tine Zaletelj** (atletika) 215; 6. **Rudi Mraz** (balinanje) 150; 7. **Janez Penca** (atletika) 107; 8. **Danica Močnik** (atletika) 105; 9 **Rudi Osterman** (šah) 69; 10. **Jože Smolič** (težka atletika) 42; 11. **Vinko Istenič** (atletika) 21; 12. **Bogdan Hren** (kegljanje, balinanje) 20; 13. **Boris Vovk** (atletika) 12; 14. **Darko Setine** (rokomet) 9; 15. **Franc Cargo** (plavanje) 9; 16. **Draga Sercer** (kegljanje) 7; 17. **Ivan Molan** (speedway 7; 18. **Marko Picek** (šah) 7; 19. **Franc Cervan,** (atletika) 7; in 20. **Ivan Usenik** (atletika) 7 glasov.

Naslednja mesta so zavzeli: Vitomir Šunjić, Tone Šporar, Jože Šilc, Stane Šega, Jože Slajkovec, Leon Štukelj, hokejist Smrke iz Kanade, Boris Mejak, Marjan Potrč, Stane Lavrenčič, Viki Lozar, Tone Krušič, kegljači Pionirja, rokometaš Fifolt, Marjan Somrak, Milan Papež, Meta Zagorjan itd.

ZMAGOVALCI PO OBČINAH

Novo mesto: Marjan Špilar; Krško: Franc Babič; Kočevje: Rudi Osterman; Brežice: Darko Setinc; Sevnica: Boris Mejak; Ribnica: Jože Šilc; Metlika: Peter Samc.

Posamezne športne panoge so se po vrsti uspehov zvrstile takole: atletika, speedway, šah, rokomet, plavanje, balinanje, kegljanje, težka atletika, namizni tenis, hokej na ledu, gimnastika, streljanje, letalstvo, odbojka in nogomet.

NAGRADE ZMAGOVALCEM IN SODELAVCEM ANKETE

Trije najboljši športniki bodo v kratkem dobili naše nagrade: Marjan Špilar bo dobil pokal Dolenjskega lista v trajno last, Franc Babič in Katja Močnik pa bosta prejela knjižni darili naše redakcije.

Knjižna darila smo danes odposlali tudi 10 izžrebancem iz vrst pošiljateljev ankete; dobili jih bodo:

Anton Adamič, Kočevje, Dom telesne kulture; **Vanja Mehle**, dijakinja, DD Šmihel pri Novem mestu; **Srečko Zore**, učenec, Vel. Malence 10, p. Krška vas; **Tone Andoljšek**, študent, Velike Poljane 3, p. Ortnek; **Marička Filipčič**, dijakinja, Kostanjevica na Krki, Grajska ul.; **Jožica Lapuh**, delavka, Sromlje št. 44; **Ivan Pfeifer**, delavec, Vrh 47, p. Boštanj; **Matija Žabčič**, učenec, Metlika, Cesta BiE 54; **Peter Simčič**, vajenec, Novo mesto, Trdinova 11, in **Anton Andoljšek**, brusač, Gorenja vas 55, p. Ribnica na Dol.

Upravičena jeza pismonoš!

Ob zadnjem visokem snegu se je znova pokazalo, kako malo razumevanja imajo nekateri ljudje do bližnjega. Iz mnogih krajev so nam pismonoše potožili, da so morali tudi še potem, ko je novi sneg že nekaj dni ležal, do prenekatere hiše gaziti do kolen in čez, da so prišli do vrat! Malomarnost nekaterih hišnih lastnikov je tako velika, da sami sebi ne očistijo poti do bližnje ceste in pustijo, da celo njihovi otroci gazijo po celem. Vsak pa v isti sapi zahteva, da mu pismonoša prinese pismo, časopis ali kaj drugega še »toplo na doma« — poti do doma pa ni pripravljen očistiti!

PISMA UREDNIŠTVU

Nepravilnosti na avtobusih

Tovariš urednik!

Potovanja z avtobusom mi dajo marsikdaj misliti o neuvidevnosti nekaterih potnikov. Da naša mladina, razen nekaj izjem, ne čuti spoštovanja do starejših, je že vsakdanje. Žal pa tudi starejši ne odstopijo sedeža bolni ali bežni starki ali starčku. Doživel sem, da je gospod udobno sedel in imel na sosednjem sedežu prtljago, da je imela mamica nekajletnega sinčka na sedežu poleg sebe, medtem ko so se drugi potniki stiskali na stojiščih.

Rezervacije so vse večkrat kamen spotike. Koliko prerekanja in hude krvi povzroči potnik z rezervacijo, ki pride na avtobus, ko so že vsi sedeži zasedeni. Tudi sprevodniku je v takem položaju težko, saj je skoraj nemogoče obema pošteno ugoditi. Ali se temu res ni mogoče izogniti? Morda bi le nekaj mest obeležili s tablico »rezervirano«, še najbolje pa bi bilo, da rezervacij sploh ne bi bilo več.

Se vedno se dogaja, da vozijo avtobusi mimo postajališč, ne da bi ustavili, in puščajo potnike v dvomu ali so oni zaradi avtobusov ali avtobusi zaradi potnikov.

Kdo bo odpravil te nepravilnosti?

V. PREZELJ,
Ortnek

Cesta ali kolovoz?

Tovariš urednik!

V tej rubriki ste v 2. številki vašega lista 12. januarja objavili pismo tov. Drage Ovniček, ki se pritožuje nad stanjem cest v okolici Stopič in Gabrja.

Na to pismo lahko odgovorimo samo to, da nobena izmed omenjenih cest ne spada v našo pristojnost, ker so ceste IV. reda. Naše podjetje vzdržuje namreč le ceste prvega, drugega in tretjega reda. Piscu članka zmote seveda ne moremo zameriti. Da pa ne bi ob prihodnjem tovrstnem članku zamerili vam (posebno, ker se je že večkrat zgodilo, da nas je Dolenjski list omenjal v zvezi s stvarmi, ki niso v naši pristojnosti), vam bomo te dni dostavili karto in spisek cest na Dolenjskem, ki jih vzdržuje naše podjetje.

Vzdrževalna služba
Cestnega podjetja v
Novem mestu

(OPOMBA: Cestno podjetje nam je medtem že poslalo seznam cest in pregledno karto cestnega omrežja, ki je med osnovnimi sredstvi podjetja in ga to tudi vzdržuje. Radi se je bomo poslužili, ko bo treba ob podobnih primerih ugotavljati, kdo za kaj odgovarja! — Uredništvo Dolenjskega lista.)

ZB v Kužlju — nezadostno!

Tovariš urednik!

Ni še dolgo tega, kar nas je pretresla tragična smrt Borisa Kraigherja in njegovega sina. Povsod so visele zastave na pol droga, sklicane so bile žalne seje in svečanosti. Le v Kužlju ni bilo videti na kulturno-prosvetnem domu nobene zastave. Upravičeno so nas spraševali sosedje Hrvati, če pri nas ne žalujemo. Franc Turk, ki stanuje v kulturno-prosvetnem domu, zastave ni mogel razobesiti, ker jo je imela zaklenjeno organizacija ZB NOV.

Žal je tako: veliko govorjenja, pa malo dela. Ko gre za priznavalnine in borčevske pokojnine, je vse drugače. Zima je in organizacija ZB, ki nima posebnega dela, bi lahko sklicala žalno slovesnost ob tragični smrti velikega revolucionarja in njegovega sina. Toda nihče se ni zmenil za to!

JOŽE KRIŽ
Kuželj

Življenje na invalidskem v ozičku

»Hvaležna sem socialni službi, Rdečemu križu in sindikatu, ki so mi preskrbeli invalidski voziček in mi pomagali prenašati posledice hude bolezni, ki me je udarila leta 1939.«

Tako se pričenja pismo, ki ga je podpisala **Marija Škoberne** iz Trnovca 56 pri Zabukovju in ga poslala našemu uredništvu. Marija je v njem precej na dolgo popisala tegobe svojega življenja v hribovski vasici...

Naprej beremo takole:

»Bila sem stara 12 let, ko sem zbolela za otroško paralizo. Spominjam se, da sem bila več ur kot mrtva. Odpeljali so me v Sevnico k zdravniku, ta pa me je naglo poslal v brežiško bolnišnico. Zdravniki so bili iznenadeni, saj si menda niso znali prav razlagati pojava bolezni, ki me je tako hudo napadla. V Brežicah sem ležala deset mesecev. Vsi so bili dobri z menoj, zlasti še dr. Glušič in dr. Berglez.«

»Bolezni mi niso dale nikoli miru,« je napisala Marija Škoberne. »Osem tednov sem preležala na dermatološkem oddelku v Novem mestu, tri tedne v ljubljanski bolnišnici pa v Celju. Kar dve leti sem bila stalno v bolnišnicah. Ko sem videla sošolke, ka-

Marija Škoberne: »Hvaležna sem vsem, ki so mi pomagali na tale voziček.«

ko so zdrave, sem veliko prejokala.«

»Pred leti mi je še nekako bilo,« ugotavlja Marija, »ker je zame skrbela mama, ki je bila še živa, zdaj pa sem sama. Imam sestro in tri brate, ki pa so vsi po svetu. Zame skrbi socialna služba, od katere dobim 9 000 S din na mesec. Ko dobim denar premišljam, za kaj ga naj porabim: ali za hrano ali za obleko, ker je za o je premalo. Sem doma v hribovitem kraju, kjer vsake reči primanjkuje.«

Zakonca Adamič - zlati par Kočevja

V Kočevju, mestu mladih družin, se redko pripeti, da bi praznovali zlato poroko — 50 let skupnega življenja. Tako slavje bodo imeli 28. januarja pri Adamičevih v Podgorski ulici.

Ta srečni in hkrati tako redki dogodek sta dočakala 83-letni Jože Adamič in njegova štiri leta mlajša žena Karolina, rojena Melosso.

Jože Adamič se je rodil v Kompoljah pri Dobrepoljah. Ko mu je bilo pet let, je izgubil očeta, zato je moral kot bajtarski sin že zelo zgodaj k drugim ljudem. Največkrat je bil pastirček. Trinajstleten se je učil za kovača, ker pa je bil po čudnem naključju njegov mojster ubit, z ukom ni bilo nič. Spet je potrkal pri drugih ljudeh. Naposled se je le izučil za zidarja. Poročil se je v Sodražici — 22. januarja 1917.

Ženi Katarini je stekla zibelka v Žimaricah pri Sodražici, v delavski družini. Ker je bil oče italijanski državljan, je bil takratnim avstrijskim oblastem trn v peti, je moral z vso družino v internacijo. Katarina je tako že mlada hodila težko pot. Melossovi so bili zaprti na ljubljanskem gradu, v Leibnitzu in Pragi, kasneje pa še na Dunaju. Katarini je bilo komaj 10 let, ko ji je umrla mati. Ko je bilo konec internacij, se je poročila.

Adamičeva tudi skupne poti nista imela posute z dobrotami. Rodilo se jima je osem otrok, ki jih je bilo treba preživljati. Do konca druge svetovne vihre je družina živela v Sodražici. Za NOV sta Jože in Katarina delala že od leta 1942, ko so šli v partizane tudi njuni štirje otroci. Adamič je bil odlikovan z redom zaslug za narod.

Po osvoboditvi sta Adamičeva šla stanovat k sinu Jožetu v Kočevje na Podgorsko ulico. Oče se je, čeprav je bil že v letih, precej pridružil tistim, ki so začeli obnavljati domovino. Kot kvalificiran zidar z bogatimi izkušnjami je delal pri podjetju Obnova in okrajnem gradbenem podjetju, ki sta obnavljali porušeno Kočevje. Tu je dočakal tudi pokoj.

Slavljenca sta zdrava dočakala pozno jesen življenja v krogu sinove družine. Rada bereta Dolenjski list. Ko ga prebereta, ga pošljeta hčeri v inozemstvo. Znanci in prijatelji jima želimo še veliko let skupnega življenja.

A. ARKO

Javni dogovori

(Nadaljevanje s 1. strani)

3. Za zbiranje možnih kandidatov za odbornike občinskih skupščin organizira Socialistična zveza na svojih območjih skupaj z vsemi družbeno-političnimi organizacijami sestanke, na katerih razpravljajo o možnih kandidatih. Zbrani predlogi morajo biti deset dni pred kandidacijskimi zbori volivcev in zbori delovnih ljudi javno obravnavani in objavljeni.

4. Možne kandidate za poslance skupščine SRS zbirajo volilne komisije pri občinskih vodstvih Socialistične zveze tako, da se o predlogih dogovarjajo z vsemi političnimi in družbenimi činitelji. Občinska vodstva SZDL skličejo najkasneje deset dni pred kandidacijskimi zbori volivcev in zbori delovnih ljudi razširjene seje, na katerih s predstavniki družbeno-političnih organizacij in drugimi predlagatelji razpravljajo o zbranih predlogih. Na teh sejah se dogovore o najprimernejših možnih kandidatih, sprejeta stališča pa takoj objavijo.

5. Pri zbiranju možnih kandidatov za zvezne poslance je postopek enak kot pri zbiranju predlogov možnih kandidatov za republiške poslance. O možnih kandidatih se dogovarjajo najprej v vseh občinah volilne enote. Najmanj deset dni pred kandidacijskimi zbori volivcev in zbori delovnih ljudi skličejo občinske organizacije SZDL posvetovanje za območje volilne enote. Na posvetovanju sodelujejo predstavniki vodstev družbeno-političnih organizacij in drugi predlagatelji ter usklajujejo zbrane predloge. Sprejeta stališča pa morajo takoj objaviti.

III.

1. Na kandidacijskih zborih volivcev in zborih delovnih ljudi seznanijo organizacije SZDL volivce s potekom predvolilnih kadrovnih priprav in utemeljujejo predloge, ki so se izoblikovali v prejšnjih razpravah. Zbori razpravljajo o teh in vseh drugih predlogih volivcev ter izberejo kandidate.

2. V volilnih enotah za republiške in zvezne poslance so organizacije SZDL dolžne seznaniti kandidacijske zbore volivcev in zbore delovnih ljudi z vsemi stališči, ki so se do takrat izoblikovala na vsem območju volilne enote.

IV.

1. Kandidatom za odbornike in poslance omogočajo organizacije Socialistične zveze, da neposredno sodelujejo v političnih pripravah na volitve.

2. Socialistična zveza se bo javno zavzemala za kandidate, ki bodo izbrani v skladu z načeli in kriteriji, sprejetimi v predvolilni razpravi.

V.

Občinski odbori SZDL izdelajo svoje konkretne načrte predvolilne dejavnosti v občinah.

UPRAVNI ODBOR

ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA KRANJ –

organizacije: **TOVARNE USMERNIŠKIH NAPRAV NOVO MESTO**

razpisuje prosto delovno mesto

šefa tehničnega sektorja

RAZPISNI POGOJI:

— visoka ali višja strokovna izobrazba elektro ali strojne stroke in 5 let ustrezne prakse ali
— srednja izobrazba elektro ali strojne stroke in 10 let ustrezne prakse.

Kandidat mora poleg prošnje predložiti vsa ustrezna dokazila, da izpolnjuje zahtevane pogoje.

Razpisni rok je 15 dni po objavi razpisa.

Osebni dohodki so določeni po pravilniku o delitvi OD tovarne.

Tovarna ne razpolaga s stanovanjem.

Prijave pošljite na naslov:
Združeno podjetje ISKRA Kranj — **Tovarna usmerniških naprav Novo mesto**, — Razpisna komisija, Novo mesto

Vsi udeleženci razpisa bodo o izidu razpisa in izbiri kandidata obveščeni v roku 8 dni.

ELEKTRO LJUBLJANA
POSLOVNA ENOTA **KOČEVJE**

poziva
vse stranke, ki so v letih 1946 do 1966 izročile

v popravilo TV, radio in gospodinjske aparate,

da jih prevzamejo v naši elektroservisni delavnici Kočevje, Ljubljanska cesta št. 5, najkasneje do 28. februarja 1967.

Po tem roku bomo navedene aparate razprodali na javni dražbi, z izkupičkom pa krili stroške popravil.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

razpisuje

NOVO NAGRADNO

ŽREBANJE

za vlagatelje, ki varčujejo pri Dolenjski banki in hranilnici NOVO MESTO in njenih poslovnih enotah v KRŠKEM, METLIKI in TREBNJEM ali pri poštah v okviru podjetja PTT novo mesto.

1. za vlagatelje, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 vloženih na svojo hranilno vlogo **najmanj 1.000 N-din kot vlogo na vpogled** — navadno vlogo:

25 DENARNIH NAGRAD

PO 200 NOVIH DINARJEV

2. Za vlagatelje, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 na svoji hranilni vlogi **najmanj 2.000 N-din in vlogo vezano na odpovedni rok nad 12 mesecev** —

28 praktičnih nagrad:

televizor RR Niš
moped »Partizan«
šivalni stroj »Mirna«
hladilnik »HIMO«, 60-litrski
radijski sprejemnik Simfonija
blago za moško obleko tovarne »NOVOTEKS«, Novo mesto
6 moških srajc tovarne perila »LABOD«, Novo mesto
6 kosov ženskega perila tovarne »BETI«, Metlika
5 transistorjev HOKEJ 66
5 jedilnih servisov za 6 oseb
5 jedilnih priborov za 6 oseb
5 električnih likalnikov z regulatorjem

Vsak varčevalec ima pri žrebanju toliko žrebnih lističev, kolikorkrat izpolnjuje pogoje nagradnega žrebanja s tem, da je lahko izžreban enkrat.
3. Za varčevalce, ki bodo imeli na dan 31. marca 1967 **z banko sklenjeno pogodbo o namenskem varčevanju za nakup, gradnjo ali adaptacijo stanovanj in položen osnovni polog**, razpisuje banka posebno nagradno žrebanje — 6 praktičnih nagrad, ki jih bodo prejeli ob izpolnitvi pogojev za najetje kredita.

Nagrade so:

1. kopalna kad s kombinirano pečjo
2. hladilnik HIMO, 80 litrski
3. bojler, 80-litrski
4. električni štedilnik
5. bojler, 8-litrski
6. bojler, 8-litrski

VARČEVALCI — ne pozabite, da za vezano hranilno vlogo prejmete tudi večje obresti!
Navadno hranilno vlogo lahko spremenite v vezano vlogo!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

Komisija za nabavo in odtujitev osnovnih sredstev pri podjetju

KOVINAR – NOVO MESTO

razpisuje **JAVNO LICITACIJO**
za prodajo sledečih osnovnih sredstev:

1. stebelni vrtalni stroj do 10 mm
2. konzolni vrtalni stroj do 23 mm
3. brusilni stroj na dve plošči z elektromotorjem
4. verižno dvigalo — 3 T
5. strojna žaga

Prodaja bo v soboto, 28. januarja 1967, pri Kovinarju v Bučni vasi ob 12 uri.
Informacije dobite po telefonu 21-156.

Nenadoma nas je zapustila naša draga mama in stara mama

FRANČIŠKA ŽAGAR

iz Birčne vasi

Pokopali smo jo v soboto, 21. januarja, na šmihelskem pokopališču.

Žalujoči: sinovi Viktor z družino, Lojze, Jože in Ivan; hčerke Marica in Fanika z družino, Mihela, brat Alojz z družino in drugo sorodstvo.

ŠOLSKI CENTER ZA GOSTINSTVO NOVO MESTO

obvešča

vse interesente, da se bo v sredo, 1. februarja 1967, ob 14. uri v prostorih centra, Društveni trg 1, začel pouk:

1. **I. letnika oddelka za odrasle** gostinske šole Novo mesto za poklica kuhar in natakar ter
2. **tečaja za strokovno usposabljanje kadrov** za vodenje zasebnih gostišč in za ozki profil (prej polkvalifikacijo) gostinskega kuharskega in natakarskega poklica.

Prijave pošljite do 31. januarja 1967 na Šolski center za gostinstvo, Novo mesto, ki daje tudi vse podrobnejše informacije.

ŠOLSKI CENTER ZA GOSTINSTVO, NOVO MESTO, Društveni trg 1 — telefon 21-527.

SVET OSNOVNE ŠOLE ŽUŽEMBERK

razpisuje mesto

1. **RAVNATELJA**
osnovne šole Žužemberk
2. **UČITELJA**
za podružnično šolo Ajdovec

Pogoji pod 1.:
Visoka, višja ali srednja izobrazba s 5-letno vzgojno-izobraževalno prakso in opravljenim strokovnim izpitom.

Prošnjo s kratkim življenjepisom in potrebna dokazila pošljite razpisni komisiji pri osnovni šoli Žužemberk najkasneje 15 dni po objavi v Dolenjskem listu.

OBVESTILO LASTNIKOM GOZDOV

Gozdno gospodarstvo Novo mesto

sporoča vsem lastnikom gozdov, da je rok za vlaganje prošenj za sečnjo v sezoni 1967/68

do 31. marca 1967.

V tem času morajo lastniki gozdov vložiti prošnje, ker kasneje vloženih, razen v izjemnih primerih (elementarne nezgode), Gozdno gospodarstvo ne bo reševalo.

Prošnje, ki jih ni potrebno kolkovati, naj lastniki napišejo na posebnih obrazcih, ki jih bodo dobili na sedežih gozdnih obratov ali pri področnih revirnih gozdarjih. Vse prošnje lahko vlagajo gozdni posestniki do navedenega roka na sedežih gozdnih obratov

Črnomelj, Črmošnjice, Metlika, Novo mesto, Podturn, Straža in Trebnje.

Zaradi pravočasnega odkazila pohitite z vlaganjem prošenj.

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

Komisija za delovna razmerja pri podjetju

»KOVINARSKA«
TOVARNA INDUSTRIJSKE OPREME IN KONSTRUKCIJ – **KRŠKO**

razglaša

prosta delovna mesta za

20 KVALIFICIRANIH KLJUČAVNIČARJEV

10 KVALIFICIRANIH ELEKTROVARILCEV

3 KVALIFICIRANE KOVINOSTRUGARJE

Pogoj: odslužen vojaški rok, poskusno delo 2 meseca, delo v dveh izmenah.

Zaželena je praksa. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Ponudbe vložite pri kadrovski službi podjetja.
Nastop dela je možen takoj. Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

ODGOVOR NA ODGOVOR ALI:

„Janez je kriv, ker je povedal!"

Samo demokraciji na ljubo smo v našem listu v decembru lani objavili odgovor kolektiva hotela Kandija na moj sestavek »Rad bi vedel za svojo pravico«. Zato se ob vsem, do česar je prišlo (še boljše: do česar ni prišlo!) v samoupravljanju tega kolektiva po objavi omenjenega sestavka, čutim dolžan pred javnostjo dati »odgovor na odgovor«.

Ni mi toliko mar tega, da me na cesti ustavljajo znanci in govore: »Zakaj ne odgovoriš? Udari nazaj! Mar se boš res dal?«, in tudi tega mi ni mar, da se nekateri (upam, da jih ni veliko . . .) škodoželjno smejijo in mi strgajo korenjček. Družbeni procesi so vedno dolgotrajni, to, kar je napredno, pa vselej zmaguje. »Čas je naš najboljši zavezník« — je resnica, ki v takšnih primerih vselej obvelja.

V primeru hotela Kandija gre za samoupravljanje, za tisto samoupravljanje, ki ga gojimo že celih 15 let. Brez izkušenj smo začeli z njim. Kljub vsemu je danes veliko veliko boljše, kot je bilo v prvih začetkih. Našega samoupravljanja ne more več nihče zanikati!

Ne prizadevamo si samo za večjo in boljšo proizvodnjo. Če bi nam šlo samo za to, bi bilo najlaže zgolj posnemati preizkušeni zahodni kapitalistični sistem. Nam pa gre za nekaj več: za človeka v proizvodnji! Človeku, ki ustvarja, dajemo vsaj tako veljavo kot proizodnim uspehom. Zato vedno in povsod terjamo, naj človek v naši stvarnosti sodeluje v proizvodnji in pri delitvi.

V uvodu svojega odgovora člani kolektiva hotela Kandija tako na splošno priznavajo, da obstoja dobro in slabo tudi v njihovem podjetju. V isti sapi pa že ugotavljajo, »da v svoji obrambi ne bodo prali perila in odgovarjali na vsa obrekovanja v članku«. Žal moram reči, da niso odgovorili na prav nobeno moje »obrekovanje«! Hkrati pa odločno trdim, da v našem samoupravnem sistemu ne more in ne sme biti nikomur za malo stopiti pred javnost in položiti pred njo račun!

V nadaljevanju odgovora so uporabili stari, zato pa toliko bolj zavrženi obrazec: »Kriv je Janez, ki je pokazal na greh!« . . . Priznati je treba, da so se zelo potrudili, da bi tega »Janeza«, člana svojega kolektiva, ki je povedal del resnice o samoupravljanju v hotelu Kandija, kar najbolj umazali pred javnostjo. Skrbno so prelistali Jančarjev disciplinski dosje — (upam si trditi, da je kak drug dosje prestopkov v hotelu Kandija še zajetnejši).

V odgovoru so mimogrede potvorili nekaj dejstev. Pojdimo kar po vrsti: komisija za družbeni nadzor občine Novo mesto je obiskala hotel Kandija na predlog komisije za prošnje in pritožbe in ne na predlog DS hotela Kandija, kot zatrjujejo v odgovoru. Pravijo, da so zaman čakali na novinarja, ker so mu imeli bajda zelo veliko za povedati. Toda bilo je malo drugače. Direktor Jože Tomlje ni obvestil o kraju in času sestanka predsednika sindikalne podružnice gostincev Ludvika Bencika, čeprav ga je slednji za to osebno poprosil in čeprav je to obljubil! Nihče razen članov kolektiva ni vedel, kdaj bo sestanek, torej tudi jaz kot novinar ne, če so imeli seveda s tistim novinarjem, ki so nanj čakali, mene v mislih. In še več! Dovolili so si celo to, da so Francu Jančarju kot članu kolektiva na nedemokratičen in protiustaven način preprečili udeležbo na tem sestanku, na katerem so govorili predvsem o njem!

Zelo prebrisano podtikajo Jančarju, ki je izjavil sanitarnemu inšpektorju, da je videl črva na bifteku ,vprašanje, zakaj ni bifteka, preden je z njim postregel gostji, vrnil kuhinji. Iz uradnega zapisnika pa je razvidno, da je prizadeta gostja našla črva, ko je biftek prerezala in je črva šele nato pokazala Jančarju.

V odgovoru navajajo izjave posameznih članic kolektiva o Jarju. Povedati pa moram, da razpolagam z napisanimi izjavami taistih članic kolektiva, vendar v izjavah, ki jih imam jaz, trdita precej drugače.

Kje je odgovor na vprašanje glede šestih odpovedi, kje odgovor na vprašanje o stanovanju, o odnosu do vajencev, o neenakosti osebja pri plačevanju hrane, o nepravični razdelitvi nagrad itd., itd.? Na vsa ta vprašanja mora kolektiv odgovoriti predvsem samemu sebi. Pri tem pa nima taisti kolektiv niti najmanjše pravice stopati pred javnost s trditvijo, da javnosti zadostuje posplošen odgovor ,brez dejstev!

Zakaj so se izognili odgovoru glede šestih odpovedi, ki sem ga zastavil v sestavku? Za temi odpovedmi so živi ljudje, ki so svoj čas živeli v kolektivu in delili z njimi dobro in slabo, pa so ga morali tako ali drugače zapustiti. Jih mar smemo napoditi čez prag kot hlapca Jerneja? Med njimi je tudi snažilka, delavka, ki dela zdaj v bolnišnici, kjer vedo o njej samo dobro!

Kolektiv je človeka, ki je spregovoril o napakah v samoupravljanju v svojem kolektivu, posul z blato min skuša dokazati, da je slab. Toda če je ta človek res tako slab, pa je kljub temu on edini razkril pred javnostjo probleme samoupravljanja, potem ta slabost ne gre za moj rovaš, pač pa na rovaš kolektiva!

Zgolj z enostransko ugotovitvijo: »Janez je kriv, ker je povedal,« problema nismo rešili. Naštevanje uspehov podjetja je kaj malo prepričljiv argument zoper navedbe o samovolji, saj smo že poudarili, da vzgajamo v samoupravnem sistemu proizvajalca, ki naj proizvaja in deli! Proizvodne uspehe pa je prav gotovo lahko doseči tudi z nasiljem! Strah me je pred tako majhno mero odgovornosti, kakršno je pokazal kolektiv hotela Kandija v svojem odgovoru. Kljub temu pa še vedno upam, da se bo v hotelu Kandija premaknilo na boljše!

MILOŠ JAKOPEC

Spet eksplozija v »Avtu«

18. januarja ob 15.30 je prišlo do težje nezgode v avtokleparskem oddelku mehanično-servisne delavnice podjetja »Avto «iz Kočevja. Kvalificirani delavec Alojz Briški in kvalificirani klepar in varilec za avtogeno varjenje Valetin Briški sta brusila bencinski rezervoar za tovorni avtomobil. Pri tem je rezervoar eksplodiral. Alojzu je eksplozija zlomila desno nogo in ga opekla po obrazu, Valentin pa je bil le lažje poškodovan. Alojza so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Pri eksploziji je bilo materialne škode za okoli 150.000 Sdin.

Bo Jože tak, kot so drugi?

Ker pri nas ni institucij za zdravljenje alkoholizma, morajo v hujših primerih prizadeti v bolnišnico za živčne in duševne bolezni

Skoraj ne pomnimo, da bi se zbrali vaščani treh vasi zato, da bi s skupnimi močmi poskušali urediti družinske razprtije v eni izmed kmečkih domačij. Prav zaradi tega je bil v nedeljo, 15. januarja, shod prebivalcev Dol. Dobrave, Jezera in Lukovka, da bi poiskali način, ki bi omogočil Jožetu Florjančiču iz Dol. Dobrave normalno življenje. O tej zadevi je namreč že dvakrat razpravljala trebanjska občinska skupščina, ker so plačniki zdravstvenega zavarovanja zahtevali, da je treba takšne primere drugače reševati — ne z oddajo v bolnišnico za živčne in duševne bolezni, temveč s socialnimi ukrepi.

Že drugo leto in četrtič po vrsti je Jože Florjančič v bolnišnici za živčne in duševne bolezni Ljubljana-Polje. Ker pri nas nimamo ustanov za zdravljenje alkoholikov, so ga nastanili med duševno prizadete, čeprav je popolnoma normalen, kadar ne pije. Razumljivo je, da si želi od tam domov. Toda v takšnih razmerah, kakršne so pri njem doma, se bo alkoholizma le stežka znebil. Vaščani vedo povedati, da je žalostnega stanja delno kriva tudi njegova žena, ki je sicer zaradi vsega tega že mnogo pretrpela. V družini sta nastala dva tabora, oče je bil ob vso veljavo, kar ga je še bolj pehalo v pitje in mu ni dalo normalno živeti.

Socialna služba pri občinski upravi se je kljub temu lotila starega, tako rekoč brezupnega primera. S pomočjo vseh tamkajšnjih družbenih organov, sosedov in s pomočjo skrbnika bo poskušala urediti, da Jože ne bi več segal po pijači zaradi notranje stiske pri neurejenih razmrah v družini. Za to pa je potreben normalen, prijazen odnos vseh tistih, ki bodo v bodoče, ko se bo vrnil, okrog njega živeli: od žene in otrok pa do sosedov, ki bi lahko pripomogli, da bi Jože postal človek, kot so drugi. Pa tudi sam se bo moral za to zavzeti.

M. L.

Mostovi v izdihljajih

(Nadaljevanje in konec)

Starejši in mnogo trdnejši novomeški pobratim že desetletja junaško požira znatno večji prometni zalogaj, kot ga more spraviti v usta.

Ko so ga zgradili, niso računali na avtomobile v letu 1967.

Most je preozek. Če se na njem srečata tovornjaka, mora eden nazaj. Včasih zapeljeta na hodnik za pešce, ki je na konzoli. To je nevarna igra. Prvič zato, ker most vzdrži največ 15 ton (četudi gredo čezenj dvakrat težja vozila), in drugič zato, ker je tovornjak na hodniku kot na previsu smrti.

Vozniki godrnjajo in preklinjajo.

Most požira vse od kraja: pešce, kolesarje, osebne avtomobile, tovornjake, buldožerje in otroške vozičke. Požreti mora vse, kar hoče z levega brega Krke na desni breg, in vse, kar hoče v nasprotno smer.

Most je železen, vendar se pod preveliko težo pošteno zamaje. Strokovno temu rečejo, da niha. Samo da ne bi premočno nihal!

»Ne bo dolgo vzdržal,« mu nekateri štejejo leta.

»Vsekakor je potreben nov most,« pišejo izvedenci v strokovnih poročilih.

Vsi vedo, da brez novega mostu v Novem mestu res ne bo šlo. Vprašanje je le: kdo bo gradil, kdaj in za kaj!

Da bi za nekaj časa rešili zmedo, so sklenili postaviti na levem bregu Krke prometni znak, ki bo ukazoval vozilom, ki pripeljejo z Glavnega trga, naj počakajo, da bodo čez most potovala najprej vozila z desnega brega.

IVAN ZORAN

Trčenje avtov pri Kočevju

Pri vasi Gorenje pri Kočevju je prišlo 16. januarja ob 12. uri do prometne nesreče. Jože Ambrožič je peljal z osebnim avtom proti Dvoru, ko je na nepreglednem levem ovinku srečal tovorni avto, ki ga je vozil Ivan Draškovič. Na poledeneli ozki cesti sta se skušala avtomobila srečati, pri tem pa je zadnji del tovornjaka zaneslo v leva vrata osebnega avtomobila. Na osebnem avtu je bilo škode za okoli 2500 Ndin.

Mrtva rojakinja išče dediče

Za zdaj še nič znanega, kdo bo podedoval premoženje Uršule Staniša: ali kakšen sorodnik ali ZDA?

Iz ZDA so pred tremi leti sporočili, da je umrla Uršula Staniša, ki zapušča precejšnje premoženje. Naši organi za notranje zadeve in matičarji so takoj začeli iskati dediče. Pretaknili so vso Dolenjsko in Notranjsko — brez uspeha. Skopi in pomanjkljivi ameriški podatki o Uršulini domovini oziroma njenem rojstnem kraju niso zadostovali.

Te dni so dobili organi za notranje zadeve in matičarji novo naročilo: naj poskusijo vse, da bi naposled odkrili zakonite dediče in razvozlali zagonetno zapuščinsko zadevo. Kdo je ta Uršula Staniša, kateri je tako težko najti dediče?

Ameriško sporočilo trdi, da je bila rojena 21. oktobra 1878 kot hči Franca in Frančiške Uhan v kraju Rudolfaro. Sprva so pri nas mislili, da gre za Rudolfovo ali Rudolfswerth, kot se je včasih imenovalo Novo mesto, ali morda za neki kraj v cerkniški občini. Med poizvedovanjem pa niso dobili nobenih zanesljivih podatkov o bogati rojakinji.

Kdo bo srečni dedič Uršulinega premoženja? Ga bodo našli med živimi ali bo premoženje naše rojakinje pripadlo Združenim državam?

Taka in podobna vprašanja so se zavrtale v glave mnogih, ki že vedo za Ušulino zapuščino, še globlje se bodo zavrtala v tiste, ki bodo za zadevo zvedeli kasneje in morda pomislili, ali bi ne kazalo za vsak primer stopiti v vrsto iskanih dedičev!

Uršula Staniša je že nekaj let mrtva. Ameriško sporočilo ne pove, v katerem kraju je umrla. Zato je raziskovanje toliko težje.

Se bo našim naposled posrečilo razvozlati uganko o rojstnem kraju premožne rojakinje in dedičih? Bo zadostovalo, če bodo pregledali vse matične knjige v Sloveniji o rojstvih med 1870 in 1890? Glede rojstnega leta je lahko v ameriškem sporočilu napaka. Morda je odšla Uršula premlada čez veliko lužo in so ji morali v ta namen kupiti leta? Morda 10 let? Včasih se je to dalo!

IVAN ZORAN

KAKO POTEKA ZAMENJAVA IZKAZNIC

Kaže, da brez kazni ne bo šlo

Konec aprila je zadnji rok za zamenjavo izkaznic in na novomeškem uradu imajo vedno več dela. Za področje novomeške občine so od srede septembra lani pa do zdaj izdali 10.700 novih osebnih izkaznic, vendar je to komaj tretjina — 20.000 občanov starih osebnih izkaznic še ni zamenjalo. Za novomeško krajevno skupnost je odstotek le malo boljši: od 10.000 Novomeščanov je po nove osebne izkaznice prišlo 4000 prebivalcev.

Zdi se, da se zamudniki preveč zanašajo na dobro voljo matičnega urada ali pa ne vedo, da so lahko za svojo malomarnost tudi kaznovani. 20. člen zakona o osebnih izkaznicah namreč pravi (Uradni list SFRJ št. 8/1965):

Z denarno kaznijo 100 Ndin se kaznuje, kdor brez opravičljivega razloga

1. ne vloži v določenem roku po dopolnitvi 18. leta starosti (v treh mesecih) prošnje za osebno izkaznico,

2. ne vloži v določenem roku prošnje za zamenjavo osebne izkaznice,

3. ne naznani v določenem roku (15 dni), da je izgubil osebno izkaznico.

Na novomeški občinski skupščini sicer upajo, da jim po kaznih ne bo treba poseči, še zlasti, ker imajo zadnje čase vedno več dela. Pravijo pa, da tistim, ki v rednem roku ne bodo zamenjali osebnih izkaznic, ne mislijo pogledati skozi prste.

S. Splihal

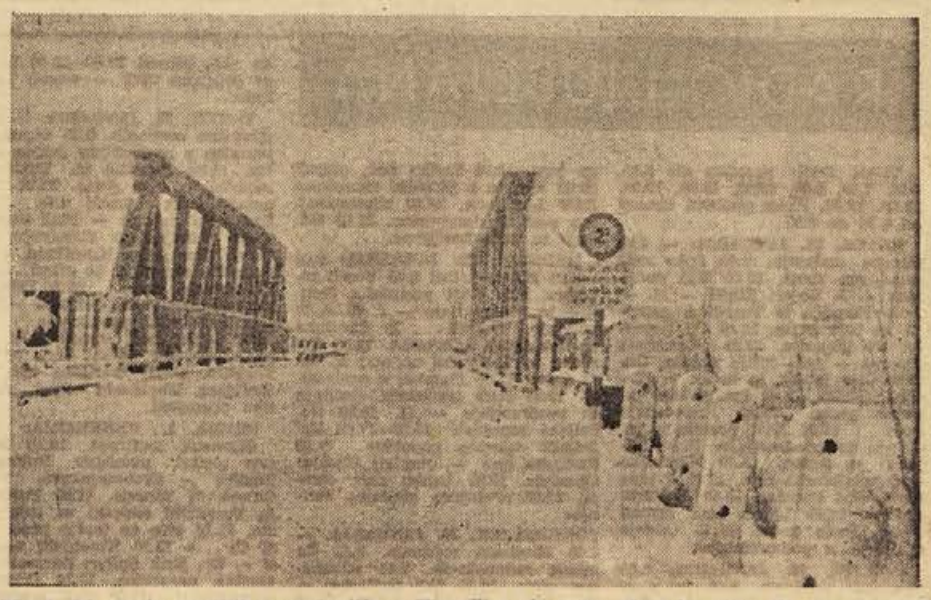

Most, ki spaja metliško področje s Hrvaško, je tako slab in star, da ne prenese večje obremenitve kot 2 toni. Pred mostom stoji prometni znak, ki prepoveduje težjim vozilom prečkati most, toda tega ne upoštevajo ne težki tovornjaki ne avtobusi. Taka praksa ne bi mogla več dolgo obveljati, zato so se pred kratkim začeli resni razgovori med Metličani in predstavniki sosednjih hrvaških občin, da bi most popravili s skupnimi sredstvi.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 27. januarja — **Janez**
Sobota, 28. januarja — **Drago**
Nedelja, 29. januarja — **Frančišek**
Ponedeljek, 30. januarja — **Martina**
Torek, 31. januarja — **Vanja**
Sreda, 1. februarja — **Ignac**
Četrtek, 2. februarja — **Marija**

ČESTITKE

Dragima **mami** in **očetu Pakarjevima** iz Uršnih sel za 34. obletnico skupnega življenja še mnogo let želi **hčerka Rezika z možem Ivanom in otrokom.**

•

Ljubemu in skrbnemu očku — šoferju **Marjanu Sitarju** s Potoka pri Straži najlepše čestitke za dvojno praznovanje ter srečno vožnjo — **žena Tonča, sinček Viki** pa mu pošilja koš poljubčkov.

•

Naši skrbi mami, stari mami in babici **Jožefi Franko** iz Leskovca pri Brusnicah želijo za njen 83. rojstni dan še mnogo zdravih in srečnih let, **hčerka Pepca, Lojzka, vnuk Jože z družino, vnukinja Mimi z družino, Ani z možem Štefanom, pravnučki** pa ji pošiljajo koš poljubčkov.

•

Mariji Gričar iz Ločne 27 pri Novem mestu želi za dvojno praznovanje obilo sreče in zdravja **mož z otroki.**

•

Dragemu sinu in bratu **Franciju Verderberju**, ki služi vojaški rok v Kraljevu, želimo za njegov dvojni praznik obilo sreče in zdravja ter skorajšnje svidenje. **Ata, mama in sestra z družino.**

ZAHVALE

Ob prerani smrti drage žene

Marije Štruna

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujeva vsem, ki so nama na kakršenkoli način pomagali in v težkih trenutkih stali ob strani. Posebno se zahvaljujeva primariju dr. Koscu in dr. Hübscherju, ki sta ji zadnje dni injšala bolečine, ter strežnemu osebju internega oddelka. Nadalje se zahvaljujeva sindikalni podružnici DBH Novo mesto, upravi pokopališča, RK, sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjene vence in šopke, za vsa pismena in ustna sožalja ter vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

Žalujoči mož France in Ivanka

Ob bridki izgubi mame in stare mame

Frančiške Žagar

iz Birčne vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo podjetju IMV iz Novega mesta, Splošnemu gradbenemu podjetju in Sekciji za vzdrževanje prog iz Novega mesta.

Žalujoči: sinovi Viktor z družino, Lojze, Jože in Ivan; hčerke Marica in Fanika z družino, Mihela; brat Alojz z družino ter drugo sorodstvo

---

Ob boleči izgubi dragega moža

Lojzeta Bajca

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in so mi v tem žalostnem trenutku stali ob strani in nudili vso pomoč. Prisrčna hvala kolektivu kmetijske šole Grm, govorniku, č. duhovščini in vsem, ki so z menoj sočustvovali.

Žena Ivanka

Novo mesto, 23. januarja 1967.

Toplo se zahvaljujmo vsem, ki so našega nadvse ljubljenega moža in očeta

Rudolfa Zajca

iz Zbur

spremili do njegovega zadnjega doma, mu darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Iskrena hvala zdravnikom in strežnemu osebju pljučnega oddelka bolnice Novo mesto, ki so mu v zadnjih trenutkih lajšali bolečine. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku iz Šmarjete za tolažilne besede. Iskrena hvala kolektivom Delavske restavracije, hotela Metropol, trgovskega podjetja DOLENJKA iz Novega mesta, gasilskemu društvu iz Zbur ter g. Rudolfu Pipi.

Žalujoči: žena z otroki in drugo sorodstvo

Ob bridki izgubi naše drage mame

Frančiške Mrvar

iz Dol. Straže

se najprisrčneje zahvaljujemo zdravniškemu osebju pljučnega oddelka novomeške bolnišnice za vso nego in skrb, sosedom za pomoč v težkih trenutkih ter kolektivu NOVOLES in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: sinova Franci in Edi z družinama, hčerka Darinka z družino in drugo sorodstvo

---

Sodelavcem Industrije obutve se iskreno zahvaljujem za finančno pomoč ob nesreči. **Minka Pešič.**

AGENCIJA »NOVA«

TRST,

Via Galatti 13
(PIAZZA OBERDAN)

PRODAJA po tovarniških cenah z garancijo pralne stroje, oljne peči, centralne kurjave in

POSREDUJE nabavo obrtniških strojev, traktorjev, kosilnic, električnih aparatov za molžo krav — ter ostalega reprodukcijskega materiala.

Plačljivo v vsaki valuti.

PISITE NAM
IN OBISČITE NAS!

mali oglasi

PRODAM POLTOVORNI AVTO Volkswagen — letnik 1962, prav dobro ohranjen. Cena po dogovoru. Ogled vsak dan od 8. do 17. ure. Martin Gramc, Stankovo 2, p. Krška vas pri Brežicah.

UGODNO PRODAM voz »slavonar«, 300 l vina na drobno (semiška gora), kvaliteta dobra. Golobič, Maline 2, Semič.

UGODNO PRODAM traktor znamke »Hanomak«. Naslov v upravi lista (79/67).

PRODAM ALI DAM V NAJEM vinograd nad Prečno in prodam dve kravi. Anton Hrastar, Bršlin, Novo mesto.

PRODAM 2 gumi voza (2—3 tone). Koračin, Koroška vas 27, Stopiče.

PRODAM vrata za zidanico. Trebnje 29.

PRODAM ZLATO za zobe. Ponudbe na upravo lista (71/67).

PRODAM MOTORNO ŽAGO in moped na tri prestave. Rado Erjavec, Ratež 36, Brusnice.

UGODNO PRODAM brezhiben dober radioaparat. Smola, Žabja vas 22, Novo mesto.

SPREJMEM DIMNIKARSKEGA VAJENCA z najmanj 6-razredno osnovno šolo. Hrana in stanovanje preskrbljena. Stanislav Arh, dimnikarski mojster, Kamnik.

DEKLE ZA OPRAVLJANJE vseh gospodinjskih del in pomoč v kuhinji sprejmem takoj. Ponudbe pošljite na naslov: gostilna »Pod Stolom«, Moste, p. Žirovnica.

IŠČEM SOBO s posebnim vhodom v centru mesta. Ponudbe na upravo lista (74/67).

FRIZERSKO VAJENKO sprejmem. Hrana in stanovanje preskrbljena. Davorin Novak, Trebnje 18.

IŠČEMO STAREJŠO ŽENSKO (upokojenko), ki bi prihajala na dom k desetmesečnemu otroku. Rajš, Zagrebška D, Novo mesto.

ZA GOSPODINJSKO in kmečko delo sprejmem žensko, ki se bo lahko pozneje zaposlila v tovarni. Jeglič, Podbrezje 86, p. Duplje na Gorenjskem.

NUJNO POTREBUJEM SOBO s kuhinjo ali prazno hišo kjerkoli na podeželju. Izven hribovitih krajev, za eno osebo. Ponudbe pošljite na naslov: Janko Cerar, Količevo 30, p. Dob.

INSTRUIRAM vse predmete za osemletko ter poučujem harmoniko. Naslov v upravi lista (82/67).

ODDAM SOBO za dve osebi, prednost imajo ženske. Bršlin 39, Novo mesto.

VEČJO SOBO oddam dvema samskima osebama. Pojasnila: Adamičeva 7, Novo mesto.

KUPIM STARO SREBRO in srebrne kovance. Roman Doljak, Resljeva 2, Novo mesto.

KMETOVALCI! Puhalnike »Štumax« 50, »Štumax« 40, »Pionir II« in »Pionir I«, kakor tudi kladivarje (šrotarje), gnojnične črpalke ter vse druge stroje naročajte posredno pri Jožetu Krašni, Škocjan 22, Novo mesto, kjer dobite tudi vsa druga tehnična navodila. Kleparstvo Stuhec, Maribor.

29. 12. 1966 sem od Stopič do Semiča izgubil registrsko tablico LJ 21-177 in del blatnika. Najditelj naj se pismeno oglasi na naslov: Stane Mavsar, gozdar, Semič — proti nagradi.

PRODAM CENTRIFUGO »Himo« in moped »Colibri« — dobro ohranjen. Naslov v upravi lista (93/67).

NUJNO POTREBUJEM 600.000 Sdinarjev posojila za dobo enega leta. Vrnem 700.000 Sdin. Obresti plačam takoj. Naslov v upravi lista (94/67).

SPREJMEM v stalno zaposlitev več soboslikarjev in pleskarjev. Ivan Bobič, Irča vas, Novo mesto

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolča ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Donat« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri Trgovskem podjetju HMELJNIK — telefon 21-129 in STANDARD — telefon 21-158.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk

IZREDEN POPUST!

MONTAŽA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS

VSE INFORMACIJE DOBITE PRI

BRAČKO, NOVO MESTO
Ragovska 7; št. telefona 068-21-659

vsako soboto od 15. do 17. ure

PEROTTI-EXPORT
S. FRANCESCO 41, TRST

KINO

Brežice: 27. in 28. 1. francoski film »Veseli mušketirji«. 29. in 30. 1. ameriški film »Stanlio in Olio«. 31. 1. in 1. 2. italijanski film »Zakonska posteljа«.

Črnomelj: 27. in 29. 1. ameriški barvni film »Kako je bil osvojen divji zapad« — I. del. 31. 1. in 1. 2. francoski film »Življenje v dvorcu«.

Kočevje »Jadran«: 27. in 29. 1. španski barvni film »V imenu pravice«. 30. in 31. 1. francoski film »Maščevanje podzemlja«. 1. in 2. 2. francoski film »Gostija zveri«.

Kostanjevica: 29. 1. francoski barvni film »Trije mušketirji« — II. del.

Metlika: 28. in 29. 1. ameriški barvni film »Zajtrk pri Tifanyju«.

Mokronog: 29. in 30. 1. italijanski barvni film »Kapetan ogenja«.

Novo mesto — »Krka«: 27. do 30. 1. ameriški film »Moriturі«. 31. 1. do 2. 2. švedski film »Sedmi pečat«.

Novo mesto — »Dom JLA«: 26 do 29. 1. film »Visoka družba«. 30. 1. do 1. 2. ameriški film »Karavana hrabrih«.

Ribnica: 28. in 29. 1. slovenski film »Amanduš«. 1. in 2. 2. italijanski barvni film »Maščevanje vikingov«.

Sevnica: 28. in 29. 1. ameriški film »Po sledi brodolomcev«.

Sodražica: 28. in 29. 1. ameriški barvni film »Pred streloma«.

Šentjernej: 28. in 29. 1. italijanski film »Trojanska vojna«.

Trebnje: 28. in 29. 1. italijanski barvni mitološki film »Herkul osvaja Atlantido«.

PREKLICI

Miha Kocjan, kmetovalec iz Sel pri Dragatušu 8, preklicujem vse žaljivke, ki sem jih izrekel v Črnomlju proti Antonu Lamutu, iz Sel pri Dragatušu.

OBVESTILA

KVALITETNO CEMENTNO — strešno opeko dostavim po 95 din. Naročila sprejemam popoldne: Vovko, Bizovik 60 pri Ljubljani.

IZDELUJEM GUMI VOZOVE in puhalnike za seno po naročilu. Žabkar, Šentjernej, Dolenjsko.

KRONIKA NESREČ

Vrsta nesreč na poledenelih cestah

Poledica in slabo spluženе ceste so bile pretekli teden najpogostejši vzrok prometnih nesreč.

Na ovinku v Vavti vasi sta se 17. januarja srečala osebna avtomobila, ki sta ju vozila Mirko Jurkovič iz Izole in Ivan Zeletelj iz Rume. Zaradi poledice je Zeleteljev avtomobil zaneslo na levo, da je trčil v sprednji del naproti vozečega avtomobila. Škodo cenijo na 350 Ndin.

Istega dne je Novomeščanko Pavlo Grah, ki je iz Starega trga vozila proti Medvedjemu selu, na klancu pri Prapročah na poledeneli cesti zaneslo v drog za električno napeljavo. Škode je bilo za 900 Ndin.

Zaradi stekla razbito ogledalo

Jože Malenšek je 18. januarja na tovornjaku peljal po Ljubljanski cesti proti Novemu mestu steklo. Pred srečanjem s Slavnikom avtobusom, ki ga je vozil Stane Arle, se je steklo nagnilo na levo stran in zadelo v ogledalo avtobusa. Zdrobilo se je tudi nekaj stekla.

Odpeta prikolica pod nasipom

Vozniku Lajošu Husaku iz Sente, ki je vozil tovornjak Avtotransporta, se je na poti proti Zagrebu na avtomobilski cesti pri Cimajni odpela prikolica. Po več metrih drsenja je prikolico zaneslo čez rob ceste po nasipu, kjer se je prekucnila na streho. Škodo na vozilu in kartonu, ki je bil na njem naložen, cenijo na 8000 Ndinarjev.

Nesreči zaradi vožnje po sredi ceste

Anton Tomažin iz Trebnjega je 19. januarja na cesti med Trebnjim in Štefanom vozil avtomobil po levi strani. Ko je naproti pravilno pripeljal Franc Polanko, se mu ni mogel izogniti. Škoda: 800 Ndinarjev.

Istega dne se je popoldne peljal Franc Cimerman iz Škocjana proti avtomobilski cesti. V Dobruški vasi mu je naproti po sredi ceste pripeljal tovornjak, ki ga je vozil Mirko Ajdnik iz Gradenja, in med srečanjem z zadnjim kolesom trčil v prednji branik osebnega avtomobila ter ga porinil v jarek. Škodo cenijo na 300 Ndin.

Poledica zahtevala žrtvi

Darko Car se je 20. januarja dopoldne z osebnim avtomobilom peljal iz Metlike proti Krvavčjemu vrhu. Pri Bočki je avtomobil zaradi poledice zaneslo v obcestni breg, nato pa ga je obrnilo na streho. Voznik in sopotnik sta se poškodovala, materialne škode pa je bilo za 5000 Ndin.

Na lakenškem klancu sta tega dne trčila avtobus Gorjancev, ki je iz Mokronoga vozil v Novo mesto, in osebni avtomobil Antona Mavserja iz Novega mesta. Voznik osebnega avtomobila je na ovinku zavrl, pa ga je zaneslo v sprednje kolo avtomobila. Žrtev ni bilo, škodo pa cenijo na 900 Ndin.

Avtomobil v akaciji

Pretekli četrtek je Leona Beleta pri parkiranju zaradi poledice zaneslo v akacijo pred trgovino Mladinske knjige v Novem mestu. Na žarometu in levemu blatniku je bilo za 150 Ndin škode.

Avto skoraj v Krki

Preteklo nedeljo je Janez Škof s Suhorja pri Metliki na cesti 3. reda pri Otočcu zapeljal na levo in zdrsnil po bregu proti Krki. Avtomobil se je prevrnil na bok. Škode je bilo za 800 Ndin.

Spet dve nesreči Sapovih avtobusov

Alfonz Jaklič je 22. januarja vozil Sapov avtobus iz Novega mesta proti Straži. Pri Srebrničah je opazil, da mu naproti pelje kamion Ljubljanskih mlekarn, ki ga je vozil Franc Kastelic. Kamion se je zaradi poledice kljub zaviranju zaletel v avtobus, tako da je nastalo za 4000 Ndin škode.

Podobna nesreča se je dogodila uro pozneje pri vasi Potok, ko je Franc Štih zapeljal avtobus na stransko pot, da bi se izognil tovornjaku cestnega podjetja, ki je vozil iz Novega mesta. Zadnji del avtobusa je med srečanjem oplazil tovornjak, ki ga je vozil Franc Kranjc, in napravil za 500 Ndin škode.

Neprevidnost botruje nesrečam

21. januarja se je Jože Udovič iz Dobrave pri Dobrniču peljal z osebnim avtomobilom iz Trebnjega proti Dobrniču. Ker je vozil po sredini ceste, ko mu je naproti pripeljal Silvo Može iz Mekinj pri Kamniku, je zavrl, da bi se mu izognil. Pri tem pa ga je zaneslo v Možetov avtomobil. Škode je za 700 Ndin.

Anton Mantelj iz Vrha pri Dolžu se je naslednjega dne prav tako igral z nesrečo: od Smolenje vasi je vozil po sredini ceste proti Novemu mestu. Naproti mu je pripeljal Franc Drmaš iz Dol. Prekope, tako da nesreče ni bilo moč preprečiti. Na obeh avtomobilih je bilo škode za 1000 Ndin.

Priložnost dela tatu

21. januarja je Stane Kutin za nekaj minut pustil pred hotelom Metropol v Novem mestu odklenjen avtomobil. Ko se je vrnil iz hotela, je ugotovil, da so mu iz avtomobila ukradli plašč, v katerem je imel denarnico z dokumenti in 300 Ndin.

Ob nenadni izgubi mojega nadvse ljubljenega edinega sina

Janeza Moleta

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, se poslovili ob krsti, mi izrekli ustna in pismena sožalja ter mu poklonili vence in cvetje. Posebno sem dolžna zahvalo trgovskemu podjetju ELEKTROTEHNA, akademskemu klubu OLIMPIA, domu TS, poslovni enoti STANDARD, Novo mesto, gospodu župniku, vsem govornikom za ganljive besede ter vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom.

Še enkrat in vsakemu posebej moja iskrena hvala.

Neutolažljiva mama, teta Anica in drugo sorodstvo.
Šmarjeta, Ljubljana, Maharovec, Poreč, Škocjan in

Zdole, 24. januarja 1967.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 27. JANUARJA: — 8.05 Operna matineja. 9.40 Pojo naši mladinski zbori. 10.35 Naš podlistek — J. Bojer: Ribiči — II. — 11.00 Poročila in Turistična napotki za tuje goste. 11.15 Od popevke do popevke. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Julija Smole: Obrezovanje jabolk in hrušk v mladih nasadih. 12.40 Igrajo tuje pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Napotki za turiste. 15.40 Mladinska oddaja »Interna 469«. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.50 Kulturni globus. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Pesem godal. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 28. JANUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.40 Iz albuma skladb za mladino. 10.40 Novosti na knjižni polici. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 »Pravkar prispelo« 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Tine Mastnik: Ali je obseg raziskovalnega dela v kmetijstvu zadosten. 13.30 Priporočajo vam. 14.05 Koncert po željah poslušalcev. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Gremo v kino. 18.15 Sonata od baroka do danes. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Minute s plesnim orkestrom RTV Ljubljana. 20.20 »Spoznavajmo svet in domovino«. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 29. JANUARJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Veseli tobogan. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite, tovariši . . . Iz dnevnika partizanskega zdravnika. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Nedeljska reportaža 14.00—17.00 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra — Dimitrij Plichta: Obračun. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Potujoča glasbena skrinja«

PONEDELJEK, 30. JANUARJA: — 8.05 Glasbena matineja. 8.55 Za mlade radovedneže. 9.45 »Cicibanov svet«. 10.35 Naš podlistek — H. Teller: Pepel v vetru. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Slovenski pevci zabavnih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Jurij Senegačnik: O učinkovitosti naših medov. 12.40 Igrajo tuji pihalni orkestri. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.30 Pojo zbor KUD »Jože Hermanko« iz Maribora. 18.15 Izberimo glasbo za ples. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00—22.00 Skupni program JRT — studio Ljubljana

TOREK, 31. JANUARJA: — 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Slovenske narodne z ansamblom Jožeta Kelbla. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Naši ansambli in domače viže. 12.30 Kmetijski nasveti — Blaž Singer: Kako izboljšujejo živinorejo nekateri kmetje na Koroškem. 12.40 Španske melodije in ritmi. 13.30 Priporočajo vam . . . 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja . . — 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Poje Akademski pevski zbor »Tone Tomšič«. 20.20 Radijska igra — Wolfgang Weyrauch: Pred snežnim pogorjem.

SREDA, 1. FEBRUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 10.15 Majnen recital pianistke Dubravke Tomšič — Srebotnjakovo. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 11.15 »Ko so fantje proti vasi šli . . .« 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Erik Spiler: Zdravstveno varstvo perutnine. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Zabavni intermezzo. 15.30 Iz jugoslovanske solistične in ansambelske glasbe. 17.05 Mladina sebi in vam. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Henry Pucell: Dido in Enej.

ČETRTEK, 2. FEBRUARJA: — 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Mehiška narodna glasba. 10.15 Z našimi pevci v francoskih operah. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Marko Bertoncelj: Nekaj nasvetov za preurejanje kmečkih hlevov. 12.40 Besedo imajo pihavci. 13.30 Priporočajo vam . . . 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov. 22.10 »V belem in črnem«.

RADIO BREŽICE

PETEK, 27. JANUARJA: 18.00 do 19.30 — Obvestila — glasbena oddaja; Izbrali ste sami, vmes — humoristična priloga; Tovariš, to ne zadeva tebe!

NEDELJA, 29. JANUARJA: 10.20 — Poročila — Špela Pirnat poroča s prve letošnje seje ObS Brežice — Ivan Živič: Vsebina občnih zborov sindikalnih podružnic in program dela za leto 1967 — Maks Topliišek: Vloga in delo turističnih društev — Za naše kmetovalce: Inž. Darko Jelčič: Vzdrževanje motornih kmetijskih strojev v mrtvi sezoni — Dve melodiji v različnih izvedbah — Nedeljska reportaža: Pred otvoritvijo nove šole v Brestanici — Pozor, nimaš prednosti! — Ta teden v Delavski enotnosti — Obvestila in spored kinematografov. 12.10 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 31. JANUARJA: 18.00 do 19.30 — Vzgojno predavanje: Avtoriteta staršev — Nove plošče Jugotona — Nasveti — Obvestila in pregled filmov — Mladinska oddaja.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva jo vnaprej — Za inozemstvo 37,50 novih dinarjev (3.750 starih din) oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: Časopisno podjetje »Delo« v Ljubljani